Петър Дънов
Пеню Киров

Епистоларни диалози II

1901 – 1917

ПЕТЪР ДЪНОВ
И
ПЕНЮ КИРОВ

ЕПИСТОЛАРНИ ДИАЛОЗИ

ЧАСТ II
1901–1917

Електронно Издание

Поредица
„Непознатият Петър Дънов“

Сдружение „Слънчогледи“
Бургас, 2012

Петър Дънов
Пеню Киров
ЕПИСТОЛАРНИ ДИАЛОЗИ
ЧАСТ II, 1901–1917

Лицензионни права
Creative Commons
Признание-Некомерсиално-Споделяне на споделеното 2.5 България

Съставител
Георги Христов

Редактори
Людмила Димитрова
Величка Драганова

Приложения и послеслов
Георги Христов
Людмила Димитрова
Величка Драганова

Консултант
Димитър Калев

Коректор
Спаска Миховска

Оформление
Веско Василев

Изображение на корицата
Shutterstock.com

Издател
Сдружение „Слънчогледи“

ISBN 978-619-7033-04-5
Безплатно разпространение
Актуална версия на книгата: friendsoftherainbow.net

Съдържание

1901
№ 47 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 52 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 53 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 48 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 49 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 54 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 55 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 56 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 50 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 57 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 51 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 58 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 52 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 59 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 53 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 60 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 61 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 62 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 63 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 54 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 64 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 55 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 65 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 56 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 66 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
1902
№ 57 (ПЕНЮ КИРОВ) [ОТВОРЕНО ПИСМО]
№ 58 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 67 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 68 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 59 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 69 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 60 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 70 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 61 (ПЕНЮ КИРОВ)

№ 71 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 72 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 73 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 62 (ПЕНЮ КИРОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 74 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 63 (ПЕНЮ КИРОВ) [ОТВОРЕНО ПИСМО]
№ 75 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 64 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 76 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 77 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ОТВОРЕНО ПИСМО]
№ 78 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 65 (ПЕНЮ КИРОВ) [ОТВОРЕНО ПИСМО]
№ 79 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 80 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 66 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 81 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 82 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 83 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 67 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 84 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 85 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 68 (ПЕНЮ КИРОВ)

1903

№ 86 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 87 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 69 (ПЕНЮ КИРОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 70 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 88 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 71 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 89 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 72 (ПЕНЮ КИРОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 90 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 91 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 73 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 74 (ПЕНЮ КИРОВ)

1904

№ 92 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 93 (ПЕТЪР ДЪНОВ)

№ 75 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 94 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 76 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 95 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 77 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 96 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 78 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 79 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 97 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 80 (ПЕНЮ КИРОВ) (ОТВОРЕНО ПИСМО)
№ 98 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 81 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 99 (ПЕТЪР ДЪНОВ) (ЗАТВОРЕНА КАРТА)
№ 82 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 83 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 100 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 101 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 84 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 102 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ОТВОРЕНА КАРТА]
№ 103 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 85 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 104 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 86 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 105 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 87 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 106 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 88 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 107 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 89 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 108 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
1905
№ 109 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 90 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 91 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 110 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 92 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 93 (ПЕНЮ КИРОВ)

№ 111 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 94 (ПЕНЮ КИРОВ)
1906
№ 112 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 95 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 113 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 96 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 97 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 114 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 115 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 116 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
1907
№ 98 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 99 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 117 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 100 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 118 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ЗАТВОРЕНА КАРТА]
№ 119 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 101 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 120 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 102 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 121 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
1909
№ 103 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 122 (ПЕТЪР ДЪНОВ) [ЗАТВОРЕНА КАРТА]
№ 104 (ПЕНЮ КИРОВ)
№ 123 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
№ 105 (ПЕНЮ КИРОВ)
1913
№ 124 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
1914
№ 125 (ПЕТЪР ДЪНОВ)
1917
№ 106 (ПЕНЮ КИРОВ)
31 АВГУСТ 1932 Г.
ПРИЛОЖЕНИЯ
ПОКАЗАЛЕЦ НА ЛИЧНИТЕ ИМЕНА
ПОКАЗАЛЕЦ НА ГЕОГРАФСКИТЕ ИМЕНА
ПОКАЗАЛЕЦ НА БИБЛЕЙСКИТЕ ЦИТАТИ

ХРОНОЛОГИЧЕН ПОКАЗАЛЕЦ НА ПИСМАТА (1901-1917)
РЕЧНИК НА ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ
ПОСЛЕСЛОВ
ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ПИСМАТА

1901

Втори свитък [бел. на П. К.].

№ 47 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 11 януарий 1901 г.

[до] гр. Н[ови] пазар

Любез. ми бр. Дънов,

Уверен съм, че всяка Божия дума ще се изпълни.

Аз сънувах сън, важен и таен по смисъла си за мен. Питах, отговори [ми] се, че е за моето добро. Исках разяснение що е черни жени, но черни като смола, които без страх идеха насреща ми, но и аз, уповающ на Господа, знаех, че нищо зло не могат да ми направят. И вместо да ги прокълна, аз ги благослових. Пак ми беше отговорено: „Не си ли доволен от отговора ми? Казвам ти, че е за твоето добро!“. И тъй остана, сам да следя за сетнините в живота.

На 28 декемврий се разболях от инфлуенца в гърлото и през нощта, и на другия ден, доста зле бях. Гледа ме д[окто]р около 4-5 дни и след още един ден Бог ме привдигна. Аз и от това урок вземах. Трябва да имам милост по-голяма към болните.

Болестта приех, следствие магнетисване на дяда ми[1], който беше зле болен от тази болест. След ден време дяда ми стана добре, но разболя се баба ми. На другата сутрин от разболяването ù получи епилептичен удар[2] в левия крак [и] лявата ръка: устата на една страна, очите на друга и езикът схванат. Почнаха се мъки ужасни. Докторът и други още явиха, че на 35% има надежда. Гледам тези мъки лоши [в]се, съжалих я, казвам на ближните да се молят за прощение на греховете ù. Направиха това.

Отивам и аз да се моля …, с мен твърде чудесно беше. Аз от плач не можех да позная себе си. Познах, че всичките сме много грешни пред Господа. Молех се за греховете ù и [за] греховете ù спрямо мен, и моите спрямо ней. Чу Бог молбата ми и я освободи по-скоро. Тя се помина след шестдневно боледуване. Но и смъртта ù пример даде на нас. Ний познахме, че е и многомилостив Господ, но че е и праведен съдия. Вардещите жени чули стъпки на човек и осенени от ангела Божий, падат всички на колене и се молят – и тя тъй свършва. Но за мен това всичко е потвърждение

на вярата ми. Защото, ако помниш, като бяхме във Варна това лято, чрез теб бе казано, че те, домашните ми, ще бъдат наказани[3]. Това не го казвам за зло, да не бъде, но само за да се знае, че Господ е говорил.

Ний засега, по причини от самото време и тези случки, малко в застой сме. ~~Членовете на тукашната църква[4] говорили на приятелите ми и познатите ми~~. [зачеркнато от П.К.]

Бр. Тодор и той е здрав засега. Тези дни е дошла сестра му[5], да живее няколко дни при него.

Тук приложени изпращам моя нищожен дар от 3 лева марки[6].

Следя и се надея на Бога, защото той е за нас всичко. Желание имаме ний тук колкото сме, да се видим, но чакаме Господ да рече това.

Приеми сърдечните ни поздрави от мен и бр. Тодор.

Твой верен в Христа Господа: Пеню

Другите случки от живота ни премълчавам. Чакам Господ да ги уравни, а нас тук [да] вразуми, понеже всички в много грешим.

Същий

30 януарий 1901 г.

П. Киров.

Съдържа (177) сто седемдесет и седем написани листа[7] [бел. на П. К. в края на писмото].

30 януарий 1901 г.

П. Киров.

Съдържа (175) сто седемдесет и пет написани листа [бел. на П. К. на самостоятелен лист].

№ 52 (Петър Дънов)

Шумен, 27 януарий 1901г.

Екл. 3:10-11. Екл. 4:11.
Вт. кн. на Лет. 21:12. Вт. кн. на Лет. 28:16

Л.Б.Киров,

Затвореното Ви писмо от 11-и того получих навреме.

Всичко, което ми съобщавате, тъй трябваше да се свърши. Все, що Господ отрежда, е добро. Трябва да се внимава на всичко. Думите казани ще се утвърдят скоро или късно. Стойте, прочее, твърди и постоянни във вярата. Днешната тъмнина ще се преобърне на духовна виделина.

Засега от няколко време се намирам тук привременно[8]. Дойдох да свърша една работа и кога я свърша, ще се върна. Всичко върви добре. Господ оправя пътя ни. Ние струваме добрата Му Воля.

Нашите приятели в Н[ови] п[азар] ги оставих много добре[9]. Някои от по-последните съобщения, които съм приел, ще Ви ги съобщя с някое друго писмо. Има силна борба, но Онзи, Който е откъм нас, е силен. Ние ще приемем помощ Отгоре, и то наскоро. Силата ще се удвои и делото ще тръгне. Вярност, преданост, единодушие в Любовта, това е важното. Колко са славни въжделенията за Този, който ни придружава в живота. Скръб или радост, все що е дошло, е добро.

Надявам се да се видим пак, може би наскоро.

Поздрави бр. Тодор. Кажи му: Томува, на Когото е дал обещание, Го крепи. Няма нито един да е забравен. „Не бой се, мало стадо, Отец ви е благоволил да ви даде Царство.“ [Лук. 12:32]

Молете се усърдно за успеха на общото дело. Искайте от Господа сила и Мъдрост и ще ви се даде. Той ще ви научи да работите. Пазете се от всяка дяволска измама.

Знай, че ние ще победим, и то скоро.

Ваш верен: П. К. Дънов
Поздрави на всички.

№ 53 (Петър Дънов)

Нови пазар, 7 фев[руарий] 1901 г.

Люб. бр. Киров,

Надявам се да сте получили моето отворено писмо от Шумен. „Божиите думи ще се изпълнят.“ [Откр. 17:17] Това е цялата Истина. Ний ще сме свидетели на това изпълнение. Преди всичко Господ е близо и Той е наша подпора. Ний сме водени от Неговата крепка ръка. В тия усилни времена Бог иде нам на помощ. Имайте всяка радост и веселие. Да Ви не блазни нищо. Стойте твърд на обещанията си и ще видите славата Господня. Мъчнотиите в живота, които ни спосрещат, са да се яви силата Божия. Нашето войнствуване е в Господа и за Господа. Неговата сила е наша сила, Неговата слава е наша слава. Все, що има Господ, то е и наше. Ний сме неразделни с Него. Всичко, което сме придобили, то е от Неговата Любов.

Каква велика мисъл: „Бог ни люби“. Да, Той ни помни и се грижи и промишлява за нас. Благото Му сърце всякога ни има пред лице. Благият Му Дух винаги е готов да ни помага, да ни крепи. Божията Мъдрост на всяка стъпка ни ръководи. Дълъг е действително пътят, по който възлизаме към Небесното Отечество, но все таки ще пристигнем един ден и ще видим лицето на Тогози, Който ни люби. Тогава ще бъдем задоволени.

„Кога видя Твоето лице, тогава ще бъда задоволен“ – казва псалмопевецът. Винаги очаквай Божиите благословения. Просете и Господ ще ви подари сила и Мъдрост.

Аз бих желал да зная как прекарвате засега. Как е брат Тодор? Имате ли някои нови приятели? Господ тук е привлякъл трима души[10] към Истината. Имали сме две заседания, в които се дадоха някои добри неща. Тук ви прилагам двете съобщения, които добре пазете. Те са писани от нашия млад приятел[11]. И аз ви ги изпращам тъй, както си са.

Други неща има, но тях друг път ще ви съобщя. Пътят ни се разчистя. Това е Духът на обещанието. Молете се по-усърдно Бог

да изпроводи повече работници в своето поле.

От Козлова имали ли сте наскоро някое писмо? Д-р Миркович писал ли Ви е? Уверен съм, Господ ще Ви благослови, ще имате повече мир и радост. И дано Господ помогне да се видим пак наскоро, ако е Неговата Воля. Има много да се каже и много да се говори, но то остава за личен разговор.

Кога бях напоследък в гр. Шумен, станаха някои важни спиритически явления в една къща, гдето живееше прокурорът, на които явления са били свидетели и заседателите на окръжния съд. За тях се говори почти из целия град. Мнозина учители, ученици, офицери и други са повярвали, че има задгробен живот. Бог работи по различни начини.

Къде края на миналата год[ина] една госпожа[12], доста образована, от гр. Търново, ми писа, че от няколко време тя се е занимавала със спиритически опити и е достигнала някои доста важни резултати. Обеща ми се да ми пише пак, но нямам още никакво известие от нея засега[13]. Ако пише нещо важно, ще Ви съобщя.

Нека да дойде Царството Божие и Неговата Правда.

Ний сме добре засега и благодарим на Бога за Неговата благост и милост. Поздрав на всички ви.

Ваш верен: П. К. Дънов

[Съобщения] [14]

Вест I[15]

гр. Нови пазар, 11 декемврий 1900 г.

Афаил[16]

Аз ида да ви кажа да имате вяра в Бога, Живота ви Нему принадлежи, Любовта Му ви е изкупила. Не се съмнявайте в Господа Исуса. Неверието е главна спънка в живота ви. Много мъчнотии има да прекарате. Господ ще ви помогне. Аз съм велик. Господ ме проводи да ви кажа да укрепне вашата вяра.

В това място вие сте избрани да Му служите, помнете това добре, защото Бог ще ви благослови. Трябва да се молите, защото краят е близо. Знае вашето желание – че в тая страна има да станат велики неща. Това вие сами ще видите – колко е малка вярата ви.

Мир вам, Аз си отивам.

Вест II[17]

гр. Нови пазар, 24 декемврий 1900 г.

Афаил

Четете Йоан, 1 глава. Мир ви нося от горе. Господ иска с постоянство във вярата да ходите във Неговия Дух. Ето аз днес съм пратен да ви съобщя, че неговата милост е голяма. Дерзайте!

Дали вярата ни в Бога е твърда?

– Господ ви призовава, ето, Той е близо сега при вази. Той ви заобикаля със силата си, бъдете радостни.

Колко години има още до скончанието на века?

– Не е за вази да знаете годините и времената, които Бог е положил в своите ръце.

Каква ни е любовта към Него?

– Любовта ви не е още съвършена, но вярвайте, тя ще бъде такава след време.

Притчи – 9 глава; 8, 9, 10 стихове. Мислете върху последния стих.

Мир вам от Господа.

„Да живеят правдата, любовта и смирението.“

В името на Господа Нашего – Исуса Христа.

Ваш: [К.] Кърджиев[18].

№ 48 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 20 февруарий 1901 г.

Любез. ми бр. Дънов,

Отворената карта и затвореното Ви писмо заедно с двете сеансни съобщения получих.

Радвам се, че Господнето дело успява. Ний засега, Господ Бог ни дава още един приятел. Той отдавна, още от 1897 г., диреше, но лятос се сближи с мен и понякога му разправях евангелските истини и сега с по-голяма заинтересованост дири Господа. Аз го упътвам, колкото мога, казвам му да посещава протестантската църква, но той повече желай в наши събрания да се събира. Но и там посещава, записан е, и въздържател [е] при това. Обича и спиритическата наука. Казват го Георги Курустов[19] – телеграфист. Така щото засега с арменчето[20] и него ставаме четворица. Има и други младежи, но аз [на] такива им препоръчвам да посещават протестантската църква и често ги съветвам за някои работи.

Бр. Тодор от една страна е добре, но от друга, често показва слабост. За да отрече да не работи в неделя, често сме говорили, но той казваше, че не ще може да направи това – в случай, че го задължат да работи. Но когато Господ го укрепил, той сам отрече и нищо не можаха да му направят. А за слабостта му съди от долното съобщение.

Съобщение на Пеню и Тодор

гр. Бургас, 19 февруарий 1901 г., часа 2 ¼ след обяд

Гавраил

[текстът липсва]

В това съобщение се говори и за мен. За любовта ни в Господа размисли по предпоследната мисъл: „Човечеството е разтлено“, и питай Господа и ми отговори. Имам болка от света и [от] делата му, и то не малка.

Ако Бог благоволи да се видим, то заедно с арменчето ще дойдем, или пък може ти да дойдеш, но този въпрос да оставим

времето да го реши.

Мен бяха ме уволнили от работа, но след 15 дни пак ме повикаха и сега-засега съм на привременна работа.

Д-рът не ми е писал, но аз тези дни му писах и изплащах един дълг[21].

От Васил днес получих писмо. Разправя, че бил добре, но не дотам в духовно отношение. Пита ме за всички ни, пита и за теб как си, също и за г-жа д-р Желязкова. Засега щял да бъде все в Париж. Мислел да почне търговско предприятие.

Поздрави този нов приятел в Господа, К. Кърджиев, и яви ми как приема съобщенията – посредством писание, или другояче. Също поздрави и другите нови приятели в Господа от нас всички ни.

Брате Дънов, за още едно ще те задължа – моли и ти Господа, за да ми даде дар на писане. Аз засега, когато искам нещо сърдечно или като съм наскърбен нещо и искам наставление, знаеш, както говоря с человек, така ми се дават отговори, и то толкоз разумни, щото като ги следвам, все не сбърквам. Но това, че не мога да ги написвам [е], защото щом ще ги пиша, разбъркват ми се мислите. И то затуй желая това, защото бр. Тодор не обича да се съобщаваме.

Яви ми, ти ли водеше спиритическите сеанси в гр. Шумен?

Съкращавам писмото си, защото виждам, че всичко не може с писмо. То казвам ти, че чакам Господа и Царството Му на земята, защото виждам, че времената се изпълват. И дано Бог на мира ни даде дял в Царството Му тук.

О, това человечество! Мъчно разбира истината и дълга си и нито то се събужда, нито пък дава свобода на тези, които се пробуждат.

Приеми сърдечните ни братски целувания.

Твой верен в Христа Господа брат: Пеню

Бог на Любовта да те благослови и делото си чрез тебе. С [ъщий]

№ 49 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 28 февруарий 1901 г.

[до] гр. Н[ови] пазар

Любез. ми бр. Дънов,

Вярвам да сте получили писмото ми от 20-и того. Въпросът относно Гавраиловото съобщение за мен, за което исках отговора Ви, види се не сте питали още. Но казвам Ви, че по разни причини и наставления Отгоре, аз се освободих от жена си. Кажи, че аз я напуснах, кажи, че те ме изпъдиха. И то тъй ме изпъдиха – само един човек, без да ми дадат нещо, една кърпа поне. Десетгодишният ми труд загинва от техния произвол. Болките ми бяха много големи, и знай, че такива мъки всеки от света чувствителен човек не може изтърпя. Човек може да припадне.

Аз бях укрепяван от Божия пратеник Гавраил няколко пъти и туй, което се искаше да направя, укрепен със силата Божия, аз [го] направих. Не беше лесно, пак казвам. Но ми се казваше: „Дерзай!“. Отпосле разбрах, че непременно трябваше да бъда аз освободен. Моята вяра се опитва. Или Бога люби повече, или жената. Но тази милост на небесния ни Отец на[д]ви всичко и ме освобождава.

Тази моя случка дава на мен Божествено вразумление и на бр. Тодор – сила.

Това се случи на 26 февруарий, то[зи] понеделник, по обяд, а на 27-и по обяд – окончателно.

Ето и едно от съобщенията:

Съобщение на Пеню и Т.
26 февруарий 1901 г., вечерта, часа 8

Пеню*...[липсва съобщението]*

От всичко, дотука изложено, вярвам, ще разбереш малко работата. Сега остава от твоя страна да ми явиш нещо.

Такова ми е положението засега.

Приеми сърдечните ни братски поздравления, от бр. Тодор и

мен.

Твой верен в Христа Господа: П. Киров

Адрес, чрез книжарницата на бр. Хр. В. Велчеви[22].

С[ъщий]

Не ме забравяй!

С[ъщий]

№ 54 (Петър Дънов)

Варна, 2 мар[т] 1901 г.

Л. б. Киров,

Последното Ви писмо приех[23]. Работите, за които ми говорите, ми са ясни. В много неща има да се съобразим според вътрешните свои разбирания. Има трудни въпроси за разрешение. Има тъмни ъгълчета в живота. Трябва да имаме предвид, че ний сме още в началото на един живот, който как ще се развие за в бъдеще, не е известно нам. Всичките зародиши чакат своето определено време. Всичките душевни дарби не могат да се явят същевременно. Има известни ограничения поставени, които не могат тъй лесно да се прескочат.

Мъдростта, знанието идат от друг свят, подчинен на други закони. Развитието на душата подлежи под господството на Оногова, от Когото зависи всичко. Условията подлежат на условия. Всяка минута носи в себе си и своите условия. Сега разбирам онази вътрешна мъчнотия. Но има неща, които чакат други, по-добри времена. Има да се изучат много уроци, и то добре. Никога не можем да прекрачим нито една крачка нанапред в добрия живот, ако не го изучим добре. Щом го научим добре, ние сме вече готови за втория.

Вий ще можете постепенно да постигнете желанието си, но условията още възпират някои неща.

Аз съм засега във Варна[24] и мисля да се побавя за няколко дена още.

Д-рът ми писа преди няколко дена, оплаква се, че отслабвал физически. Ще видим как ще се сложат обстоятелствата.

Поздрави всички.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 55[25] (Петър Дънов)

Варна, 5 март 1901 г.

Люб. бр. Киров,

Двете ви писма от 20 и 28 фев[руарий] получих. Имайте вяра и надежда, Любовта на Господа ще заглади всичко. Вашите домашни с постъпката си са насипали жар на главата. Аз зная какво ще ги постигне, но жив е Господ, нашият Спасител. Аз бих произнесъл думите, но заради твоето добро ще премълча, за да се прослави Този, Който говори. Ако рече дяволът да ти препятства още, съобщи ми. Бъди бодър и трезвен духом, всичко е за добро. Онзи, Който е откъм нас, е по-силен от онзи, който е с тях. Покажи сега на дело, че ти любиш Господа Исуса повече от всичко земно. „Дом бащин е небето нам.“ Проси и ще ти се даде, търси и ще намериш.

Сега е време за Господа да покаже и своята сила, и своята благодат. Макар и нищо да нямаме, обаче всичко владеем.

Имайте радост и мир, за нищо не се смущавайте. Господ е близо, Той ще превъзмогне. Възлагайте Нему всичко. „Аз чух – казва Господ – всичко.“

Притч. 28:10. Пс. 108:9. Лук. 12:12; 13:13; 14:14; 15:15; 16:16.

Посл. Рим. 12:12; 13:13; 14:14. Ев.Йоан. 14:14. I Тимот. 3:13.

Мат. 18:18; 19:19; 20:20.

Поздрави на всички от мене.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 56 (Петър Дънов)

с. Гъозекен[26] – Анхиал[ска] ок[олия][27], 18 март 1901 г.

Л. б. Киров,

Писах Ви от Варна и се надявам да сте получили писмото ми. Надявам се да сте сега по-добре, отколкото преди. Не трябва да се смущавате. Наредбите на тоя свят са непостоянни. Всичко се мени. Образът на тоя свят прехожда. Почти всички са изложени на изпит.

Дяволът не стои – и той работи усърдно за своето дело. Едного ще раздели от жена му, другиго ще скара с брата му, на трети ще поквари ума, на четвърти ще развърти сърцето, на пети ще убие вярата, на шести ще внуши да се откаже от Господа. И много такива дела има у него. Той е баща на всяка лъжа и измама. Но каквото и да прави, на неправдата ѝ са къси краката, тя почива на пясък. И той сам ще се убеди един ден, че Бог поругаем не бива.

Този, Който ръководи на живота, познава добре мислите на всички. На фараона казва: ,,Затова те подигнах, да покажа славата си на бъдещите поколения“.

Несъмнено ще се случи нещо важно наскоро. Това е вярно. Този, Който води всички, ще ви съхранява. Изкупувайте времето, дните са лукави. Мъдри бъдете. Въоръжете се с Истината. Пазете се от излишните съвети. Пазете се от християнското фарисейство. Пазете се от гладките думи. На многото обещания не обръщайте внимание. Вяра в Бога, вяра в себе си, това е най-важното и потребно.

Пишете ми как стана вашата домашна работа. Помнете думите Господни: „Ако съизволява“. „Ако ви гонят от едно място, идете на друго.“ Свободни сте. Никому нищо не сте длъжни, освен за Бога и Любовта Му. Трябва да спазваме своите правдини, които Бог е подарил.

Ако ви е възможно, пишете ми с приносящия това ми писмо.

Аз съм сега на половина от пътя помежду Варна и Бургас. Тук

съм по една малка работа – да посетя един сродник учител[28]. Може би, ако ми се отвори пътят, да посетя и Бургас, да се видим. Но това е от второстепенен интерес засега.

Поздрави бр. Тодор и другите.

Ваш приятел: П. К. Дънов

№ 50 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 21 март 1901 г.

Любез. ми бр. Дънов,

Писмата ти от Варна и онова от с. Гъозекен получих, но само че това, второто, получих на 20-и того и не можах да намеря това лице, за да Ви пиша и [да] пратя писмо по него.

Благодарен съм много, загдето ме не забравяш.

Домашните ми работи стоят тъй, както изначало ти писах. Те ме викат става няколко пъти и искат да кажат, че не са ме пъдели, но аз, според както ме наставлява нашият небесен Отец, тъй и следвам. Много мъки прекарах около 10-15 дни, лицето ми се измени, но Бог дойде и ме утешава.

На 13-и март прекарах и една смърт. Историята е следующата: В този ден на обяд, като се хранех в една гостилница, когато вече щях да привършвам, глътнах по погрешка едно кокалче, което застана на гърлото ми. После слезе още по-надолу – и така нито излиза, нито отива навътре, а продължаваше да ме реже, защото че и резливо било. В таквоз положение аз тичам в една аптека. Лицето, което дирих, отсъстваше. Отивам на другата аптека, казаха ми, че те и докторът не могат ми помогна, но да отида в болницата. Отивам и там. Като ме прегледаха, казаха, че е много навътре и не може ми се помогне, а да се обърна за съвет към Д-ра. Отивам да диря д-р Миркович – и той го няма, а болките много, и при това все се мъча да повръщам и ми текат от стомаха слюнките. Знам, че Сатана ми направи това, но какво да правя. От мъки отивам при морето, защото ми беше стидно да обръщам вниманието на хората в града. Аз бях се молил, като отивах в болницата, но рекох да се помоля пак на Отца. И тъй и направих. Докато изказвам, че никой освен Него няма да ми помогне, ето, че се издух с голяма сила и повърнах малко храна, което по-рано, колкото и да се мъчих, не можа да стане. И даде Бог, и се избавих. Боля ме пищеварителният канал няколко дни, но днес съм здрав и добре. После ми каза Гавраил, че това било дело на Сатана, но Бог осуетил неговите намерения.

Добре щеше да сториш да дойдеш в Бургас.

Докторът си замина. Не зная получи ли писмото му, пратено от бр. Тодор. Неговият план по работите за разпореждане на имота му не ми се харесва[29].

Ний тук чакаме Господа.

Съкратявам писмото си, защото всичко с писмо не може.

Приеми сърдечните ни поздравления от всички ни тук, за които ти е известно.

Твой верен в Христа Господа: П. Киров

№ 57 (Петър Дънов)

с. Гьозекен, 25 мар[т] 1901 г.

Люб. бр. Киров,

Бъдете добър да пишете от моя страна на д-р Миркович и да му съобщите, че съм приел писмото от 15-и того заедно с устава на др[ужество] „Милосърдие“[30]. Съобщете му, че ще му пиша в отговор на зададените му въпроси, ако приема някакво известие върху работата. Засега всичко стои във висящо положение. Ако и през този батак, в който сме се забатачили, излезем невредими – добре. Ако не – нека да бъде Волята Божия. Човешките работи са суетни. Онова, което Господ е наредил, то ще и да бъде. Няма друг път, няма друга основа.

Има две големи пречки на пътя ни, които възпират всичко. Ако се отмахнат, то ще бъде едно голямо благословение от Господа за всинца ни.

Пишете на Д-ра, че аз мисля да се завърна къде Варна в месец април. Той ще трябва да има търпението да дочака всичко, според както се нареждат работите. Другояче не може да има и благословение. Ако той има същата непоколебима вяра, както и досега, във всичко, което Бог върши, ще има сполука. Само да се пази, да не падне в изкушение.

Поздрави бр. Тодор.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 51 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 7 април 1901 г.

[до] гр. Варна

Любез. ми бр. Дънов,

Последното Ви писмо от с. Гъозекен получих. Съобщих всичко на Д-ра относно писаното Ви за него. Писмото ми с дата 21 март, изпратено в Н[ови] пазар, не зная получихте ли.

Засега работата относно моя живот се измени. Не зная, нищо не мога да кажа за себе си, защото ме е страх. Само това зная, че трябва да бъда послушен на Божиите повеления и заповеди.

В навечерието на светлите празници жена ми дохожда сама да ме моли да се върна и пращаше постоянно хора да ме придумват. Аз отхвърлях всичко, а на нея казах, че ако приема под условие да живеем – добре. Но и то пак, ако Бог благоволи. Ако ли не, не може. Тя прие това ми предложение. Питах и ето що ми се отговори:

Съобщение на Пеню и Тодор
28 март 1901 г., часа сутринта 7 ½

„Аз, Гавраил.

Не бой се Пеню, Господ е с тебе. Бдете и молете се. Сатана е на пътя ви и сам Господ ще ви избави. Пеню, покаянието е турило корени в Ерифили. Пази Божиите обещания. Пеню, Волята Божия е да се върнеш. Не се устрашавай, Господ е с тебе. Искай само от нея условие. Да, и не бой се. Сбогом.“

И така, на 28 март, сряда, направихме писмено условие, един вид граждански женитбен акт. Обгербвахме го и се подписа от нас и свидетели от нейна и от моя страна. Сатана рече да се намеси и да попречи в това, но Провидението Божие осуети замислите му.

Сега с нея отиваме добре, но относно баща ù – не дотам.

Но аз, моята душа е в страх за спасението си и като че съм отдалечен от Господа, тъй ми се струва. Измъчвам се постоянно, загдето не мога да бъда там, където душата ми желае, там, при Спасителя. Разстоянието до Него знам, че е близо и далеч. Ако да не бяха слабостите на туй тяло, ще бъда близо при Него. Но кой

може да ме освободи от страстите на тялото, ако не пак Той. Доколкото мога, следвам, но не съм доволен от такъв живот в Него. Искам животът ми да бъде такъв, какъвто понякога душата ми вкусва и ми дава радостно разбирание.

Напоследък тук Бог прави да се интересуват една-две фамилии за Истината Му. В едната жената е верующа, а в другата – мъжът. Аз им давам упътвание, че каквато е Волята Божия, да бъде.

Ако намираш за добре, яви ми нещо за нашия живот. Причините, за които загатваш, че ни спъват, кои са и като как да отиваме занапред.

Ний, виждам, че [в]се има нужда да се съберем, за да размислим малко върху живота ни. Да разменим мисли и да се ободрим в Господа, но не зная как мислиш ти за това.

Може да ти се виждат моите желания не на място, но аз изказвам сърцето си. Дано Бог да ни благослови за делото си. Приеми сърдечния ми поздрав.

Твой верен в Господа: П. Киров
Нарочен поздрав и от бр. Тодор.

№ 58 (Петър Дънов)

Варна, 2 май 1901 г.

Любез. бр. Киров,

Писмото Ви от 21-ви март, както и това от 7-и апр[ил], получих. Аз се завърнах от село и засега съм във Варна, гдето мисля да се бавя за дълго време, затова изпращайте писмата си до тук. Всичко, което Вие ми съобщихте, както в първото си писмо, тъй и във второто, е било един изпит за Вази. Не можем да кажем, че Господ нарочно ни изпраща такива случки, но вярното е, че те се случват по някои наши опущения. Светът е така устроен, че има много опасни неща в него за настоящия наш живот. И разбира се, трябва да съблюдаваме, кога[то] минаваме [през] тия места.

Животът е училище, гдето трябва да се придобие знание и мъдрост и да се научим да употребляваме благата на тоя живот. Трябва да погледнем на живота с поглед дълбок и обширен, въоръжен с вяра, за да можем да схванем ония славни моменти, ония велики граници, онова обширно действие на Любовта, което озарява тоя мрачен хаос.

Да, животът е вътре в нази, в нашите души, и според както мислим и чувстваме, така го и разбираме. Призвани сме да живеем, да любим, да се подвизаваме, да размишляваме, да ходим с вяра, да се надеем, да очакваме бъдещето, да сме весели и радостни, като разглеждаме и изучаваме великите дела Божии, в които сме призвани да участваме.

Всяка душа е подобна на един свят космически ненаселен отпървом и необработен, но щом проникне Любовта, както светлината и топлината на земята, тя оживотворява в нашето битие всичко благо и добро, всичко чисто и свято, всичко високо и благородно. Тя докарва да се оплодотворят в нас всичките семена и зародиши на вечните скрити възможности за развитието и усъвършенстването на нашата душа.

Какви славни мисли, какви дълбоки и възвишени чувства се крият в тая почва, на която ние живеем. Достатъчно е човек да отвори очите на душата си и да съзре великите гледки на тоя

Божествен град. И какво по-велико значение може да се даде на тоя живот, освен с думите, гдето казва Господ: „Ще се заселя в тях и ще живея с тях.“ [II Кор. 6:16] Това е то, онова съществено очакване, което всякой търси. То е Господ на Любовта.

„Ще бъда задоволен – казва псалмистът, – когато видя Твоето Лице.“

Да, когато видиш това лице вътре в нази, във всичката своя слава и хубост да стои неопетнено и необезобразено от никакъв грях и порок.

Да, когато душата ни бъде тъй отзивчива на всички високи и свети подбуждения, трябва да престанат всичките подозрения, всички егоистически чувства и ний, както Господа, да обхванем в обятията си всичко и да сме наследници на всичко. Да знаем, че всичко е за нас и ний – за всичко. Вън [от] ония мрачни минути животът е благословение, той е Божествено дихание. Духът, благият Дух, Духът на вечния живот, е с нас и в нас. Господ ни оживотворява всякой час със Своето дихание и ний имаме всички причини да сме Му благодарни. Той е постоянно с нас и около нас. Той ни говори, Той ни учи, но различаваме ли Неговия глас? Това е то – все и во все.

Поздрави брат Тодор и всички.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 52 (Пеню Киров)

[гр.] Бургас, 23 юний 1901 г.[31]

Любез. ми бр. Дънов,

Пристигнахме живо и здраво[32]. Жена ми твърде зле [я] хвана морето, а и мен малко.

Тук намирам всичко разнебитено. Приятелят Тодор [е] ожесточен. Сърди се защо не му било отговорено на въпроса. Като че аз съм вместо Господа. „Да ми никога не поменуваш за спиритизъм, казва. Аз не вярвам вече [на] тези лъжи“ и др. т[акива].

Д-рът и той [е] разочарован. Той иска солидарност и всичко, но сам се от целта отстранява. Той вече [е] решил да даде всичкия си имот на дружеството, което [е] основал[33]. Аз му напомних, че Волята Божия не е тази, че той според миналогодишното съобщение от общото ни събрание[34] трябва да се ръководи. Казва, че не помнел таквоз [нещо]. Аз му занесох съобщението и му го прочетох. От което се види, че той трябва да го продаде и половината да раздаде на сиромасите, а другата половина – за делото Божие. Обаче той иска ново наставление. Казвам му, че това е Волята Божия.

Аз исках, преди да си замине Д-рът, да дойдеш ти. Но Д-рът [е] турил намерение да си отиде и после, като си дойде в Бургас, тогава да се съберем. И след питание на Господа чрез мен и в двама ни се отговори, че той трябва да си отиде и после да се съберем. Ето и самите думи: „Нека предварително да отиде, защото само тогава ще разбере, че не е таз Волята Божия, която той сам планира, но оназ, която с време му е явена“.

При това си [писмо] прилагам и неговото писмо до Илия Добрев[35], което Вие да му връчите, или ако го няма, да питате где е и да му го изпратят от павилончето там, гдето е.

Ако в случай, [че] Добрев е там и ти даде парите, можеш да [из]разходваш от тях, за да дойдеш до Бургас. Ако ли пък не, то Д-рът, след като се върне от Сливен, ще ти изпрати пари, за да

дойдеш. Д-рът сам заръча да ти пиша това.

Аз съзирам едно отклонение в Д-ра по Божията цел. Тъй разбирам, че той гледа да си уреди своите работи, така че впоследствие, както сам види за добре, тъй ще отива.

Мелкон е добре, но и той някак, като че се съмнява.

С Николай[36] се събирахме. По разговора му разбирам, че на църквата им тук е писано от Варна да се пазят от нас, понеже съблазън сме всявали[37].

Твой верен в Христа Господа: П. Киров

Приятелите тук подир заминаването ми никак не [са] се събирали. От всичко, що ти явявам, съм огорчен, но дано Бог уреди всичко.

№ 59 (Петър Дънов)

Варна, 5 юлий 1901 г.

Любез. бр. Киров,

Писмото Ви от 23-и миналий [месец] получих. Господ, Който ни ръководи, е всесилен да стори всичко за нас. Неговите пътища са неизследими. Ний ще се надяваме на Него докрай и знаем, че Господ ще възтържествува. Нашият Небесен Баща знае всичко, Той ще ни помогне навреме. Ний сме длъжни да ходим по стъпките на Господа. Господ ще ни даде всичките Свои благословения, стига да сме Му верни винаги и да ходим пред Него с правотата на сърцето си, без да търсим своите щения.

Възлагай упованието си на Господа и дръж се яко за Него. Бог изпитва твоята вяра. По-близо до Него. Отец наш е благоволил да ни даде Царство. Ний сме овци на Неговото паство. Бог е откъм наша страна. Тези, които отстъпят от Него, ще се посрамят в своите пътища.

Нашият брат Тодор при един най-малък изпит се оказа слаб във вярата. Той може да принуди Господа да му отговори само чрез Духа на усърдната молитва и живата вяра, и неотменната Любов. Той трябва да каже като Якова: „Няма да те пусна, докато не ме благословиш.“ [Бит. 32:16] Той трябва да ходи пред лицето на Нашия Небесен Баща с Духа на Господа Исуса.

„Искайте – казва Господ – и ще ви се даде. Хлопайте и ще ви се отвори, търсете и ще намерите.“ [Мат. 7:7] „Все, що искате, като не се усъмнявате, ще ви бъде.“ Ако не е получил туй, което е очаквал, има две причини: първата е – да се опита вярата му, втората е – да се познае предразположението на сърцето му. Той се е огорчил и дава място на Лукавия в сърцето му да го блазни и ожесточава. Не трябваше ли той да каже, както Господа: „Отче, не моята воля, но Твоята.“ [Лук. 22:42] Да, този трябваше да бъде духът, който да го води.

Кажи му, че той трябва да се помоли на Господа да му се прости този неволен грях. Нима, ако огорчава Господа, ще ли спечели нещо? Нека се старае да не изгуби Любовта на своя

Приятел, Който го люби. Той още не е опитал величието на Божията благост.

„Гневът – казва Писанието – не върши Волята Божия.“ [Як. 1:20] Аз изповядвам, че Господ е благ. Благ е само Господ, Нашият Небесен Баща.

Прочети на брат Тодора: 4 гл. Солуняни от 1-9; 5 гл. Сол. 8-12. От Ев. Йоанна 14 гл. 25-28; Йоан. 12 гл. 44-50.

Ето, това е Волята Божия за всекиго, който иска да слугува на Господа. Ний не търсим одобрението на човеци, нито техните похвали. Който може да приеме това, добре. Утешавайте се и се укрепявайте всички в Господа, Нашия Спасител. Господ ще стори все, що е добро и благоугодно според Неговата блага Воля. Ний сме виделина на света и нека да свети нашият живот, за да се прославлява Нашият Отец, Който е на Небето.

Аз се моля за вас Бог да ви укрепи и уякчи духом.

Ваш верен: П. К. Дънов

Писъмцето на д-р Миркович предадох на Добрев и работата, както я устрои Бог, добре се посрещна.

Поздрави Д-ра нарочно от мен и му кажи, че кога се срещнем според Божието определение, ще се разговаряме. Добрев внесе сумата на мене, само че желае да му се изпрати полицата.

Същий

№ 53 (Пеню Киров)

Телеграма
21 юлий 1901 г., ден събота
[до гр.] Варна
До Петър Дънов

Докторът тук. Чакаме.
Пръв параход – дойдѐте. Пеню

№ 60[38] (Петър Дънов) [отворена карта]

Варна, 25 юлий 1901 г.

Л. б. Пеню

Телеграмата Ви получих. Мисля да препътувам по сухо[39].

Засега се приготовлявам за пътя. Около края на тая седмица ще пристигна[40].

С поздрав към всички ви.
Ваш: П. К. Дънов

№ 61[41] (Петър Дънов) [отворена карта]

Сливен, 15 авг[уст] 1901 г.

Л. Б. Киров,

Надявям се писмото ми да Ви завари духом бодри. Ний[42] пристигнахме в Ямбол благополучно и всичко се устрои добре. Благодарни сме за благата ръка, която ни ръководи и устройва всичко за добро.

На 14-и того тръгнах за Сливен, гдето пристигнах същия ден. Тук ще се бавя няколко дена и ще продължа пътя по-нататък.

Поздрави Тодор, Мелкон и господин Колесников[43].

Ваш верен: П. К. Дънов

Поздрави и госпожа си и дядо си.

№ 62 (Петър Дънов)

Нова Загора, 21 авг[уст] 1901 г.

Л. б. Киров,

Ние продължаваме пътя си за към Пловдив. На 20-и того напуснах Сливен и пеш се отправих за това място, от което Ви пиша. Ний пристигнахме около полунощ. Разстоянието е 38 км от Сливен до Нова Загора. Утре, ако сме добре, ще се отправя с трена за Стара Загора.

В Сливен прекарахме много добре. Държахме реч в салона „Зора“, имаше доста публика. Вечерта в неделя държах в Ев[ангелската] църква.

Д-рът е доста добре. Ходихме заедно с него да гледаме градината му. На доста добро място е. В неделя на обяд бях на Д-ра на гости, приеха ме въобще всички добре.

Има да Ви пиша други неща, но за тях по-после.

Поздрави бр. Мелкона нарочно, тъй също Николая, Колесникова, Тънкова[44] и Пачеджиева[45]. Ако пишеш на бр. Тодор, поздрави го.

С поздрав.

Ваш верен: П. К. Дънов

Поздрави и госпожа си и дядо си.
Същий

№ 63[46] *(Петър Дънов)*

Получено на 3 септемврий 1901 г. [бел. на П. К.].

[Пловдив]

Люб. бр. Киров,

Надявам се да сте добре и да се подвизавате с вяра в Любовта Господня.

Ний сме сега в Пловдив и ще сме тук до идущата седмица, след което с Божието благословение ще се отправим по-надалеч, към София.

В настоящото писмо Ви изпращам моя десятък за Господа за месец август, моля, предайте го на бр. Тодор. Аз щях да му пиша, но не зная дали се е завърнал.

Поздрави бр. Мелкон нарочно, а тъй също бр. Колесников, Николай и всички други.

Нека се подвизаваме усърдно. Господ е наш пастир и водител. Той не ще ни лиши от нищо добро.

Вяра, вяра непоколебима в Господа – тук е силата на нашия живот.

Любов, любов непрестанна – това е, което Господ наш иска.

Пишете ми, щом се улесните.

Адрес: Книжарница Иван Игнатов[47], Пловдив.

Поздрави госпожа си. С искрен поздрав.

Ваш верен: П. К. Дънов

В делото ще има малко мъчноти, но те ще се премахнат. Молете се усърдно. Мир вам от Господа.

Същий

Ний минахме през Нова Загора, Стара Загора, Казанлък, Калофер, Карлово и Хисарските бани. Всякъде Господ е уреждал пътя и ни е крепил във всички случаи да носим всичко според

Неговата блага воля.

№ 54 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 3 септемврий 1901 г.

[до] гр. Пловдив

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото ти получих и двата бона от 4 лева десятък за м. август[48].

Оня ден получих писмо от Доктора. Между другото що ми пишеше, предложил ми беше да ми вземе от Франция машини за пране, които коствали около 15-25 наполеона. Но за това нещо възстана жена ми, та и мен не ми беше твърде присърце.

Аз му писах, че твърде ми е присърце да почна комисионерство при дядо си и ако се може, да ми се помогне с 50 наполеона. Сега ти виждаш що искам аз. Ако виждаш за добре, ти подействай за това пред него. Аз вярвам, че ще успея в тази работа, при това и много свободен ще бъда, да наглеждам и делото Божие.

Ний тук с бр. Мелкон се молихме за мен да ми се даде работа. Отговорът беше да се отнесем до теб и ти да ходатайствуваш за мен. Сега моля, походатайствувай пред Отца за това.

Аз работата, която щях да върша, се осуети, така че нищо засега не върша, нито пък имам възможност. Тези дни зле бях се поболял от òгница, но Господ ме привдигна.

Мелкон засега е много добър духовно, смея да го похваля. Той съвсем се измени, почна да става вразумителен. Той се отдели от онези[49], но доста го оставиха длъжен.

Вчера имахме събрание в „Каманете“[50] – знаеш, гдето не можахме да отидем. Там беше и Курустов, и Юрдан[51] – младият момък. Доста добре прекарахме. Поучавахме се, молихме се и пр. От Курустов все има надежда, а така също и от Юрдан, но този, последния, като че го пораздумали другите братя да не дружи с нас.

Въпросът ни засега е да си хванем стая.

Тодор не се е върнал още[52]. Той писа, че се спогодил да плаща дълга си за три години, но колко дълг, не зная.

Николай и Пачеджиев са в Ст. Загора и Казанлък на обиколка по проповед.

Миналата седмица Бог проводи още една жена да иска помощта Му. Нито Д-рът, нито никой досега не ù е помогнал. Тя има разхлабеност – от кръста до колената. Аз питах. Позволи се да се лекува.

Сега моля, питай и за нея кога ще бъде добре? Колко дни се определя? И ходатайствувай за оздравяването ù. При това, кога и кога да я посещавам. Жена ми дава знак на смирение. Така щото, моли се и за нея.

За много работи те задължавам, братко, но бъди милостив и ако можеш, отговори ми на въпросите, ~~гледай да не забравиш~~ [зачеркнато], за които виждаш, че има нужда да се отговаря.

Приеми сърдечните ни поздравления от мен и Мелкон.

Твой верен в Христа Господа: П. Киров

Ти, вярвам, че ще се отрудниш доста, но Бог, на Когото служим, да те закриля в делото на Святото Му име. Туй е молбата ми.

Същий

№ 64 (Петър Дънов)

Пловдив, 8 септ[емврий] 1901 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото ви от 3-ти того получих. Имайте вяра до край и все, що е угодно Господу Богу Нашему, ще се изпълни. Укрепявайте се в Неговата сила. Господ има добри неща за вази. Възлагайте всичко без колебание на Него и Той ще извърши делото. Господ е с нас и ние ще преуспеем. Повече Любов, повече усърдие и стените на Йерихон ще паднат[53].

Аз възложих вашето желание пред Господа и ответ ще се даде. Жената ще посещавате два пъти в седмицата и само в тия [дни], в които Божият Дух Ви подвижи. 15 дни се определят да я посещавате редовно, след което ще възложите всичко на Господа и Той ще стори това, което е добро и благоугодно Нему.

Изисквайте да имате вяра. Във всичко аз ще Ви съдействувам. Бъдете весел и тих, радостен в Любовта Божия. Верен до край.

Аз съм намерил тук една наша сестра[54], която Господ ми каза да настаня и отправя в правия път. Тя се радва. Чудни са пътищата Божии и неизследима е Неговата Мъдрост и Сила.

Поздрави брат Мелкон, Тодор, Николай, бр. Колесников и други. Кажи на бр. Колесников: ний сме у дома му и прекарваме добре. Нека се укрепява той във вярата. Господ ще уреди всичко по най-добрия път и ще промисли за всичко. Небесният Наш Баща е приготвил добри неща за своите чада. Нека да бъде твърд и непоколебим в мисията, която му се възлага. Всичко работи за добро.

Идущата неделя тръгваме за към Татар Пазарджик[55] и ако е волята на Господа, за към София. Кога пристигна, ще Ви съобщя за адреса си.

Приемете моята братска любов.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 55 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 18 ноемврий 1901 г.

[до] гр. София

Любез. ми бр. Дънов,

От много време не Ви писах. Причините сега ще ти изложа вкратце.

Главно, що не ти писах, беше, че аз по наставление от горе вследствие колективната ни молба оттук и по жребието, което теглих, трябваше да почна да изучавам занятието колосвач на разни мъжки и женски бели дрехи. Намери се един арменец, който искаше да отиде в Пловдив да работи това занятие, а на мястото си да остави някой. Услових се да ме изучи за месец време, срещу сто лева възнаграждение. Криво-ляво изучих занятието и задлъжнях 200 лева нещо.

Той отиде в Пловдив, но пишман стана. Искаше да се върне и аз, за да си взема парите назад, бях склонил, но ми се заповяда отгоре да не приемам да се върне. И тъй направих, защото и таквоз беше условието ни.

И тъй, днес работя с голям труд и мъки, но вярвам, че ще ме избави от всичко противно Бог. Отначало беше по-трудно, но сега съм по-добре. Само че малко се възнаграждавам – нещо около 50-60 лева, от които трябва и да изплащам дълга си. Но затова пък благодарен съм в сърцето си на Господа, защото ме направи свободен, за да не очаквам от никого, а само от това, що мога да изработя и което ми дава Той. Хвала на името Му. Амин.

Други причини имаше много. Имахме неприятности от Сатана, между братята. Бог не закъсня да ни избави. Болната, която лекувахме, срокът ѝ се свърши, обаче остана малко, понеже единият ѝ крак от коляното и ръката от лакътя са в безчувственост. Другата болна, що ти писах, и тя, както чувам, е добре, но го крие. Види се, мисли, че ще ѝ дирим пари. Друга една госпожица лекувах, имаше постоянно сън и тя се излекува. Ако има нещо за първата болна, яви.

Колесников ни беше писал едно писмо по отношение на работата му с Доктора, което приключвам към това ми [писмо].

Прочети го и виж какво трябва да се направи. Ний доста се притесняваме с Тодор по това. Не оставяй чужд и ти на нашето притеснение. Яви пред Господа всичко, както явихме и ний.

Тук имах един заинтересован приятел[56]. Преместиха го в Хасково за контрольор при банката. Там се запознава с една госпожица Балканджиева и с брат ù[57]. [На] тази г-ца след молба ù говорил глас, който наричал себе си „Син Истинний“. Писа ми този мой приятел и ме задължи да питам. Питах и се отговори, че е сам Господ Исус и Неговият Дух я ръководи. Писах им и сега пак ми пишат доста работи. Тя имала около 35 г. и се не жени. Правела молитвена вода и лекувала болни, [за] които ù се каже. И много други неща ми пишат за нея.

Братко Дънов, поздравленията Ви все съм получавал, благодаря. Докторът не изпраща вноса си[58], казва, че там си го внасял. Пиши ми и приложеното писмо на Колесников повърни ми.

Приеми сърдечните ни поздравления от мен, Тодор, Мелкон и Курустов.

Твой верен в Христа Господа: Пеню

Адрес: Ул. „Дълга“ – колосвач.

№ 65 (Петър Дънов)

София, 5 декемврий 1901 г.

Любез. бр. Киров,

Писмото Ви от 18 ноем[врий] приех навреме. Влизам в положението на всички неща, които ми разправяте. Но преди всичко нашият живот трябва да се развива според плана и начина, който Всемъдрият Наш Небесен Отец е отредил. Не както се иска нам, но както се слага животът сам по себе си. Онова, което ни се дава според Волята на Бога, то е най-доброто и най-благото. Ний трябва постоянно да възлагаме своите надежди на Господа. Нещата не се посрещат според нашето мислене, но нима трябва да скърбим и да се отегчаваме духом? Не. Ний трябва да призоваваме светия Божий Дух да ни ръководи.

Брат Колесников трябва още да се усъвършенствува във вярата. Своята си ли воля ний вършим, или Волята на Господа? Ако има мъчнотии, Господ ще ги отстрани постепенно. Господ ще промисли най-добрия път и ще уреди всичко, според както е Той говорил. Но Той иска от нас послушание, търпение, пълно упование, непоколебима вяра. Не се ли изпитваме ний сега един друг? Не се ли опитват мислите на всинца ни, кой какво мисли и какво желае?

Да, каквото съм говорил, то ще бъде, но когато сме готови. Да, братко, Бог е свят, Бог е Любов и Той изисква от всинца да бъдем такива. Скърбите ни, грижите ни, смущенията ни Той е в сила сам да отмахне и никой друг. Кого ще призовем? На кого ще се оплачем? Кому ще открием сърцето си и душата си освен Нему? Господ е с нас и не трябва да се боим от нищо. Така кажете на брат Колесникова.

Колкото за Д-ра, нека върши това, което той счита за добре. Той е свободен. Колко външни причини има, които идат да извращават мислите ни. Д-рът, трябва да знаете, не е сам господар на себе си. И не може да очакваме от него туй, което той не е в сила да стори. Само Бог може да ни изведе. И Той ще. Да е благословено Неговото Име.

Поздрави всички братя, бр. Тодор, Мелкон и Николай, а тъй също и г-н Хад. Димитров[59].

Моля, изпроводете ми Вашето копие [на] „Призванието към бълг. народ“. Аз ще Ви го повърна пак изново. Трябва ми за малко време. Нека да е препоръчано.

С братски поздрав към всички ви.

Ваш верен: П. К Дънов

Има други неща, които ще Ви съобщя, но нека не даваме сега място на Изкусителя да се възползва. Имайте вяра, вяра, вяра, любов, любов, любов. Ето нашите оръжия, с които ще победим веднъж завинаги. Призовавайте Господа и не бойте се. Така говори Дух Святий. Колко са благи и неизмерими пътищата на Нашия Небесен Отец.

№ 56 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 9 декемврий 1901 г.

[до] гр. София

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото ти от 5-и того получих, разбрах съдържанието му.

Нямам нищо против наредбите на Господа. Въпросът ми беше за хитростите на Колесникова и предпазливостта на Д-ра и [за] начина, по който те ни поставиха като лица, отговорни по техните условия. Види ми се доста разумен приготвен план и от двете страни, понеже ще имат в противен случай за пред света свидетели.

Моля, когато имаш възможност, повърни Колесниковото писмо бр. Тодору, понеже го иска. Това въпросно писмо ний изпратихме по настояване Отгоре.

Ето що казва Рафаил, пратеник Божий, от 18-и миналий [месец]: „Ще пишете вий, Пеню, на Дънова и Колесникова, ще привключите Колесниковото писмо в Дъновото и Дънов непременно ще пита и пише, гдето трябва“.

И туй именно аз извърших. Мен ми е открито тяхното дело, но казвам, че те самите спъват вървежа му, понеже не са чисти сърцата им. Пълни са с тъмнина. Аз процитирах няколко стиха от Словото Колесникову, в които той, като вижда открити сърдечните си помишления, не ми и отговори. Жив Господ, всекиму по сърцето му ще даде.

За тебе, братко, нищо не пишеш. Види се, че считаш за излишно това. Ако нещо си огорчен от нас, прости ни. Ако ли пък Господ е нещо огорчен от нашия живот, моли го, за да ни прости. Ний сме хора грешни и лесно не можем да се отървем от греха.

Съзирам духом, че ти изпитваш мъчнотиите на тоз живот, не си сам. Има сърца и души, които те любят и благодарят за теб Богу. Ти живееш не за себе си, но за нас.

Ако имаш нужда за пари, яви ни.

Тук, при това [писмо], привключвам и исканото ти „Призвание към Българский народ“. Приеми сърдечен поздрав от всички ни.

Твой верен в Христа Господа: Пеню

Тези дни голяма борба имахме с протестантите тук.

Същий

№ 66 (Петър Дънов)

[София, ? декемврий 1901 г.]

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви от 9 декемврий приех. За всичко, което ми пишете, благодаря Ви. Има много неприятности в живота, но трябва да се понесат с дух на търпение и благост. Това е правилото на всеобщата любов.

Колкото за Д-ра и Колесников, аз отдавна съм разбрал кой е влязъл под кожата им. Бог се от зло не изкушава. Няма нищо. Господ да ги вразуми, според както вижда за добре.

А вий се пазете всинца от лукавството на протестантския квас. Иде време, Господ ще извади наяве всяка измама. Пазете се, Лукавият е всял своето лошо семе. Днешното протестантство е за очи. Ние не сме призвани да се спорим за празни работи. Вършете Господнята Воля, според както ви е открита, и не бойте се. Ний не служим на человеци, но на Този, Който ни е призвал в живот и виделина. Ний ще Му служим според както ни учи сега. Ний сме чули Неговия глас, Той ни е говорил вече много пъти и е присъствувал с нас. Вий знаете, че приехте благодат и милост от Неговата ръка. Той ви е извел от мрака и ви ръководи всинца ви понастоящем в тая минута. Бъдете благи и добри към всички, това е нашият закон. Това е заповедта на Нашия Небесен Отец, Който гледа отгоре все, що се върши. Имайте радост.

Имам да ви съобщя една твърде радостна вест, но се въздържам засега, да не дам място на Лукавия да ухищрява. Вий знаете колко спънки и препятствия съм срещнал от този син на мрака. Но Онзи, Който е с мене, е по-силен. Господ е победител, Той е възтържествувал. Той ще ни изведе победоносно докрай всинца ни.

Моята радост е вие да растете в благодат и сила, да сте разумни и мъдри във всичко. Надявам се всички да сте здрави и тялом, и духом. С настоящото си [писмо] Ви повръщам Колесниковото писмо. Бъдете всинца верни и усърдни, това е нашето дело. За някои други неща ще Ви пиша по-после. Поздрави

нарочно бр. Тодор и Мелкон.

С искрен поздрав.

Ваш верен: П. К. Дънов

1902

№ 57 (Пеню Киров) [отворено писмо]

гр. Бургас, 27 януарий 1902 г.

[до] гр. София

Любез. ми бр. Дънов,

Последното Ви писмо съм получил навреме, също така и Тодор – отворената Ви карта.

Забавих се да ти пиша, защото Сатана е пак въстанал. Аз сега при работа, пак без работа съм. Чудя се какво да правя. Каза ми се много малко още да потърпя. Аз търпя, но интересуващите се от положението ми не търпят, защото много незавидно е.

Ако намериш за добре, пиши ни.

Твой верен в Господа: Пеню

№ 58 (Пеню Киров)

Обявление[60]

Подписаният, чест имам да известя на бургаските граждани, че колосвам разни мъжки и женски бели дрехи, под следуищите разпределения и цени:

1. ризи от средна величина без пасти и миникети –20 ст.;
2. ризи от голяма величина и ризи с пасти и миникети – 25 ст.;
3. големи яки, каквито и форми и да са – 15 ст.;
4. нагръдници с пасти и нагръдници без пасти, но из около с краища – 15 ст.;
5. нагръдници без пасти и без краища – 10 ст.;
6. малки яки – 5 ст.;
7. ръкавели /миникети/ – 5 ст.

За колосване хусти, възглавници и пердета – особено споразумение.

Предупреждавам всички, които ще ме почетат, че ще останат крайно благодарни от добрата и чиста работа.

В неделя всякога затворено.

гр. Бургас, 1 февруарий 1902 г.

С почитание: П. Киров

№ 67[61] (Петър Дънов) [отворена карта]

София, 2 февруарий 1902 г.

Л. б. Киров,

Получих последното Ваше отворено писмо. Надявам се да сте по-добре засега.

„Просете – казва Господ – и ще ви се даде, търсете и ще намерите.“ [Мат. 7:7] Всичко съдейства за наше добро. Ще ви се окаже помощ. Не се смущавайте духом. Има неща по-добри, които се готвят за нашия духовен живот. Всичко е приготвено и ние трябва ден след ден да приемаме това, което нашият Небесен Баща благоволява да ни дава.

Пазете вътрешното спокойствие на духа си. Благодарете за всичко. Уповайте твърдо, вярвайте непоколебимо, любете постоянно, дръжте се с крепка ръка и готови бъдете за всичко.

Така казва носителят на Божиите благости. Ще ви даде помощ и подкрепа.

П. К. Д.

Поздрави бр. Тод[ор], Мелкон, Никол[ай].

№ 68 (Петър Дънов) [отворена карта]

София, 28 февр[уарий] 1902 г.

Л. б. Киров,

Надявам се да сте получили моята по-прежна карта. При това, вярвам и да сте по-добре засега. Във всичко уповайте твърдо и яко в обещанията. За нуждите Ви Господ, Който Ви ръководи, ще промисли. Има засега някои лоши влияния, които се стараят да охладят Вашата вяра, но дерзайте. Помощ на всинца ни иде.

Тук се вършат чудни работи. Ний сме били за дълго време в борба. Имаме още един приятел и мнозина, които Господ привожда. Само повече вяра, повече усърдие и молитва от всички ви.

Кога Ви видя, има[м] да Ви донеса добри новини. Колко са верни и истинни Божиите обещания. Господ като че от мъртвите въздига мнозина. И начинът, по който работи Духът Господен, е чуден.

Поздрави всички приятели, брат Тодор, Мелкон, Николай и други. На Николая кажи, ще му пратя картата[62]. Доста съм заглавичкан, но [в]се таки ще се трудя да намеря време. Има някои неща, които проверявам засега.

С искрен поздрав, ваш бр. Г[осподен]: П. К. Дънов

№ 59 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 2 март 1902 г.

[до] гр. София

Любез. ми бр. Дънов,

И двете Ви последни писма притежавам. Не Ви отговорих, защото съм объркан от положението си. Знам, че твоето е още по-лошо, но ти си научен да се не окалваш и добре правиш. Всичко туй разбирам и искам да бъда и аз безгрижен. Но какво да правя опашката си? Ти, слава Богу, си свободен от това. ~~А то, като са и двата члена на семейството истинни във вярата, добре, но ако не? Повече по това ми е неприятно да ти казвам.~~ [зачеркнато от П.К.] Повече не зная какво да кажа.

С поздрав искрен от всички ни.

Твой верен в Христа Господа: Пеню

Поздрав нарочен от Васила, той засега е в гр. Лондон.

Някак скрито се научихме, че протестантите имали окръжно писмо, с което било запретено [на] теб и на др. някой да не им се позволява да проповядват от амвоните им.

Същий

№ 69 (Петър Дънов) [отворена карта]

София, 26 март 1902 г.

Л. б. Киров,

Пиша Ви следното си писмо, да Ви осветля върху някои неща. Зная, че имате големи мъчнотии. Но дерзайте, нека вярата Ви да не се намалява. След всичко това ще дойдат Божиите благословения. Бъдете верни в малкото, а Господ ще Ви възнагради и с повече. Той знае всичките Ви мъчнотии и скърби и не е от онези, които забравят. Дръжте крепостта, защото трябва да дадем голям отпор на Лукавия, ще трябва да извършим наскоро своето главно сражение и Господ ще бъде с нас в тоя подвиг. Не бойте се. Да възкръстне духът Ви, да се повдигне душата Ви, да се уякчи надеждата Ви.

Аз не съм Ви писал наскоро, но си има причини. Имам много спънки, препятствия. Трябва да нося голям товар. Аз желая Вашето повдигане и усъвършенстване от всичката си душа. И когато зная, че Вие сте верни и непоколебими на призванието си, мен ме радва Вашият подвиг. Имайте надежда, това Ви казвам. И думите, които Ви говоря, ще се проверят.

Аз ще обичам пак да Ви видя и мисля, че с Божията Воля ще се видим пак по уреченото време[63]. Нужните неща за Вашата прехрана ще Ви се дадат. Бъдете готови. Това, което Ви се отрежда Отгоре, приемайте го на радо сърце. Поздрави бр. Тодор, Мелкон и Николай.

За поговорението на другите[64], както ми съобщавате, то е празно человеческо. Не познават още те Кой е Онзи, Който е с мен [е]. Всички ще сложат оръжията си.

Ваш верен бр. Хр[истов]: П. К. Дънов

№ 60 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 28 март 1902 г.

[до] гр. София

Любез. ми бр. Дънов,

На 2-ри март бях ви писал затворено писмо, изпратено в София, но не зная дали сте го получили, защото след няколко дни се известих от в. „Новини“[65], че сте заминали в Плевен. За това Ви заминаване ни яви и г-н Бъчваров[66], който наскоро беше дошъл в Бургас и след 3-4 дни престояване се върна в Пловдив.

Мъчнотии ме стигат и за[д]минават, това сега е, с което се боря. Но Господ не стои далеко. Той дохожда да ни насърчава по чудни начини. Така в настояще време Той ни даде още един член, някой си Янаки Димитров Арнаудов[67], родом от с[ело] Градец, Котленско, а живущ в Бургас, със занятие плетене [на] чорапи с машини. Заинтересува се от 15.02. т.г., а повярва на 15.03. тоже т.год. И освен него интересува се и цялото му семейство.

През м. февруари т.г. беше дошъл един съботянин[68]. Протестантите не го допуснаха да проповядва в техния молитвен дом. Тогава ний наредихме нашия дюкян, който е доста голям салон, и така държаха се 3 сказки и една проповед, които излязоха доста сполучливи и доста публика присъства за това. Протестантите останаха като попарени. Те не мислеха нещо да извършим ний.

Аз съм уверен, че ако имаме един дом за събиране тук, при нас ще дохождат повече слушатели, отколкото при тях, защото на нас хората повече ни симпатизират. При това, ако имаме и проповедник, още по-голяма надежда има. Духовете са някак по-раздвижени.

Ще моля да помислиш, да попиташ и ни явиш тази година къде ще имаме събор. Съборът тази година изглежда ще бъде за нас от голяма важност, защото може би ще дойдат братята и сестрата от Хасково. Тези хора са много заинтересовани и постоянно изискват от мен духовна храна. Сестрата е една от редките помежду ни, защото Господ благоволява чрез Духа си в нея. Тя има такива

съобщения на глас, щото аз вярвам, че в събора ни тя ще ни бъде за радост.

Аз чувствам, че чудно нещо ще бъде този наш събор, когато изпълнени мнозина от св. Дух Божий почнат да хвалят и славят името Му. Едно засега е лошо, че по нямане достатъчно работа принуден съм да напусна колосвачеството.

Аз бях Ви писал, че изкарвам около 60 лв. на месец, но то не било вярно, защото като се извадят разноските за самата работа, едвам остават някой път по 20, някой път по 30-40 лв., а веднъж 14 лв.

Така щото притиснат от дома да внасям повече от силите си, принуден съм да напусна работата. Но какво да почна, брате мой, и аз не зная.

Ние тука понякога се събираме и се поучаваме. Така оня ден имаше и вънкашни, и протестанти, нещо около 11 човека, и нещо от рода на училище. И тъй им се понрави и искат и те да съставят. Също имаше и един запасен подполковник, някой си Обрешков[69], сега почнал да се интересува, и той казва, че като си отиде във Варна, и той ще устрои такъв ред за изучавание на словото.

Виждам, брате, че Господ благославя делото си и Той благоволява помежду ни. Сега остава само ний да се насърчаваме един друг.

Понякога тежки, изпитанията дохождат, но Отец нека бъде милостив.

Сега, като те поздравляваме всичкома, ще очакваме за твоето радостно писмо.

С искрен и сърдечен поздрав.

Твой верен в Господа: Пеню

Отворената карта от 26-и март получих днес, 29-и того.

Същий

№ 70 (Петър Дънов) [отворена карта]

Шумен, 22 април 1902 г.

Л. б. Киров,

Последното ви писмо получих. Засега аз съм в Шумен и тук отправяйте писмата си. От София излязох преди Великден[70]. Завчера държах тук първата сказка в градския салон, имаше много публика, която с внимание изслуша всичко докрай. С Божията Воля идущата седмица ще държа втора сказка.

Към Бургас мисля да намина къде края на месец юлий. Според сведенията, които имам, всичко ще се устрои по определен път от „Горе“ Плодовете на делото ще бъдат благословени. Само крепете се в Духа на Истината. Растете в знание и Мъдрост, благодат и търпение. Вашите приятели се увеличават. „Благодарете.“

Поздр. брат Тодор и Мелкон. Пишете ми как сте. Срещнах г-н Обрешков.

Поздрави и Доктора.

За други неща после ще Ви съобщя. Да чуя как се [по]минавате.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 61 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 28 април 1902 г.

[до] гр. Шумен

Любез. ми бр. Дънов,

Отворената ти карта от 22-ри того получих. Разбрах всичко.

Ний тук сме добре с Божията Воля, крепим се засега.

Днес по съгласие – аз, Тодор и Мелкон, решихме да те помолим да ни изпратиш мярката си за палто, панталон и елек. И то, според Мелкон, трябва да ти вземе мярка някой най майстор дрехар, за да не се погреши в нещо. Това виж, че направи.

Сега, от 18-и того, аз почнах да работя като писар в кантората на бр. Хр. В. Велчеви, с 50 лева месечно. Това е от приятеля Николая.

За сестрата Тодорка[71] чувам чудесни работи. Тя чрез Духът Божий говорела на разни езици: еврейски и др. И когато Господ ù отговарял, имало двама свидетели, които чували гласът Господен. Тия свидетели са наши. Тя ми пише, че било им заповядано да дойдат тук, в Бургас, види се за събора, но не им било определено кога ще бъде това. Чудни са Божиите пътища!

Приеми сърдечните ни братски поздрави от всички ни.

Приеми поздрав от Доктора. Той на 17-и того беше дошъл по дело и след няколко дни си отиде. Той усеща голяма нужда от нас и сега сам той ни дири. Заради материалните си работи той хитрува и се нуждае от нас.

Пиши ни нещо ново и точно определи времето за събора, ако ти е казано. И времето за дохождането ти.

Твой верен в Господа: П. Киров

№ 71 (Петър Дънов)

Русе, 13 май 1902 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви от 28-и апр[ил] получих. Не съм свършил още обиколката, която ми предстои. Има няколко места още да посетя и тогава мисля да се завърна към Варна, отгдето мисля да дойда в Бургас. Засега не ми е съобщено още за кога именно, но кога наближи времето, ще Ви се съобщи. Бъдете радостни и търпеливи. Господ урежда добре своите работи. Нашата среща ще бъде придружена със сила и благодат. Господ Бог Наш ще отмахне много от мъчнотиите.

Шумена го напуснах миналата сряда. Там прекарах добре. Господ във всичко ми помогна. Държах три сказки в градския салон „Арахангел Михаил“[72]. Първата бе със свободен вход, имаше около 500 души слушатели. Останалите две – с вход, и то по разпореждание за в полза на Безплатните ученически трапезарии (т.е. за бедните) и Стопанското училище „Евдокия“[73]. Чистият приход възлезе на около 200 лв. Шуменци в това отношение се показаха доста щедри. Когато Бог благославя, всичко върви добре.

Миналата неделя държах тук първа сказка за в полза на дружество „Милосердие“ и друго още едно задължение, което взех на себе си. Приходът не бе твърде голям и едва покри разноските за салона и афишите. В идущия път, надявам се, да бъдем по-сполучливи. Господ няма [да] остави безплодни нашите усилия за добро.

Ето това е, което се старая да върша засега и това Ви го съобщавам за Ваше насърчение и ободрение, другояче бихме дали място на Лукаваго да ни изкушава и да ни прави спънки. Изпълнението на предвечната Воля е смисълът на живота. Мерките, с които ме задължавате, Ви ги пращам. Само искам да Ви не стават отегчение, защото и без това Вие доста сте сторили. Но Господ ще Ви даде да се радвате на плодовете на Вашия живот. А и това е моето вътрешно желание за Вази.

Поздрави брат Тодор, Мелкон, Николай и други.
Със сърдечен поздрав към вази.

Ваш верен: П. К. Дънов

Адрес: Печатница „Малджиев“[74] – Русе

Мерки за костюм:
палто: 46, 76, 19 ½, 48, 76, 46, 43;
панталони: 59, 105, 75, 39, 34, 29, 26;
елек: 67, 44, 42, 36;

№ 72 (Петър Дънов)

Търново, 22 май 1902 г.

Л. б. Киров,

Завчера пристигнах в Търново[75]. Още не съм разгледал града. Тук мисля да се поспра за няколко време. За утре мислех да държа първата си сказка, но салонът е ангажиран от учителите, които ще имат конференция за утре. Ще се постарая да поправя някои условия с тях и да уредя въпроса.

От Д-ра приех преди няколко дена една отворена карта, с която ме задължава, щом пристигна във Варна, да му пиша.

Надявам се да сте добре всички и да сте радостни в Господа. Кога се видим, ще ви разправя по на обширно за някои неща.

Поздрави брат Тодор, Мелкон, Николай.

С поздрав.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 73 (Петър Дънов)

Варна, 31 май 1902 г.

Люб. бр. Киров,

Завчера пристигнах тук. Обиколката си из Северна България почти завърших. Напоследък бях в Търново, гдето преседях около седмица. Господ е бил през всичкото време с мен. Радостното е, че ние с вяра и търпение можахме да сторим това, което е най-добро засега – да влеем една нова струя на живот, да раздвижим умовете на всички.

В Търново срещнах една наша сестра или приятелка[76]. Тя има много неща, открити ней от Господа, и чака за тяхното изпълнение.

Надявам се всички вие да сте добре. Аз ще пообмисля сега да видим какво трябва да правим и каква е Волята Божия. За по-подробно – кога се видим, ще ви разправя.

В Русе срещнах онзи адвентистки приятел, който е идвал да говори в Бургас[77].

Днеска ще пиша и на Д-ра. Ще обичам да чуя от Вази. За нашето събрание времето наближава и да видим къде ще се отреди. Имайте мир и търпение, Божиите работи ще се изпълнят – всяко на своето време.

Господ, Който взема лично грижа за вашите души и ви ръководи, ще ви даде всяко благословение и радост. Той знае най-добре от какво имате най-вече нужда. Неговото желание е да изучаваме Неговите пътища и постоянно да се съобразяваме с Неговата Воля. А Божията Воля е вечното добро, а Неговото познание е животът вечен.

Приемете моя искрен поздрав.

Поздрави бр. Тодор, Мелкон, Николай и най-после и себе си.

Ваш верен: П. К. Дънов

Адрес: Варна, III участък, ул. „Дунавска“ № 244[78]

№ 62 (Пеню Киров) [отворена карта]

гр. Бургас, 8 юний 1902 г.

[до] гр. Варна

Любез. ми бр. Дънов,

Писмата Ви от Русе, Търново и Варна притежавам.

На нас ни се съобщи, че към края на юли, в началото на август ще стане съборът, но где, не зная. Аз обаче мисля, че той ще бъде пак в Бургас, защото Бог е Отец на Любовта, а пък аз като нямам възможност да отида някъде, то все затова трябва да стане в Бургас.

Ний тук се крепим с последни сили.

Сестрата в Хасково е паднала полудяла и е в София.

Твой в Христа брат: Пеню

№ 74 (Петър Дънов)

Варна, 15 юний 1902 г.

Люб. бр. Киров,

Отворената Ви карта получих. Разбирам Вашето положение, види се неприятелят прави някои усилия да Ви обсажда, но не бойте се. Господните сили са близо и ние трябва да стоим верни на званието си. С вяра да ходим. Казано е в Словото Божие, че тези, които чакат Господа, техните сили ще се възобновят.

А за речената наша сестра Господ ще се погрижи. Бог, Който се грижи и съблюдава всички във великата си милост, да устрои всичко за Негова Слава и наше добро. Изпитвайте постоянно що е добрата Божия Воля. Учете се и нараствайте в мъдрост и знание. Гледайте с вяра на бъдещето. Молете се постоянно и вършете с кротост и смирение всичко, което ви се диктува от Светия Дух Господен. Този Дух е Дух на Мир и Радост и дълготърпение. [Гал. 5:22] Дръжте се яко за Господа и не бойте се. Ако Той е откъм нас, кой ще бъде против нас?

Кога се изпитва нашата вяра, нека да бъдем твърди в служението си. А след всичко имайте Любов. Бъдете [с]низходителни. Ний сме призвани да воюваме, и то благородно. Аз познавам къде е болното място, но тази е добрата Воля на нашия благ Господ и благ Небесен Баща – да ни укрепи и уякчи духом в сила и мощ. Знанието Господне е приятно.

Не само вие, аз съм срещал хиляди мъчнотии и препятствия отвсякъде. Зная източника на злото, но Господ ще се възцари най-после. Този път, по който вървите сега, е Божият път, радвайте се, че Великият Му свят Дух ви ръководи и утешава. Бъдете весели, благодарни от всичко. Съобщавайте постоянно нуждите си Нему. Просете все, що ви е потребно, не се колебайте. Търсете, хлопайте – ще ви се даде.

Зная коя е вашата нужда и съм представил всичко Нему, да ви се даде помощ и сила на всяко време. А преди всичко аз бдя за вашия живот, старая се да ви укрепявам във всяко време. Мен ми се съобща[ва] винаги за вашия вървеж. Аз бих желал да ви пиша

винаги, но имам известни съображения.

Духът е бодър, плътта е немощна, казва Господ. Всичко трябва да стане тъй, както е отредено, и това е, което аз съблюдавам, то е Волята на Бога, Който е Всемъдър, Всесилен, Всеблаг, и Господ да помага всякога.

Поздравете бр. Тодор, Мелкон, Николай и други. Мисля, че къде края на юлий ще може да се видим. Дотогава Господ ще приготви пътя ни.

Укрепявайте Д-ра и му казвайте да стои и да се не двоуми. Господ, Който знае помислите на всички, да ви даде все, що е Нему угодно, но ви[е] просете.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 63 (Пеню Киров) [отворено писмо]

гр. Бургас, 22 юний 1902 г.

[до] гр. Варна

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото Ви получих.

Докторът е тук, онзи ден пристигна. Той иска да отхвърли станалия търг от г-н Колесников. Аз засега го спирам. Задължен от негова страна Ви пиша. Той иска да дойдете в Бургас с първия параход. Ако можете, дойдѐте, ако не – отговорете с първа поща. Вашето дохождане много значение има върху тази работа, но както намерите за добре, тъй направете.

С искрен братски поздрав.

Твой в Христа верен: Пеню

Ако се закъснее – утвърждението не ще стане, което е за 26-и того.

№ 75 (Петър Дънов)

Варна, 26 юний 1902 г.

Люб. бр. Киров,

Отвореното Ви писмо получих и разбирам Вашите желания. Във всичката тая работа има нещо криво. Бог не е человек, та да може някой да прикрие своите постъпки. Оставете работите да вземат своя естествен път. Нека Д-рът стори това, което той мисли за добре.

Аз съм осветлен върху работите, но ми е казано да чакам и да пазя всичко в тайна, да не би лукавите духове да се възползват.

За моето идвание нямам още заповед и не мога да дойда преди време. Трябва да се почака още. Призовете Господа в молитвите си, помолете Му се Той да устрои всичко. Това ми е съобщено за Вази: упражнете Вашата вяра. Кажете явно всичко, с всяко чистосърдечие. Нека всичко да стане явно пред Господа.

Аз питах и ми се съобщи, че Лукавият се е намесил в някои наши работи и се старае да осуети добрите действия на Духа Господен. Но Господ ще тури край на всяка измама. Не бързайте. Не с бързание става.

Аз ще дойда навреме, точно когато е Господ определил, и ще ви донеса Неговите благословения. Ний ще приемем всичко от Него през тази година. Засега малко търпение.

Кажете на д-р Миркович, че Добрев[79] ми се обеща да изплати половината от полицата; щом получа сумата, ще му я пратя.

Не бойте се, Божиите източници на благост и милост не са се изтощили. Помощта ще дойде оттам, отгдето е отредено.

С искрен поздрав към вази всички.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 64 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 20 юлий 1902 г.

[до] гр. Варна

Любез. ми бр. Дънов,

Последното Ви писмо получих навреме, всичко разбрах и всичко относно Доктора тъй оставих.

Докторът си отиде и каза, че на определеното време ще дойде.

Според както споменаваше ти, че ще се съберем към края на този месец, така и на нас се каза. Сега, прочее, не остава друго, освен да тръгнете и да дойдете. За тази цел тук Ви при[в]ключвам 10 лева за пътните Ви. Гледай, прочее, да не закъснееш повече от определеното време и добре ще сториш, ако предварително ни пишеш за знание. Защото има [в]се нужда от съображение, за да вземат отпуск и някои от нашите братя като Тодор Стоянов и може би и Пано Костадинов[80] от Хасково – контрольор в Камара. Така че все по-добре ще е да ни известиш.

Аз съм принуден да вярвам, че тази година трябва да се вземе един край на делото. Но този въпрос да оставим за личното ни виждание.

Относно Доктора не зная какво да кажа. Може да греша, ако кажа, че аз съзирам в него двоеличие и порочност, но нека ми прости Бог това.

Чудя се само как ще взема в негово присъствие кръвта и тялото Господне[81], когато аз тъй съм осветен вътрешно по загатнатия горе въпрос. Дано да съм измамен. Но въпросът за душата ми е важен, защото ако не му открия подозрението си в „Тайната вечеря“, то аз оставам лицемер. Много работи трябва в междуособие да решим.

С искрен братски поздрав.

Любящият те в Христа Господа: Пеню

Парите изпращам с пощенски запис под № 59859.

№ 76 (Петър Дънов)

Варна, 24 юлий 1902 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви от 20-и того приех. Аз се едва бях завърнал от една малка обиколка откъм Нови пазар.

Ще дойда в Бургас идущата сряда на първий идущий и все, що е отредил Господ наш, ще сторим.

Аз, още преди да ми съобщите за Д-ра, ми беше казано да му пиша и да го предпазя от подобна лукава постъпка. Види се, Лукавият обръща своята политика, но жив е Господ наш, няма скрито за Него. Само това не ще позволи. Зная аз где е болката. Имайте вяра и упование, Господ ще уреди всичко за добро. Той ще изправи.

Имайте Мир и дайте място на Божията Любов. Любовта има преимущество и тя е наш водител в пътя на този живот, пълен с изпити, безпокойство, скърби, страдания и болезни. Но, като ходим в пълнотата на мира и се подвизаваме с вярата и надеждата и силата на Божията към нас Любов, ще имаме Небесната виделина. Нашият Господ ни люби и върши всичко за наше добро и ние сме длъжни в името на същата Любов да струваме всичко.

А колкото как да го сторим, ще бъдем научени от Негова Свят Дух. Опитали сте и знаете, че са благи Божиите пътища и няма нужда да се убеждаваме в това. Господ ни е говорил ясно и откровено. Ний имаме Неговите обещания: „Желая кога дойда, да имате всички духа на единство“. А всяко добро желание Бог ще изпълни. Той ще укрепи, ще утвърди, ще насърчи и ще благослови. А това е нашата радост, да имаме Господа за наш помощник и сътрудник.

Поздрави всички приятели, бр. Тодор, Мелкон, и всички други, които още не познавам.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 77 (Петър Дънов) [отворено писмо]

Ямбол, 30 август 1902 г.

Л. бр. Киров,

Пристигнахме вчера в 11 часа тук благополучно. Установих се привременно на хотел „Америка“[82]. За други неща ще Ви пиша от по-после подробно, според хода на работите.

Поздрави всички приятели и братя в Господа. Нарочно поздрав на Тодор, Мелкон, Арнаудов, Николай и Никола[83].

Поздрави и така също и госпожата си.

Остава сега всички да се подвизавате добре във вярата и Любовта, като оставяте миналото настрана и се стремите към бъдещето, към съвършенството в познанието на Истината, която е скрита в недрата на Господа.

Аз зная, Господ ще ви укрепи и помогне във всички усилни времена, ще вложи Дух на благост и кротост в познание на всяко добро дело. Винаги бъдете пламенни духом и в молитва.

Поздрави и Корустов, и Д-ра, ако е още в Бургас, като приемеш тая карта.

Пращам ви моите сърдечни сърадвания на всички ви и благи желания за доброто и преуспяването.

Ваш верен: П. К. Дънов

Адрес: П. К. Д., Ямбол.

№ 78[84] (Петър Дънов) [отворена карта]

Сливен, 15 септемврий 1902 г.

Л. б. Киров,

На 13-и того пристигнах тук и се срещнахме с Д-ра. Той е добре.

Моля, съобщете ми получихте ли парите от Варна (16 лв.)[85]. Аз писах на г-н Велчев[86] да ги прати до Вази.

Надявам се да сте добре всички и да успявате. Труд и постоянство с Божията благодат, всичко ще се постигне.

Имате поздрав от Д-ра.

Поздрави бр. Тодор, Арнаудов и Николай.

Ще чакам Вашия отговор. С поздрав.

Ваш верен: П. К. Дънов

Адрес чрез пощата: P. R.[87]

№ 65 (Пеню Киров) [отворено писмо]

гр. Бургас, 19 септемврий 1902 г.

[до] гр. Сливен

Любез. бр. Дънов,

Отворените Ви карти от Ямбол и Сливен притежавам.

Ний сме добре засега. Преди няколко дни Сатана бе посял една вражда между Арнаудова и Н. Ненов[88], но с Волята Божия я потушихме. Арнаудов засега живее със семейството си в Мелконовия дюкян, но отгоре италианците му зле враждуват и вследствие това бе и враждата им.

Моята душа не е доволна от стоение, но какво да правя тези тук.

Явете ми скоро ли ще почне списанието. Ти имаш и да ми явиш работи. Моля, яви ги, не дръж душите ни все тъй. Ще явя, казваш, а не явяваш.

Твой верен в Господа: Пеню

Нарочен поздрав на бр. Доктора. Кажи му, че го любя и съм го сънувал два пъти.

От Варна получих 20 лева.

Поздрав нарочен от Тодор и всички други.

№ 79 (Петър Дънов)

Стара Загора, 5 октомврий 1902 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви получих. Аз зная положението Ви и вътрешната Ви нужда. Укрепявайте се Духом. Ако Ви се тури товара на гърба сега, не можете го понесе, а Господ знае това. Ще опитате Божиите пътища и ще познаете, че така, както Бог съизволява и урежда работите, за Вази са най-добре. Уяквай и кога дойде времето, да няма ни най-малкото колебание или двоумение.

„Не чрез сила, не чрез крепост – казва Господ, – но чрез Духа Ми.“ Кой е онзи, който почва да гради къща, който няма да седне първом да пресметне дали ще му достигне всичко, кога почне да я гради? Молете се усърдно за делото Божие. Съдействайте кога Господ работи.

В Сливен има признаци на духовно съживление. Господ ме прати да видя Неговите чада. Тук има един малък кръжок от православни жени и мъже, на които Господ се е открил посредством видения, сънища и говорение. Те всички са ясновидци. Мен ми беше просто приятно да слушам тяхната начинающа опитност. И забележете, че на всички е казано да постят по няколко дена през седмицата, и то без да хапват. При това да не употребяват месо. На мен ми разправяше една стара сестра, че ù се явил Христос, завел я в един гроб и ù казал: „Окъпи се тука и тогава ще те приема“. Да, тука [в]се прости думи, но съдържателни. Да. Да се освободим от плътските връзки, ето потребата. И знаете ли каква благост и доброта дишаше от душата ù.

Аз просто славя Господа за Неговите чудни пътища, за Неговата милост. Ето, това движение Духът Господен върши.

Пак Ви казвам, молете се. Жетвата е голяма, работниците – малко. Вслушвайте се дълбоко какво говори вътрешният глас. Движението иде от долу на горе.

Казваш: „Не дръж душите ни в очакване“. Не когато искаме ний, но когато иска Господ. Чакайте, докато Господ благоволи да

изпроводи силата на Своето Слово.

Аз опитвам силите на неприятеля. Помнете, че е хитър и лукав нашият противник, гледайте да ви не изкуси.

Укрепявай работата в Бургас. Поправи укрепленията и стой буден на стража и кога ти се даде сигналът, ще отвориш сражението с главните сили на неприятеля. Зная, че ме разбираш.

Поздрави госпожа си и всички приятели.

Ваш верен: П. К. Дънов

Как е Мелкон и Арнаудов?

№ 80[89] (Петър Дънов) [отворена карта]

Хасково, 1 ноемврий 1902 г.

Л. б. Киров,

Завчера пристигнах тук и с днешната поща Ви изпращам 17 лв., които, моля, предайте на бр. Тодор за сметка.

Моля, приехте ли сумата от миналия месец, понеже до Вас ги бях пратил. Отговорете. Адрес: П. Р.[90]

Пишете веднага, за да ме намери писмото Ви.

Надявам се да сте всички добре.

Тук вали днес сняг. Пътуването е доста трудно.

С поздрав. Ваш верен: П. К. Дънов

№ 66 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 7 ноемврий 1902 г.

[до] гр. Хасково

Любез. ми бр. Дънов,

Писмата ти и двете получих, а така също и парите – както 16 лева, така и 17 лв., които предадох по принадлежност[91].

Сега, догдето си в този град, моля, иди до запасния капитан Недялко Балканджиев и при сестрата ни – Тодорка. Виж да ги поутешиш и понаставиш и нарочно от мен [да ги] поздравиш. Направи това за любовта ни от моя страна.

Ний тук не дотам сме добре с братята, те някак си поизстинаха. Насила, речи, ги събирам. Така че положението ми с тях е доста трудно. Сам и разбирай.

Поздравявам те братски.

Твой в Христа Господа: П. Киров

Ако искаш, пиши на Мелкон.

С[ъщий]

№ 81[92] (Петър Дънов) [отворена карта]

Хасково, 8 ноемврий 1902 г.

Л. б. Киров,

Вашият приятел, до когото бяхте писали[93], го преместили в Ловеч. Г-н Балканджиев и сестра му не са тука, живеят сега в Меричлери[94]. Г-жица Балканджиева се е оженила наскоро, а така също и брат ѝ. И няма съмнение – добре [са] сторили. В живота се изисква подвиг, и то по права посока, и то със знание и мъдрост отгоре.

Докторът наскоро ми писа – той се готви [за] списанието[95]. Въпросът е уреден донякъде. Има доста, които очакват новото направление.

Желая Ви да се подвизавате, и то добре. Поздрави всички.

Види се Вие сте много занят.

С поздрав.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 82 (Петър Дънов)

Пловдив, 22 ноемврий 1902 г.

Люб. бр. Киров,

Последното Ви писмо получих, още когато бях в Хасково.

Приятелите, за които идеше дума във вашето писмо, ги нямаше. Те, както Ви съобщих и по-преди, се задомили, както всички хора. Мисля, това е по-добре, отколкото да ги изкушава Лукавият другояче.

Аз съм сега в това място, отгдето Ви пиша. Има някои духовни спънки, които произтичат от слабостите на [тези] братя изпомежду ни, които не са осветлени в пътя Господен. Най-после, нека всякой да се стреми към изпълнение Волята Божия.

Мене ми се струва, че помежду Ви няма достатъчно себеотричание. Личните чувства на мнозина идат в противовес на Божията Любов. Аз нямам съмнение, Господ ще изправи всичко. Вий ще опитате на себе си Неговата сила. Аз мисля Любовта да бъде за ръководител на всинца ни.

Ако дойде до разправии и назидания, това мен не ме радва.

Както и да е, някои лоши духове упражняват своето влияние помежду вази. Надявам се Господ да ви упъти, да имате мир и съгласие всички и да не става никой от вази пречка за делото.

Мен ми са открити причините за вашето охладняване. То е просто от неразбиране истинския смисъл на живота. Всякой от вас търси своите си облаги. Най-после свободни сте всички да мислите и вършите, което вам се струва добро. Аз нямам нищо против това. Истината сама ще се оправдае.

Поздрави всички приятели: Тодор, Арнаудов и Мелкон. Радвам се за вашия успех. Ако пуснете неприятеля да влезе в крепостта, ще пострадате всинца. Да ви не блазнят никакви измами. Мъдри бъдете. Обсъждайте нещата. Извършвайте всичко в духа на молитвата. По-добра е Любовта. Всякой от вас да не дири своето добро, но доброто на другите. На мнозина вярата е слаба. Пред человеци[те] ли трябва да се препоръчаме, или пред

[в]севиждащото око на Нашия Небесен Баща.

Молете се всички за успеха на делото. Може много да сторите, стига да искате. „Двама или трима, събрани в Мое Име, там съм и Аз.“

С искрен поздрав.

Ваш верен: П. К. Дънов

Адрес: Хотел „Централ“[96].

№ 83 (Петър Дънов)

СЪОБЩЕНИЕ И ПИТАНИЕ

„Как мислите да служите на Бога – със сила ли, или с Любов?

Наказание ли искате, или благословение? Не изкушавайте Господа. Ако имате нужда от нещо, искайте и ще ви се даде. Викайте Бога на помощ и ще ви помогне.

Не се съблазнявайте от малки пречки. И кога се изпитвате, не се двоумете. Ако падате, ставайте пак. Ако и да срещнете несполука, постоянствайте. Никога не се обезсърчавайте. Никога не отслабвайте. Дръжте се яко за мишцата Господня и победата е ваша. Слушайте съвета на Божия Дух. Благославяйте винаги. Ходете в мир и съгласие духом и Господ ще ви крепи.“

22 ноемв[рий] 1902 г.

№ 67 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 25 ноемврий 1902 г.

[до] гр. Пловдив

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото Ви от 22-ри того получих днес, разбрах всичко.

Ний сега съвсем по-зле сме, отколкото [по] времето, когато ти писах отворената карта. Вчера стана пролом помежду ни следствие усиленото притискане на нашите братя – протестантите.

Те, протестантите, (като) се мъчиха с думи и убеждения ту Арнаудова да придумат, ~~ту други някои~~ [зачеркнато], като му казваха, че ще му дадат къща безплатно да живее, ще му помагат в известни случаи, за което ходи при него Тънков с г-жа си и г-жа Пачеджиева. Ходил напоследък и сам Пачеджиев и му казал: „Ти се скиташ в едно море развълнувано; или Вий елате да работите с нас, или ний да дойдем“, и още колко опити. Най-после съставят по измамлив начин събрание в такъв смисъл, че който признава себе си за евангелист или симпатизира на евангелистите, да дойде в г. Тънкови. По такъв начин отиват и наши някои приятели. Там като попели, поповдигнали духовете им с някои и други разкази, станал Пачеджиев и им казал, че който е християнин, да си дигне ръката, и после, който иска Царството Небесно, пак да си дигне ръката. Тогава се обяснява защо ставало това и им се поднася да запишат по една сума на един лист, която ще изплащат в срок [от] 5 години – за да купят църквата им.

Това събрание правиха по такъв начин 2 пъти. Аз предупредих нашите приятели, че те има къде да помогнат по-рано. Тъй че, ако имат повече, тогава навсякъде да помогнат. Но те, както се заключава от думите им, от себелюбие, от срам от присъстващите, записали за по 5 години да внасят известна сума.

Аз им казвам: аз не съм против това им благородно дело на протестантите, но против този низък, измамлив начин, с който [са] си послужили. Те можеха от амвона да направят това.

А на приятелите казвам, че „вие още това, което имате да дължите на Бога, не сте издължили“, за което им прочетох Исайя,

44. При горните причини е една и таз, че не благоволяват да се събираме и като напред. Един ако намеря, двама няма. Това е трудно.

Аз имах съобщение от Господа, че те, някои си, са и против мен. За което като им съобщих, изобличиха се и не можаха да скрият. И вчера в нашето събрание заявих, че аз не ще мога да ги считам членове на нашата дружинка за в бъдеще, дотогаз, докато Господ не ми даде да ги приемам за такива. И то по причини, че те казаха, че са свободни. Те отиват там, подкрепят там, а измъчват нас, останалите.

Казах им, че „аз ще ви имам пак за приятели в Господа. Ако искате да бъдете там, нищо нямам против това. Но на едно място бъдете, а не тук и там, че нигде – и при това да подбивате нас, останалите“.

Сега искам да попитам Господа чрез теб: ако аз несправедливо действам, ще се поправя, ако ли пък тъй [е] трябвало да постъпя, да се потвърди. Едно обаче зная, че те се доста смутиха от думите ми.

~~Приеми нарочно поздравление от Тодор, Арнаудов и мен.~~ [зачеркнато от П.К.]

С поздрав.

Твой верен в Христа Господа: Пеню

П. П. Мъчнотиите за малко са потребни. Аз съм уверен, че това, което Господ гради, то се не разваля, ако би и цял свят да въстане против него.

Същий

Когато ми пишеш, явявай ми до колко дни ще се бавиш в него град.

Същий

№ 84 (Петър Дънов) [отворена карта]

Пловдив, 5 декемв[рий] 1902 г.

Л. б. Киров,

Писмото Ви получих. Бъдете спокоен. Всичко вкупом работи за добро. Аз ще Ви пиша по-после пак. Засега има много неща, за които трябва да се чака, докато узреят. Много пъти в живота се случват неща, за които трябва да се чака разрешение от свише. С търпение изкупвайте душите си, казва Словото чрез Духа. Неприятностите, спънките идат от друг източник, а не от „Този“, който е Виделина. Делото е в други ръце. Бог се от зло не изкушава.

Свободата е дело на духовния живот на Любовта. Аз не мога да Ви кажа колко ще се бавя тук. Пишете, писмото Ви ще ме намери. Нужно е да обсъждате много работи.

Опитността е за Вази, а не за другите. Много работи отпосле ще Ви станат ясни. Изкуплението се ръководи на широки рамки. Пътищата на Духа не са пътища на човека.

С искрен поздрав: Ваш П. К. Дънов

№ 85 (Петър Дънов) [отворена карта]

Пловдив, 10 декемврий 1902 г.

11. XII. 1902 г. получена сумата [бел. на П. Киров.]

Л. б. Киров,

На девети Ви изпратих една сума от единадесет лева, на която знаете предназначението ù. Съобщете ми, кога[то] я получите.

Относително другите работи, за които питахте в прежното си писмо, направих запитване, според както желаехте, но не съм получил никакъв отговор. Кога[то] получа, ще Ви отговоря.

Надея се занапред да бъдете по-предвидлив. И кога се яви духът на лицемерието, да го държите вън от себе си. Не всякой, който се показва, че има желание да слугува на Господа, е действително такъв. Съжалявам за някои постъпки, но за в бъдеще ще взема всичките мерки. Зная аз всичките причини, но всякой сам себе си да върже. За в бъдеще всякой да знае сам за себе си да отговаря.

Да, има человек такива приятели, които да спират и него, и делото. […][97].

С поздрав. Ваш верен: П. К. Д.

№ 68 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 15 декемврий 1902 г.

[до] х. „Централ“, гр. Пловдив

Любез. ми бр. Дънов,

Отворените ти писма от 5-и и 10-и того притежавам, а така също и 11 лева получих и ги предадох по принадлежност.

В последната ти карта някои и д[руги] от забележките ти не можах да разбера към що са насочени. Почти тъмни останаха в моята душа. Аз се оглеждах, дано намеря нещо от тях в мене, но не намерих. А вън от мен намерих. Думите „надея се занапред да бъдете по-предвидлив“ и „кога се яви духът на лицемерието, да го държите вън от себе си. Съжалявам за някои постъпки, но за в бъдеще ще взема всичките мерки“. Моля, яви ми, ако се отнасят те за мене, по-явно ми ги предай, защото тъмни ми са. И аз ще се трудя да се поправя.

В последно време доста неприятности ме сполетяха и някои даже бяха тежки за силите ми, но Господ ме избави от всички.

Г-н Бъчваров преди 10 дни беше тука, ние се поразговорихме с него по-надълго и имахме даже и едно доста сериозно съобщение в негово присъствие и в присъствието на Мелкон и Арнаудов. Дадоха се доста необходими наставления с озаглавление „Нова заповед Божия“. Всички с радост приеха тези съобщения, защото са доста интересни. Засега те са в Бъчваров, от които той обеща да ни даде препис. В това съобщение се каза и за печатанието на сп. „Виделина“[98], че непременно през този месец трябва да бъде почнато.

Днес имахме пак едно съобщение, в което ни се дадоха някои ръководства за дружинката ни ~~и се яви на мен, че Мелкон да се приеме.~~ [зачеркнато от П.К.] И днес виждам, че Господ е помежду ни, защото съзирах, че всичките с голямо желание присъстваха и взеха живо участие.

Ний тук се събираме понякога по 8-10 и даже 12-16 человека и повече на разисквание [на] истината и продължаваме от 14 ч. до вечер[та].

В днешното съобщение ни се яви, че Васил се бори и ще

победи и [че] е един бисер в Божията църква. Засега той се намирал в Англия, в някои колонии. А за Никола Нонев[99], онова момче, [с] което [се] запозна, се даде наставление как да се предпазваме и какво да му предложим, понеже слабостите си не рачи да възпре.

Сега, мой брате, аз накратко ти явих как стоим ний. Ти бъди добър, любезен всякога, и не забравяй нас, твоите по-слаби братя. Приеми нашите братски в Господа поздравления от Тодор, Мелкон, Арнаудов и от мен.

Твой верен в Господа: П. Киров

1903

№ 86 (Петър Дънов)

София, 4 януарий 1903 г.

[списание] „Родина“, кв. „Банишора“

Люб. бр. Киров,

Последното ти писмо получих, още когато бях в Пловдив, но тъй като се готвех за път, реших да ти пиша от следующото място, гдето се установя за по-дълго време. В Тат[ар] Пазарджик се бавих около 10 деня, там прекарах Рождествените празници. Тук съм пристигнал на 30 дек[емврий] и ще се бавя може би 10-15 деня.

Сега от вази се изисква труд и постоянство във всяко добро дело. Това е Волята на Господа, Който е говорил на всинца ви и ви е дал своето обещание да ви води и крепи. Бъдете, прочее, мъдри във всичките си постъпки и не давайте място на лукавия да ви изкушава. Необходима е на всинца ви положителна себепожертвующа Любов. Оставете настрани всяко колебание. Призванието ви не е от человеци[те]. Вие не слугувате на человеци[те], но на Бога, Който във великата Си Любов ви е избрал за служение и подвиг. Призовавайте Го, прочее, всякога. Стойте верни, за да доизкараме делото докрай. Не бързайте. Аз зная помислите на другите, но те са празни. Сега, ако имате любов, пазете заповедите.

Нека всякой да усеща своето призвание. Нашата сила е Духът Господен. Ний разполагаме с много по-голяма сила, отколкото някои мислят. Но нашето желание е Любовта да тържествува, а не силата.

Пазете се от Лукаваго и не давайте място за съблазън. А Господ на мира ще изпроводи своя Дух да ви укрепи и уякчи и да ви донесе мир и радост.

В януарската книга на „Виделина“ ви се дават всичките наставления, които трябва да пазите. Те скоро ще се отпечатат и

вие ще ги имате на ръка за четение[100]. Молете се всички усърдно за успеха на делото.

Поздрав към всички ви.

Ваш верен: П. К Дънов

Поздрави Никола Нонев. Кажи му, че получих неговото писмо. Кога му дойде времето, аз ще му пиша, да има търпение.

Имате поздрав от г-н Бъчваров. Пишете на горе дадения адрес в писмото.

№ 87[101] (Петър Дънов) [отворена карта]

София, 11 януарий 1903 г.

Л. б. Киров,

Надявам се да сте приели моето прежно писмо и да сте добре, което е най-желателно. С днешната поща Ви изпращам известна сума (20 лева), която да внесете за предназначеното ù място.

Поздрави всички приятели. Подвизавате ли се и как посрещнахте Новата година?

Изисква се усърдие и постоянство от всинца ви. Това е необходимо.

Колебанието е вредително, а такожде [е] и съмнението.

Ваш верен: П. К Дънов

№ 69 (Пеню Киров) [отворена карта]

гр. Бургас, 20 януарий 1903 г.

[до] г-н П. К. Дънов – [гр.] София

Любез. ми брате,

Писмата Ви от 4-ти и 11-и того притежавам. Получих също и 20 лева, които предадох на мястото им.

Ний тук, как да ти кажа, не зная: дохожда ден – добре сме, дохожда ден – никак не ни бива. Измъчвам се с нашите приятели, но казвам: аз да изпълня дълга си, че останалото е в Божиите ръце. И така правя и следвам.

Кога пиша затворено [писмо], ще пиша повече

Поздравявам Ви, поздрави и г-н Бъчварова.

Твой верен в Христа Господа: Пеню

П.К.Дънов, [списание] „Родина“ – квартал „Банишора“[102].

№ 70 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 27 януарий 1903 г.

[до] гр. София

Любез. ми бр. Дънов,

Изпратената ми онзи ден карта вярвам да сте получили. Настоящето ми [писмо] има само една цел, [така] че и аз няма да Ви говоря друго, освен нея.

Днес имахме съобщение. Яви се Михаил и потвърди един въпрос, като каза, че „мислите Ви са мисли Божии“, за които същевременно ме задължи да Ви съобщя по-скоро, понеже този въпрос щял да се развие от Ваша страна и да бъде в полза [и] на други като нас (с таквиз идеи).

Този е въпросът: че трябва да се запишем английски поданици или други, докато е време. Причините са следующите: ний, чадата Божии, като не можем да приемем да убиваме человеци в случай [на] военно положение [и] се откажем, полевият военен съд ще ни накаже със смърт. Добре! Това не ни пречи: живеем или умираме, Господни сме, но принасяме ли в случая полза на делото? Не. Следователно Бог ни е дал разум и ако ний не го турим, [за] да се запазим, за да принесем плод за славата на Името Му, Той ще изиска от нас сметка. „Като ви гонят от този град, бягай в други“. Така е и в случая, възползвай се. Иди в по-либерални закони. Не че да се изселим, но да минем само в друго поданство.

Така изложено много накратко: това, моля, добре изпитай в душата си, и според дадените ти сили развий го, за да бъде в полза на мнозина, като същевременно пишеш и на нас, [и] то скоро.

Аз работя вече тука по този въпрос.

Приеми нашите искрени поздравления от всичкома ни.

Твой верен в Христа Господа: Пеню

Поздрави нарочно г-н Бъчваров.

Същий

№ 88 (Петър Дънов)

Плевен, 9 апр[ил] 1903 г.

Любез. брат Киров,

Може би вече от дълго време очаквате да Ви пиша.

Понеже мисля да се спра за по-дълго време в Плевен, реших да Ви пиша, като вярвам, че писмото Ви ще ме завари тук. Надявам се да прекарахте Възкресните празници добре. Вярвам да растете такожде и в благодат.

В следующия брой на „Виделина“ ще има една доста интересна статия[103]. Четохте ли предишните две[104]? Трудете се да се съобразявате всички с техния дух. Те са под заглавието „Из съвременната българска духовност. Мисли и упътвания на Е[дин] Ч[ист] Д[ух] [и приятел на българския народ]“.

Бях във Враца, Видин, Лом и прекарах двата деня на Великден в Свищов, а третия – бях на път по Дунава за към Сомовит и оттам за Плевен.

Някои неща ме карат да мисля, че в духовете ви няма единство и пълна Любов. Трябва да се молите за общия успех. Трудете се за доброто и просвещението на другите и сами ще се просветите.

По някой път вашите смутове и колебания зле се отразяват на моя дух. Гледайте с тиха увереност и вяра към Господа, Отца Нашего, Който е силен и могъщ във всичко.

Яжте по-малко месо и повече растителна храна и плодове[105] и ще Ви кажа защо. Месото е вредна храна и носител на всички болести. Най-добрата храна са плодовете и зърнестите, лещата, грахът, спанакът, оризът, бобът, черният боб, после сиренето, чесновият лук, салатата, лукът зеления, а така също и рибата. Кога се видим вторий път, ще Ви говоря надлъж и шир за храната и лекуването на болестите.

Тодор има поздравление от неговия приятел г-н Люцканов[106]. Той е сега в Лом финансов пристав.

Поздрав на Мелкона и Арнаудова, а така също и на Николая.
С искрен поздрав.

Ваш верен: П. К. Дънов

Адресът ми е чрез пощата – Пост Рестант.

№ 71 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 12 април 1903 г.

[до] гр. Плевен

Любез. ми бр. Дънов,

Днес получих писмото ти от 9-и того и бързам да ти отговаря. Тука някак всичко е изменено. Празниците прекарах мъртвешки, с уединение, никой не ме посети, и аз – никого, освен първия ден, в който се събрахме с приятелите, за да се разделим.

Причините са малко и ясни: упрекват ме, че съм искал да ги властвам и че не съм приемал някои техни мнения. Не мога да разбера, властване ли се счита, ако помежду едни съмишленици изявиш някоя необходимост, като да се държи пост, или да пребъдем в молитва и други такива?

По таквизи причини аз им казах, за да не бъда спънка на вярата им, [че] ги напускам, но те може и без мене да се събират, и им казах да се молят и постят и каквото Господ изиска от техните сърца, него да направят. Ако е да се събираме и подкрепяме, аз пак съм готов да работя помежду им. Ако ли се изисква от тях да останат свободни, аз нямам нищо против тях, но ще им остана пак един духовен приятел.

На 21-ви март се помина една от сестрите ми, [в]следствие на раждане на близнаци, и остави 5 деца, от които вече две са при мене. И едно от малките близнаци, като нямаше кой да го гледа, понеже го оставиха като едно животинче да умре от глад и негледане, решихме с брат си да го изгледаме на наша сметка за наше, като го дадохме на една жена да го гледа. Но понеже аз вече не съм на работа, защото напуснах бр. Велчеви още на 20-ти март по причина на техните груби отношения и онеправдания, за което се отнесох до нашия Небесен Отец, и ми се каза да ги напусна, то по тази причина, моля, попитай, ако се може, да му се отпуска от Божията каса[107] месечно по 8 лева. Разбира се, само в такъв случай, когато аз нямам възможност да ги внасям.

Това ако се може, отговори ми по-скоро.

Също моля, отговори ми, получи ли писмото ми от 27-и януари, изпратено ти в София.

Сумите ти, изпратени от Кюстендил и Видин – 10 лева и 12.50 – получихме.

Новини по нас: Ако се не лъжа, мисля, че Николай Велчев замина, за да прави сватба в Самоков[108].

И друго, че нашия Тодор не го бива вече за самичък. Поразмисли отгде да му намерим другарка. Това е и мое, и негово запитване.

Мелкон изяви желание да вземе „Тайна вечеря“[109] с протестантите. А на моите предложения да направим това ний по Коледа, замълчаха.

Тъй прочее стоят работите в нас и аз сега се скитам и не зная още какво да почна. Не мога да попитам и Господа, защото Тодор отдавна ми е категорически отказал и твърде нарядко се среща с мене, понякога в седмица, а понякога и в две. Така че да си Господен, трябва да страдаш.

Къде мислиш да стане таз година съборът ни и скоро ще дойдеш ли насам?

С искрен братски поздрав оставам твой верен в Господа: Пеню

Адресът чрез А. Георгиев[110] – комисионер – Бургас.

Същий

№ 89 (Петър Дънов)

Плевен, 16 апр[ил] 1903 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви от 12-и получих. Не трябва да давате място на Лукавия да Ви изкушава. За спорни въпроси отнасяйте се до Господа. Не виждам никоя причина защо да не можете да живеете в мир и любов помежду си. Уповавайте повече на Бога. Нему възлагайте да оправи всичко. Всяка душа изисква особени условия да се развива. Надявам се, ще съумеете да се възползвате от опитността, която Ви се дава повседневно. Виждам, Вие още не сте схванали добре в що седи изпълнението на Божия Закон.

Много пъти се случва в нашия живот, че по някои несъзнателни погрешки ние считаме действието на нашата воля за Божия и от това се пораждат изкушения и неприятности. С вашите раздори помежду ви давате място на Лукавия да ми причинява вреди и ставате всинца вие причина да се спъва делото, което Господ ни е възложил Отгоре[111].

Не че аз нямам сила да отхвърля от себе си тия лоши влияния, но ви щадя. Кажи на всички приятели да се посвестят, другояче е вредно както за вашето духовно благо, така и за вашето вещественo и телесно. Да не изкушавате Господа с поведението си.

Вие сте всички свободни. Господ ви е дал тая свобода. Защо се подлагате изново на робството? Ако сте разединени, как мислите да имате успех и благословение? И ако Любовта не ви свързва, как мислите да угодите на Бога? Не мислете, че с многото си ходение на църква и многото си молитви ще ви се даде нещо. Църквата е вътре в душата, там трябва да слугувате на Господа. В този ваш храм трябва да принасяте жертви и хваления.

Слаби сте още. Вас ви влече външното. Ако е Господ помежду ви, няма ли да уреди всичко? Но не, вие сте Го огорчили с поведението си, като се теглите насам и нататък. Вие всинца искате да бъде вашата воля. И всякой настоява на своето.

Какво казва 13 гл. от I Кор.? Ами 5 гл. от Матея? Съжалявам, че вие, без да искате и без да съзнавате, че като се спорите и състезавате един с друг, [на] мене вредите повече. Но няма нищо. Аз ще понеса и това. Най-после Господ ще ви изправи, ще ви свести, ще ви утеши, ще ви благослови. Разсъдете и помежду себе си кое е право да се върши. Успехът ви зависи на всички от горе. Казвам ви това, което Господ иска от вази.

Поздрави всички приятели. „Очистете се – казва Господ – и се приближете, за да ви благословя във всичко.“ Да не стават разногласия.

ІЦе ви помоля да ми направите една малка услуга. Преди Великден още от Видин писах на г-н Николай [Велчев] и му пратих едно клише и една френологическа карта[112], като му казах да ми напечата 600 екземпляра. При това му дадох всичките упътвания. Моля, идете при него и попитайте дали ги е напечатал, или не. И ако ги е напечатал, земете 100 (сто) карти и ми ги пратете веднага с пощата в Плевен. Аз става [как] му пиша две отворени писма, но нямам още отговор. Адресът ми е Пост Рестант – нищо друго. Мен ме познават тук, в пощата. Отговорете веднага. Ако го няма Николай и ако са напечатани картите, вземете, като поискате разрешение от брата му[113]. Ако не са напечатани, пишете ми, за да Ви дам наставление какво да се прави.

За де[те]то, според Вашите думи и обещания, може да му се отпущат от Господните, когато Вие нямате[114].

С искрен поздрав: Ваш П. К. Дънов

Тодор да не бърза. Ще си навлече иго на врата без време. Кога му дойде времето, то Господ ще промисли тия все важни работи.

№ 72 (Пеню Киров) [отворена карта]

гр. Бургас, 18 април 1903 г.

[до] гр. Плевен

Любез. ми бр. Дънов,

Затвореното Ви писмо от 16-и того днес получих и всичко разбрах.

Ходих при бр. Велчеви, но Николай го още няма. Взех 100 карти и с пощенски бандерол Ви ги изпратих още днес.

В затвореното си писмо молех да ми явите получихте ли писмото ми от 27 януари т.г., изпратено Ви в София? Желая да зная дали е получено.

С поздрав твой верен в Господа: Пеню

№ 90 (Петър Дънов)

Търново, 22 април 1903 г.

Люб. бр. Киров,

Отворената Ви карта, както и картите[115], получих. Благодаря Ви. [Имам и] Вашето писмо от 27 [януарий]. От Вас получих, ако се не лъжа, само едно писмо, и то когато бях в Кюстендил[116]. Друго писмо след това, освен последното ти, не съм получавал.

В това писмо бяхте писали нещо за поданството в отношение на военната служба. Няма нужда да струваме това. Ако е волята на Господа, Той ще ни пази от всяко зло. В това не се колебай. Това е Волята Господня за нас, които сме граждани на Царството Божие. Повече от това е от Лукаваго. Господ ни казва винаги да възлагаме надеждата си Нему. Плът и кръв не трябва да бъдат нашата опора.

Запитвах Господа, Духът Му казва, че всяко най-малко отклонение от Бога води лоши последстви[я]. По-добре с Него, та нека да имаме помощта Отгоре на всички наши братя. Пазете се да ви не изкуси в нещо Лукавият.

С днешната си поща Ви изпращам осем лева, да ги турите в принадлежащото място за месец март[117].

Къде ще се съберем, не мога да Ви кажа засега. Оставям Господ да уреди всичко. Той ще ни покаже, кога му дойде времето.

Поздрави всички приятели: Тодора, Мелкона, Арнаудова и др. Как е Мелкон и Тодор.

С братски поздрав: П. К. Дънов

Ако не Ви донесат чека [от 8 лв.], идете да го потърсите.

№ 91 (Петър Дънов)

Варна, 24 май 1903 г.

Люб. бр. Киров,

Последното Ви писмо получих в Плевен[118]. Има повече от 20 дена, откак съм дошъл във Варна. Искам да си поотпочина от дългата обиколка[119]. Има много неща, които са ми препятствали. Дяволът не е седял мирен. Поставял е спънки и отвън, и отвътре. Има много неща, които трябва съвършено да се изправят. При другото трябва пълно съобразяване с Волята Божия. Божието познание и мъдрост са необходими. Вътрешните спънки, разногласия, които често се появяват помежду ви, не ме радват.

Бързите работи винаги имат тоя и резултат. Аз не мога да си обясня как человеци, които не са в състояние да напуснат своя стар нрав, могат да слугуват на Бога. При това без онова ясно разбирание Любовта на Господа и готовността според диктуванието на Светия Дух може ли да има успех?

Онези наши приятели, които още не са разбрали това, по-добре, за да не се спъват нито те, нито другите, да идат, гдето им се нрави. Ний нямаме нужда от болшинство. По-добре двама в Дух, отколкото много без Него.

Отсега нататък не искам никой от вас да ме изкушава и да ми туря спънки. Ако някой иска да слугува според обещанието на Господа Исуса и на Негова Свят Дух, приет ми е, ако не – да правят каквото искат. Свободен съм от техните грехове. Те сами ще опитат истината.

Придобийте вяра, без нея всичко е празно, а тя се добива с търпение, молитва и благодат. Вярата расте и се усилва, както всяка душевна сила. Ако не сте готови да се подчините на благото действие на Божия Свят Дух, как мислите да се извърши делото във вас? Как мислите да победите света! Или да станете силни, или да очаквате да ви послуша Господ?

Има заблуждения помеждината ви. Разбирам работата добре. Не ви съдя. Зная, че сте человеци, а не ангели. Зная, че имате

свои си мъчнотии, скърби, разочарования, съмнения, незадоволства, подхлъзвания и измамвания. Но размишлявайте кому е по-добре да се слугува!

Бог е в света. Той действа вътре в нас, интересува се от нашия живот, взема участие в дреболиите на живота ни, изправя погрешките ни, наказва всички за поправка, говори постоянно, упътва всички в добрия път, дълготърпи с погрешките, чака да му дадат очаквания плод, поне лихвата на таланта [Мат. 25:14-30].

А как мислите сега! Не туряйте вашите планове и мисли за Божии. Приемайте пътя тъй, както Господ го устройва и отваря.

Пиши ми д-р Миркович в Бургас ли е? Ако е там, поздрави го нарочно от мен. Кажи му, че съм приел неговите 9 вестника.

Колкото за моето идване, надали ще мога да дойда тази година[120].

С искрен поздрав: П. К. Дънов

Адресът ми е: № 244, III участ., ул. „Дунавска“, Варна.

№ 73 (Пеню Киров)

гр. Дряново, 19 октомврий 1903 г.

[до] гр. Варна

Любез. ми бр. Дънов,

Моля, приносящия настоящето [писмо], приеми го, той е наш приятел. Ако помниш преди години, бях Ви писал за него[121]. Дай му някои наставления и упътвания.

Твой верен в Христа Господа: П. Киров

№ 74 (Пеню Киров)

гр. София, 29 октомврий 1903 г.

[до] гр. Варна

Любез. ми бр. Дънов,

Аз пристигнах в този град на 26-и и снощи се срещнахме с г-н Голов[122] в дома му, където имаше някои съобщения. От него се известих, че сте си били във Варна, затова бързам да Ви пиша, докато имам време да постоя тук.

С отделянето ми от вас[123] аз минах Балкана, където ме валя силен дъжд и към село Дъскотна[124] прекарах едно премеждие. Понеже бях измокрен до кокал, хвана ме ревматизъм в краката и от дългия път из камънаците принудих се да си хвана талига да ме занесе в Айтос, но още не изминахме [и] 100 метра, ето, че се скъсал един от каишите (яновете), и конете отидоха на бяг. Турчинът талигар изхвръкна като птичка от талигата още изначало, но аз докато разбера, не остана време и да мисля и конете – тук и там, докато най-после през един мост и малко на косъм остана да се катурне талигата, аз и конете и всичко да стане на парчета.

В Айтос пристигнахме много късно. На третия ден тръгнах за Карнобат, но с трена пристигна и жена ми. Отидохме с нея в Карнобат и прекарахме 3-4 дни. Даде Бог, че тя остана съгласна и я изпратих за Бургас, а аз на утрото заминах за Ямбол.

В Ямбол стоях около седмица време и на онова, на което ме научи, турих в изпълнение[125]. Мисълта ми беше: „Да бъде Твоята Воля, както на небето, тъй и на земята и върху мене, твоя нищожен раб“. В цялата седмица това беше и през трите пъти на деня.

На третия ден гледам в сън три големи змии, двете увити около пояса ми, а едната от издалеко ги следва. Казвам си: да има някой да ми даде един нож – и трите ще ги избия. На другата нощ гледам – една змия стои в една крепост, но толкова голяма беше, имаше дължина около няколко километра и черно-зелен цвят. А

пък аз съм се качил на един Исусов трен, най-накрая, на последния вагон. Тя щом усети, че аз избягвам, издигна се на една голяма височина, но тъй гордо, че мога да кажа, че такава голяма гордост [за] първи път виждам, и засука да ме хване, но не можа. Втори път засука, също не можа. На третия път засука и малко остана да ме хване от мястото ми. Но Исус подкара по-бърже трена и тя не можа да ме хване. Като се простираше да ме хване, толкова замах правеше, че до три километра място заграбваше.

После изкарах и другите две седмици и тъй прекарах това.

От Ямбол надолу към юг проповядвах на 6-7 места, също и в Кръзъл агач[126]. Оттам минах в Кавакли[127], Харманли, Узунджово[128], Хасково, Борисовград[129], Станимака[130], Пловдив, Брезово, Казанлък, Шипка, Габрово, Дряново, Севлиево, Троян, Тетевен, Етрополе и София. В Етрополе проповядвах[131], също и в едно село[132] по тези последни места. В Дряново, в една къща, проповядвах на неколцина мъже и жени.

Сега, като Ви излагам всичко, чакам да ми дадеш допълнителни наставления на започнатото. Колкото какво да правя в живота ми до края на таз година, то аз очаквам Бог сам в сърцето ми да ме научи.

Поздравявам Ви, поздрави и Мелкон, поздравява Ви също и бай Филип[133] и двама ви. Очаквам отговора Ви тук, чрез г-н Бъчваров.

Ваш верен в Христа Господа: П. Киров

Яви ми, Мелкон ходи ли някъде[134].

Същий

1904

№ 92[135] (Петър Дънов)

Русе, януарий

Честита ви 1904 година

В Любовта няма страх и в надеждата – обезсърчение.

П. К. Дънов

№ 93 (Петър Дънов)

Русе, 5 януарий 1904 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви [от] 29 окт[омврий], изпратено до Варна, не ме завари. Аз се намирах на път за Разград, гдето престоях осем деня, и оттам заминах за Силистра. Писмото Ви ме намери по-късно. Аз писах на Бъчваров да Ви съобщи, че ще Ви пиша, кога пристигнете в Сливен, понеже така ми беше казано.

Вярвам да сте преминали добре и Господ, нашият добър приятел и ръководител, да Ви е укрепявал и уякчавал постоянно. Това аз зная, защото ми беше казано, че ще пристигнете благополучно и ще имате благословение Отгоре за утеха и насърчение. Господ приготовлява пътя и ще уреди всичко, за да действа за добро. Имайте тихо упование.

Поздравете всички наши приятели, познати на Господа, и Бог да ви пази всинца ви в Святото Си име.

Второто упражнение[136], което ще вземете, е следующето: ще седнете тъй, както в първото, към изток, с ръцете на коленете, и ще повдигнете дясната си ръка и ще запушите дясната си ноздра с правия пръст и ще почнете да поемате въздуха си през лявата, същевременно като броите до осем. После ще отпушите дясната си ноздра и ще сложите дясната си ръка на коляното, и ще повдигнете лявата, и с правия пръст ще запушите лявата ноздра и почнете полека да отпущате въздуха си, като броите пак до осем и повтаряте думата „ЕЮМ“[137] [АУМ] и думите: „Царството Ти да се възстанови помежду ни, Господи Святий“. Това ще правиш три пъти на ден, сутрин, по обяд и вечер, по пет минути за всяко.

Аз ще се побавя още за няколко време тук. Ако се усещаш разположен, пиши ми как сте духом и как преминахте.

Евтим Златев[138] се сгоди преди няколко време. Кани и мен на годежа. Наскоро и Константинов[139] ще се годи. Двамата вземат две сестри. Константинов, доколкото виждам, ще го изпитва

общият Промисъл. Но всекиму както е отредено.

Срещнахте ли се в София, когато бяхте с Граблашов[140]?

Пиши ми за работата, както отива в Сливен. Вие ще схванете по-добре обстоятелствата на делото.

Поздрави Гешова[141] нарочно. Той е от кружока. Приеми и ти най-после моя сърдечен поздрав.

Ваш верен: П. К. Дънов

Поздрави Д-ра. Получих картата му.

Същий

№ 75 (Пеню Киров)

гр. Сливен, 8 януарий 1904 г. (четвъртък)

[до] гр. Русе

Любез. ми бр.Дънов,

Любезното Ви писъмце получих и всичко разбрах. Моята душа се радва твърде много за успехите на Царството Божие. С твоето изново излизание[142] се дава сила и на мен.

Аз малко съм поработил за Бога, но нека милостта Му да не ме оставя. Много и разни неприятности прекарах в моето дълго пътуване, но Господ ми беше помощник всякога. Според Волята Божия аз съм в Сливен[143] и от 31 декемврий 1903 г. досега все съм в проповеди и учение на тукашния нов кружок, който Господ обучава в тайно.

Семето лятос[144], посято ~~от мен~~ [зачеркнато], дава плода си. Душата ми се радва, че Господ ми дава да вкусвам и виждам този плод. Хвала Тебе, Господи, но дано те пребъдат докрай, за получаване нетленните венци. Те всички тук ги ръководи Бог, това се много явно разбира, обаче заповядано им е до две години да държат всичко в тайно.

Вчера бях в Ново село[145] на проповеди в един дом, където имаше много жени и мъже.

Господ ме благослови в Ст. Загора и тук, да работя неуморно. Обаче сега, не вече официално, както напред, а частично, по дюгени и домове. Особена тактика.

Яви ми, моля, колко дена ще правя това ново правило[146].

Тук приложени, едно съобщение и едно откровение[147] за тукашния кръжок и Д-ра ти при[в]ключвам, които след като прегледаш, изучиш и питаш нашия Небесен Баща за действителността на съдържанието им, моля да повърнеш само откровението. И то пак с препоръчано писмо и без да заобикаляш, да ни явиш по тях [двете] всичко. Аз никак не се в тях съмнявам, защото много чудесно и особено се те предадоха, но понеже се смесва и моята личност, то за това прибягвам при теб, за да се

потвърди и чрез Вас от Господа.

Някакви лоши слухове бях чул за Вас от протестантите в Самоков[148], та после и с г-н Бъчваров като се срещнах[149] в Т[атар] Пазарджик и после в Пловдив, и той ми каза, че и в София, па и в Пловдив, Сливен и др. било разнесено тази мълва, че си бил полудял и си се самоубил. Днес и г-жа д-р Железкова в едно писмо до Д-ра – и тя за същото говори. Аз ще чакам тук за отговора ти, който дано е за късо време.

Поздрави приятелите: Н. Константинова и Ефтим Златева. Честитя им новозапочнатия живот. Честита ви Н[ова] година на всички. Господ Исус да бъде с милостта си над Вас всякоги.

Твой верен в Христа Господа: Пеню

С г-н Граблашова не можах да се срещна, при всичко, че го дирих 4-5 пъти.

Същий

№ 94 (Петър Дънов)

Русе, 14 януарий 1904 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви от 8-и заедно с Откровението получих. Попитах Господа и чакам за наставления. Имайте вяра и Господ ще уреди всичко, според както е най-добре. Всичко у Него е отдавна наредено за това, което е нам дадено да вършим в Неговото дело.

Злите слухове, за които ми разправяте, че са пръснати, са от Лукаваго. Аз зная, че Господ е верен, милостив, благоутробен и праведен. Делото, което върша, злите уста не могат да го съсипят. Стой твърд и не обръщай внимание на злите уста. Пази душата си от фарисейския дух на мнимите протестанти.

Аз съм вече разделил християните на два класа: просветени християни и непросветени християни от Духа Господен. Тия два класа седят в седемте степени[150]. Поне за да бъде един човек на пътя към вечното добро, трябва да е влязъл в първата степен – именно Обръщението към Господа, което е душевно състояние на Духа. След това да мине във втората – на Покаянието, която се отнася до очистването на духовното сърце. Тогава да възприеме третата – Спасението, която е избавляване на душата от разтлевание. След това да мине в четвъртата – Възраждането на Духа, гдето почва зачеванието от Духа Святаго. И като мине тия четири, да влезе в петата, гдето да се Новороди от Духа на Господа и да стане наследник на Царството Божие. И с усъвършенстванието да се приготви за следующите две последни степени, в които се завършва нашият земен живот, за който друг път ще Ви пиша, ако е Волята Божия.

Сега можеш според делата им да ги класифицираш къде стоят тия, които се придържат у буквата на Словото. Те мислят, че го разбират, и се препоръчват за учители и са се нагърбили да учат другите. И техните ученици са подобни тям. Но – благословен Господ, Който не гледа на лице, но на сърце. Той ще ги научи да познават Истината.

Ти оставяй винаги да те води Благият Дух Господен и Той ще разсее тъмнината.

Упражненията ще правиш цял месец.

Поздрави всички наши братя и сестри от православния дом Господен, просветени от Господа.

„Мир да бъде на всинца ви.“

Ваш верен: П. К. Дънов

Пиши ми колко време ще се бавиш в Сливен. Аз ще Ви повърна Окровението, щом получа наставление от Господа.

№ 76 (Пеню Киров)

гр.Сливен, 19 януарий 1904 г.

[до] гр. Русе

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото Ви вчера получих и бързам да отговоря. Аз още до към началото на месец февруарий ще бъда тука, понеже Господ ме въздържа[151].

Гледай, моля те, щом се даде отговора за Д-ра, да ни отговориш.

Според второ едно слово Господне, [на] Д-ра му се съкратява животът до към края на април тази година. И се иска по-бързото разправяне на работите му. Затова, за да може да тури ред на всичко, нужно му е от Вас отговор. Той моли да питате, за да му се даде наставление като как, под каква форма да бъде завещанието и пълномощното.

Считам за длъжност да ти явя, че Мелкон го придумали да се жени и той в едно писмо иска да му отговорим. Бог даде слово, че той трябва да стои и ако има някога нужда, Той ще му нареди това. Ако виждате, че трябва да му пишете нещо по това, пишете му.

Сега, понеже се чувствам много изнурен, отслабнал духом, не ща повече да Ви пиша. Та ще оставя това за второ писмо, в случай, че ми явите къде ще бъдете.

Поздравяват ви братята и сестрите от тукашната Църква: Д-рът, Кючука[152], Гешов, Кортеза[153] и Мария[154].

Твой верен в Господа: П. Киров

П.П. А понеже тези работи за Д-ра се нареждат тъй, то Църквата пита кога ще стане съборът. Тука има горе-долу нещо, като чрез сънища казано, че ще бъде в края на месец март, т.е. по Великден. А при това снощи се каза, че ще се яви чрез теб. То моля, яви ни и затова, защото най-вече г-н Д-рът желай да стане по-навреме.

Но понеже всичко това остава в ръцете на Господа, то г-н Д-рът моли да дойдете в началото на априлий в Сливен. Види се за последното време сте му много нужен.

Същий

№ 95 (Петър Дънов)

Русе, 22 януарий 1904 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви от 19-и т.м. получих. Бъдете бодър духом. Имайте тихо упование и Господ ще извърши за Вази това, което е най-добро. Помнете: работата, която сега вършите, е Негова.

Направете задружно моление към Господа с пост и молитва, за да открие Той напълно Неговата Добра Воля за това дело, понеже виждам едно малко препятствие. Има борба на духовете. Господ ми казва да чакам, и Ви[е] да чакате, докато Той уреди добре работата. Надявам се това Господ скоро да стори.

Изпитвайте сърцето си – ще ли бъдете в сила да извършите това, което Господ ще Ви възложи. Аз желая Вашето добро и доброто на Вашата душа. Да не би да Ви стане спънка в живота.

Това Д-рово имущество мяза на жена, неразведена от мъжа си. Мелкона искат да женят, теб искат да турят посредник на развода. Аз искам да гледам с чисто око на тая работа и съм в молитва. Господ върши всичко за добро. Ний ще уредим въпроса най-после. Което Господ иска, това ще сторим. На Мелкона ще му пишем за неговата работа.

Аз ще замина наскоро за Търново. Пишете ми чрез сест[ра] Мария Казакова, учителка в Дев[ическата] гим[назия], Търново.

Поздравете всички братя и сестри от дома Господен. На уреченото време от Господа Той ще ни събере всички. Нека да пребъдват всички в Божията Любов. Господ ще стори велики дела в тая земя.

Поздрави Д-ра и му кажи да има тихо упование. Божиите дела и наредби са неизследими.

Константинов се ожени. Тук мнозина са вече хванати от Господа.

Ако се спрете втори път тука, аз ще Ви посоча някои, с които можете да размените своите мисли. Ний сеем, Господ събира; ний работим, Господ гради. Всичко върви както в ранните времена.

Приеми моя сърдечен поздрав.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 77 (Пеню Киров)

гр. Сливен, 26 януарий 1904 г.

[до] гр. Търново

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото Ви от 22-ри того получих снощи и всичко разбрах. Вий имате право в[ъв] Вашите забележки.

Сатана наистина в едно наше съобщение беше се вгнездил и искаше да ни измами, като че е Господ. И направи едно съкрушение в Църквата, но ний се обърнахме към Господа с пост и молитва и той изравни вече този въпрос и хармонията се възстанови. Колкото за да изпитвам себе си, аз досега не исках да зная за тези задължения, които понякога ми се товареха от този или онзи, но сега аз имам сили да извърша това и не зная като как да ти разправя, намирам се длъжен да сторя Волята Божия.

В последно едно съобщение, на 24-и, ни се каза относително Откровението, че то има някои точки да се изменят, други – [да се] разширят, и други – [да се] допълнят.

Сега, моля, виж какво ще направиш, защото в писмото си ми пишеш да чакам, докато се извърши тази работа, но аз най-много до към 3-и февруарий може да ме завари отговорът ти, ако разбира се, своевременно пишеш. Така щото измененията, разширенията и допълненията, както и формите на самото пълномощно и завещание, Д-рът иска, а и в самото Откровение, мисля, имаше това, че от Вас да стане, чрез Вас да се дадат. Та всичкото това ако може до тази дата да стане, ще бъда тук. А за после нямам възможност и заминавам за в пътя си, който сега е доста дълъг, почти заобиколение на цяла България: през Варна, Силистра, Видин и София.

Г-н Д-рът иска, ако е възможно, от Търново тук да дойдете и [да] уредите всичко, за което моли да му отговорите.

Вчера имахме едно събрание, частно, в което имаше 50-60 жени и няколко мъже, тъй че е много работата.

Поздрав от всички братя и сестри на Църквата, а така и от г-н Д-ра, та и от мен.

Твой верен в Господа: П. Киров

П.П. Имам едно момче от Стралджа, Ямболско. Като дойдеш в този град, ако той дойде при тебе, упъти го в пътищата Божии. Той е като Павловия Тимотей[155].

Поздрави нарочно г-жа Казакова, кажи ѝ, че малко по-после ще ѝ отговоря.

Същий

№ 96 (Петър Дънов)

Търново, 29 януарий 1904 г.

Люб. бр. Киров,

Навярно сте се отегчавали духом с очакването си както Павла. Но знаете, търпението в Любовта Господня е велика добродетел и тя след време ще принесе благословените си плодове за страдующата душа.

Да проникваме в мислите Божии, да изучаваме Неговите пътища и да вършим Неговата Воля, това е нашето предназначение в тоя живот. И колкото по-добре схващаме Божиите мисли, толкова по-добре е за нашата душа, понеже тя се научава от опит да различава доброто от злото, Любовта от измамата, Истината от лъжата, правдата от неправдата.

За даденото Откровение за д-р Миркович ми се даде отговор от Господа. Д-р Миркович трябва да постъпи съобразно с духа на това искание Отгоре. Сам да си направи завещанието според неговото душевно и сърдечно желание и след това да го представи на одобрение пред Господа.

Той трябва подробно да изложи какво има и кому какво е разположен да остави. Онова, което реши сам да остави за делото Божие, започнато от него, той може да Ви остави като настойник и разпоредител на неговата воля и в същото време, като означи в какво има да се употреби това, което завещава. Двата чека ще приготви от пенсията си, като отделя всякой месец по 40 лева най-малко. А това, ако разбира, е благодат за него.

Господ го опитва сега и ако той се окаже верен и готов с мир, с Любов, с правда да стори, което е право и добро пред Неговото лице, Господ ще го подкрепи да досвърши докрай всичко тъй, както би трябвало. Но зависи как той ще издържи този вътрешен изпит.

Мен ми е забранено засега от Господа да правя каквото и да е писмено допълнение или да давам образ на завещанието, понеже с това ще се повреди делото, което Господ ми е поверил да го пазя.

Може да го упътя във всичко, но той духовно трябва да бъде свободен и самостоятелен пред Господа и да се обръща за помощ към Него.

Откровението ще остане временно у мен, понеже така ми е заповядано. Кажи на Д-ра да има пълно упование. Да се не бои, но да гледа с вяра на Господа.

Аз ще сляза в Сливен, ако ми се заповяда. Най-после всичко трябва да стане тъй, както трябва. Ний трябва да бодърстваме, понеже Господ е с нас. Поздравлява Ви нарочно сестра Казакова. Поздравлява и Доктора и всички други братя.

Ако Вам остава нещо неясно, пишете ми.

Има да Ви съобщя нещо, но само кога се видим, според както е Господ отредил на своето време.

Приемете моя сърдечен поздрав.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 78 (Пеню Киров)

гр. Ямбол, 4 февруарий 1904 г.

[до] гр. Търново

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото Ви от 29-и миналия [месец] притежавам. Виждам, че и Вие се съмнявате в съобщените неща. Аз ще кажа, че може да е вярно или невярно съобщеното по Докторовите работи. Но ще кажа, че ний, и двамата медиуми с г-ца Мария, ги приемаме за верни, та ако ще и [двамата] да сме били измамени.

Вашето забавяне с отговора си още в начало и самите Ви писма, които им бяха прочетени, освен последното, даде сила, за да се [у]съмнят братята и сестрите в мен. И сега вече влезе Сатана, та ги разпокъса. По тази причина всички чакат твоето дохождение, за да се разрешат въпросите.

Тука работих денонощно, за да съставя една основа в повдигнатата от Бога Църква. Държах им около 20 нощни проповеди, и отделно в разни махали проповядвах, където се събираха по 60-70 жени и по няколко мъже. Освен това и по частни къщи на подполковници[156], търговци и др., а още и всеки ден натрупване на жени и мъже – едни за поучение, други на изповед. Чак дотолкоз има работа тука, че някои останаха и сърдити, че не са могли да ме чуят или поне да ме видят. И продължава дотолкова натрупването, че дори се поболях. Аз им проповядвах самата чиста истина, без примеси, тъй както Господ ме ръководи.

На Д-ра отрекох, за да ме не задължава по работите си, освен ако това задължение стане от Господа чрез други братя, а не от тука. Не ми е по характера да давам причини на завист на братя и сестри. Ще си остана свободен по служението, защото доста ми се видя това оскърбление, при все, че всички с плач на очи ме изпроводиха.

Сега имам към тебе една братска молба, която моля да изслушаш и [да] помогнеш. След станалото най-напоследък тук съмнение, в което всички [са] взели участие, освен Д-ра, аз и

Мария, която се намерила на тяхното частно събрание, но противостояла против всички, те взели решение да не се събират всякоги по причина, че вече всички граждани се научили за тях, та ги критикували и др. такива.

А пък бащата на Мария – Никола Кючука, е взел решение да ожени дъщеря си за един добър, но безбожник, учител. Мария не иска да вземе безбожник, понеже се бои да не ù препятства на вярата. А при това г-н Ив. Гешов ми съобщи, че той иска Мария и че ако и 1000 смърти да претърпи, пак нея иска. Обаче Н. Кючука, бащата на Мария, види се, че усетил тази любов на Гешов, ù казва, че той по никой начин не ще да я даде нему, а на учителя. Мария, както и Кортеза и др., като много привързани за мене, дойде и с плач на очи иска да ù помогна със съветите си – как да постъпи, как да се отърве. Знай прочее и това, че едничка тя е, която приема истината истински, и тя може да стане една добра списателка християнка.

Всичко това, накратко що ти излагам, разбери надълго и широко и виж, питай и ù се притечи със съветите си час по-скоро, като как да постъпи, защото днес учителят бе пратил женихите и казвал, че ако му отрече, ще се самоубие. Писмото ù ще пратиш на г-жа Добра Д. Стефанова-Хаджи Кондова, срещу гимназията в гр. Сливен, която ще ù го предаде навреме.

Извинявай за откровеността ми. Приеми братското ми целувание и поздрави сестрата Казакова.

Твой верен в Господа: Пеню

№ 79 (Пеню Киров)

гр. Айтос, 15 февруарий 1904 г.

[до] гр. Търново

Любез. ми бр. Дънов,

Вярвам да сте ми получили последното писмо от Ямбол.

С настоящето си [писмо] имам само една цел, и тя е да дам осветление по въпроса по Докторовото имущество, при все че със страх се обръщам да гледам на този въпрос, но не зная каква чародейна сила ме кара да изучавам и вземам толкова сериозно участие по него.

Разяснението на въпроса е този, че аз, като прегледах закона (според неговото желание) за наследствата, или тъй да се каже, закона за завещанията, намерих, че всичко, каквото ще върши Д-рът по това, ще се отхвърли от наследниците му по законен ред след смъртта му: първо, [тъй] като [е] повече стар от 68 год.; второ, че всякога, к[ог]ато ще се прави завещание като неговото, то [той] трябва да се освидетелства от лекар, че е в ума си, и др. много такива. Така че завещанието става невъзможно. Прочее, само една леснина му остава за изпълнение [на] целта му, и тя е само още сега продажбата на имота на името на дружеството.

Ако искате, явете му подробно това и го предотвратете от всяко завещание. Аз не искам сам да му явявам, да не би и той да се усъмни в мене. А колкото за тебе, аз вярвам, че ти няма да [за]губиш доверието си върху моята душа.

Засега съм в този град и наскоро заминавам към Анхиало и Месемврия. Ако искаш, пиши ми във Варна, чрез Мелкон.

Поздравявам Ви сърдечно, поздрави и г-жа сестрата Казакова.

Твой верен в Христа Господа: Пеню

П.П. Тъй като и бр. Тодор днес е при мен, то и той Ви поздравлява най-сърдечно, а също предайте сърдечния му поздрав и на г-жа Казакова.

Днес питахме Господа за събора, каза се, че ще е на 1-ви

април.

Същий

№ 97 (Петър Дънов)

Търново, 20 февруарий 1904 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви от Ямбол, както и това, последното, от Айтос, получих.

Аз влизам напълно във вашето положение. Зная, Вий минахте през огнен изпит. Но това така и трябва да бъде, за да се осветлите още по-добре върху работите на Царството Божие.

Има да Ви кажа много неща, но това ще сторя, кога се срещнем.

Радвам се, че Господ Ви е осветлил върху даденото Вам Откровение. Това е именно, което беше казано отдавна – не завещание, а продажба. Да не остава никакво съмнение в твоята душа. Аз ще Ви изясня смисъла на даденото Ви Откровение, кога се видим, и ще Ви дам развяската на противоречията. Аз зная Вашата искреност.

Аз писах на Д-ра, но и той, докато на него [не] говоря лично, надали ще влезе напълно в същността на работата. Но както и да е, всичко туй Господ ще уреди. Аз зная това.

Г-жа Казакова ми каза, че Ви е писала едно писмо в Сливен върху Тодоровата работа и желае да знае дали Вие сте получили това писмо и говорили ли сте върху предметния въпрос. Моля, бъдете добри да ù пишете, понеже тя ù е мъчно, гдето не сте ù писали досега. Споразумейте се върху тая работа, за да не остава нещо висящо.

Поздрави Мелкона нарочно от мен.

Докъде мислите да пропътувате в тази си обиколка? Ще ли минете през Русе? Работите, както отиват сега със света, като че почва да се изпълня реченото. Само че започва по-рано три години.

И тъй, Господ иде да се възцари.

Пази духа си бодър и крепък. Ходи с кротост и вътрешно смирение, като уповаваш, че Господ е крепост и сила. Любовта

Божия изглажда всичко.

Приеми моя сърдечен поздрав.

Ваш верен: П. К. Дънов

Поздрав от сестра Казакова и на двама ви.

№ 80 (Пеню Киров) (отворено писмо)

гр. Бургас, 21 [април или май] 1904 г.

[до] гр. Сливен (чрез г-н д-р Миркович)

Любез. ми бр. Дънов,

Пристигнах на уреченото време благополучно и сега си почивам и диря източник, за да се прехранвам.

Не зная бр. Бъчваров дали е дошъл в Сливен. Ако би да е там, кажете, че съм му писал в София.

Поздрави всички приятели.

Твой верен в Господа: Пеню

Г-н Д-ре, моля, ако бр. Дънов го няма, изпратете му го, където е[157].

Същий

№ 98 (Петър Дънов)

Варна, 2 юний 1904 г.

Люб. бр. Киров,

Пристигнахме благополучно[158].

Видях се с Мелкона и г-н Обрешков. Курсът ще продължи още 15 дена[159]. Всичко в живота се урежда добре, стига човек да има търпение и вяра и послушание на добрите вътрешни душевни упътвания. Моето желание засега е да поставя някои мисли пред Вашия ум, за да имате пред ума си Божиите обещания.

Аз зная, Господ е дал добри уроци и добра опитност във Вашата обиколка. Той е хвърлил светлина в ума Ви да схващате и разбирате нещата и наредбите по-добре. Но пред Вас лежи още широко поле. Има много неща още да учите. На едно място казва Словото Божие: „Добре ми стана, че се огорчих“. Огорчението, което Ви се даде, не трябва да го считате като лош признак. Не, то е Божие благословение за Вас. Господ винаги е давал такива уроци на Своите чада.

Аз зная, Вие имате големи разочарования в своите очаквания. Но разочарованията трябва да дойдат първом, преди да дойдат благословенията. Ти трябва винаги да се цериш с тия думи: „Ей, Господи, всичко, което Ти отреждаш, е добро“. Зло или добро, стига Ти да бъдеш с мен.

При другото, помни, че всички хора имат своите слабости, че много пъти те могат да ни нанесат някои огорчения, без да искат и без да го съзнават. Зная, да прощаваме обидите е трудно. Но вечната благост го изисква. „Прости нашите дългове, както и ний прощаваме на нашите длъжници.“

И сега, както Господ нарежда пътя ти, постъпвай съгласно. Избягвай крайностите. Аз исках да ти дам един осезателен урок, за да се повдигне душевният ти мир, за да не мислиш, че няма кой да ви съчувства и да влиза във вашето положение.

Зная, Господ е винаги верен и Неговата Любов е неизменна. Стойте непоколебим, за да познаете от опит Божиите милости и

добрини. Ний всичко можем да сторим за вас. Само дръжте се близо до Него, обичайте Го, любете Го, защото това е нашата радост. Ний не дирим нищо за себе си.

Поздравете брат Тодор и Арнаудов и дома му. Поздравете и Ерифили.

За другите неща времето ще ги оправи постепенно. Според както се наредят нещата Отгоре, така ще да и постъпиш.

Ако има някои неща, може да ми пишете. Адресът ми е: № 244, ул. „Дунав“, III уч.

Бъдете бодър и весел духом. Гледайте на бъдещето нанапред с окото на вярата и което Провидението Ви отрежда, работете го без колебание. Нека всяка работа се върши за Господа. Животът тогава има смисъл. „Радвай се, мало стадо, Отец ви е благоволил да ви даде Царство.“

Със сърдечен поздрав. Ваш верен: П. К. Дънов

№ 81 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 17 юний 1904 г.

[до] гр. Варна

Любез. ми бр. Дънов,

Писмото Ви от 2-ри того притежавам. Не Ви отговорих досега, защото имах намерение да Ви изпратя и историята на баба Мария[160], която днес като приготвих, изпращам Ви я да я прочетете и изпратите на сестрата Казакова. За която цел Ви прилагам при това и п[ощенски] марки за препращането ѝ.

За действителността на всичките събития в историята аз не мога да гарантирам, защото не съм имал възможност да обиколя всичките места, за да изпитам подробно, понеже това изискваше време и средства, а най-главно, че и не беше приведено в порядък още нищо. Сега, както е, по-може да се провери, понеже са известни всичките места и села. Има прочее на няколко села и места, та зная, че е открила манастири, понеже минах през тях и имах случай да питам и някои селяни, които действително потвърждваха и показваха манастирите.

Аз засега по̀ взех да се съживявам, но още апатията ми към живота и всичко в него не е съвсем изчезнала. Наскоро имах казано, че Господ ще ми даде голяма сила към него и др.

Относително работата при дядо ми още всичко стои тъй: пратих заявление в Министерството, за да ми се даде свидетелство за комисионерство, но още няма отговор и не зная дали ще бъде. Поисках да направя яхър за целта, но по-преди жена ми не даваше, а сега пък дядо ми; нито пък искат да купя крава. Та не зная как ще успея и тука. Тъй щото животът ми е борба и търпение.

Получих от Д-ра, чрез г-н Бъчваров, онез книги от Русия, а именно: „Тайны руки“ от Логинов и „Тайны руки“ от Дебарола, и „Зеркало тайных наук“ от Албертино. Не зная те 4 или 5 бяха поръчани, но ако виждаш, че все има нужда от другите, то да изпратим пари, за да ги искаме, аз имам адреса. Те не изпратили другите книги, защото не стигнали парите. При това моля, яви ми

кои книги са недоставените. Как ги казват?

Приложените при историята на баба Мария[161] книжки на брой две прочети, те се отнасят до една нападка връх Тодор Стоянов, на която началото Ви е известно[162].

Печатаните Ви книжа по френологията[163], които бяха оставени в Тодорови, изпратихме с г-н Бъчваров. Трябва навярно да си ги получил.

Скърбя много, че при твоето пребиваване в града ни[164] не можахме с нищо да отговорим на любовта ти към нас, но какво да направя! Засега тъй съм поставен. Затова извинявай ме.

Поздрави баща Ви[165], сестра Ви[166], зетя Ви[167] и всички други, тъй и Коста[168]. Приеми искрените ни поздравления от мен, Тодор, Арнаудов и всички други. Поздрави и Мелкона и г-на Обрешкова.

Твой верен в Господа: Пеню Киров

№ 99[169] (Петър Дънов) (затворена карта)

Варна, 22 юний 1904 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви заедно с ръкописа получих.

Преди няколко деня Казакова ми писа, че заминава за Русе. Там ще се бави седмица. Кога се завърне, ще ù го препратя.

На Мелкона предадох Вашия поздрав. Той ми съобщи, че е свършил успешно. Получил от първа степен диплом по кроячеството. Той Ви поздравлява.

Бъчваров мина и замина. Бави се близо седмица.

Д-рът изпратил с Бъчваров „Зеркало на Тайните науки“ да я прегледам, но Вий види се по погрешка сте я задържали с другите книги. Имам предвид да я прочета и [да] я препратя до Вас.

Името на четвъртата книга Д-рът знае.

Поздравете всички със сърдечен поздрав.

П. К. Дънов

№ 82 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 28 юний 1904 г.

[до] гр. Варна

Любез. ми бр. Дънов,

Затворената Ви карта получих и всичко разбрах. Книгата „Зеркало тайных наук“ аз не по погрешка я задържах, но мислех, че Бъчваров не е разбрал. Затова с днешна поща Ви я изпращам.

Чрез Вас също пращам и на Мелкон писмо, което, моля, предайте му.

Министерството ми издаде свидетелство за комисионерство, но сега има още спънки. Още няма нищо наредено за мене. Ако се извърши нещо, ще Ви съобщя. Тъй си още стоя и [се] измъчвам от две страни.

Приемете искрения ми бр. поздрав.

Твой верен в Господа: П. Киров

№ 83 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 6 юлий 1904 г.

[до] гр. Варна

Любез. бр. Дънов,

Моля, направете ми една услуга, и то ако Ви е възможно.

Попитайте А. Велчев[170], книжаря, има ли още от картите [на] България, писани на немски, с всички градове и села, без нещо да е пропуснато. Той имаше от тях тази пролет. Ако има, да ми изпрати една, аз веднага ще му пратя парите, или може да ги дам на брата му Христо оттук. Той ги харчеше тогава по 4 ½ лева, но може да ги даде и [по] 4 лева. Ако в случай, че той не ще да ми я изпрати, може да ми я пратите Вий, ако разбира се, разполагате с пари. Ако ли не, пишете ми да изпратя пари, за да се свърши тази работа.

Аз Ви изпратих книгата „Зеркало тайных наук“, но не зная дали сте я получили.

Както Ви казах, че аз се снабдих със свидетелство за комисионерство, но всъщност самата работа, която работя съгласно патента ми, не е нищо друго, освен слуга. Засега ще търпя[171].

Мелкон си дойде и почна да работи при една търгов[ска] къща на дрехи, с по 100 лв. месечна [за]плата.

Делото Божие помежду ни е в застой и това ме много мъчи. Съгласие нямаме. Редовно не се събират; един дойде, друг не и др. такива. Сега [...] ставаме около 8-9 человека с дядо Георги[172], когото протестантите натирили, че им искал пари.

Приеми сърдечния ми поздрав.

Твой верен в Господа: П. Киров

№ 100[173] (Петър Дънов)

Варна, 9 юлий 1904 г.

Люб. бр. Киров,

Двете Ви писма получих, а така също и книгата.

Вчера ходих в книжарницата на г-н [Атанас Вълюв] Велчев. Питах за картата на България, но ми казаха, че се е изчерпала и нямали засега нито един екземпляр. Цената ù не е 4½ лв., а 2 лв. И в другите книжарници нямало. Ако им дойдат занапред, може ще се сподобиете с една.

Книгата, която обещаваше повидимому, не съдържа някои неща важни. Така и в живота много неща излизат фалш – много обещава, малко дава.

С вашето положение засега ще се примирявате. Ще опитате с дядо си. Добре и угодно человек може да живее само с Бога и в неговата работа може да се намира като у дома си. Надявам се, Вие ще се ползвате.

Пазете душата си, не се увличайте от нищо. Служете, работете, търпете, чакайте добрите неща. Да се повдигнем или да паднем, от нас зависи. Прави са думите на Писанието: „Изкупувайте времето, защото дните са лукави“ [Еф. 5:16]. И всякой, който стои, да гледа да не падне.

Ний сме добре, пречистяме стари сметки и кога ги свършим, ще се освободим.

Поздравете Мелкона, Тодора, Арнаудова.

Със сърдечен поздрав.

Ваш: П. К. Дънов

№ 101 (Петър Дънов)

Варна, 21 юлий 1904 г.

Люб. бр. Киров,

С настоящето си Ви съобщавам, че в идущия месец ще стане нашият събор. Мястото и датата не ми са още съобщени, но ми се каза, че Господ скоро ще ги съобщи[174].

Казано ми е още да се приготвите и очистите всички и да не оставяте нищо, което да пречи в действието на Божия Дух. Да се изхвърлят всички нечисти мисли и всякой в себе си да възстанови Царството Божие, и всякой от вас да има повече запас от Любов. Другояче е немислимо да се служи на Бога.

Аз не искам вече да разпъваме Господа помежду си. За мен Неговите страдания много значат. Длъжен съм да ви предупредя с Докторовото имущество – да се пазите, да не би пак Лукавият да посее някой горчив корен. Не бързайте. То е отредено. Ни повече, ни по-малко няма да стане от това, което Господ е решил. Д-рът трябва да изпълни това, което най-първо му е казано. Ако е забравил, аз ще му припомня Волята Божия. Ако я изпълни – добре. Ако не – аз съм чист. Не трябва да се изкушаваме – нито себе си, нито Господа. Трябва послушание на Бога, повече от жертви. Онзи, който слуша Духа, е по-велик от онзи, който завладява.

Човек може да бъде господар само на своята душа. Потребна е духовна свобода. „Ако не станете като деца – казва Христос, – не можете да влезете в Царството Божие.“ [Мат. 18:3]. Тия думи са верни. И колко право е казал Господ. Децата винаги растат и напредват и в знание, и в мъдрост. А нам се пада да бъдем примерни във всичко. Да се не поколебаваме тъй лесно от нищожните работи на тоя свят.

Туй, което Господ отреди, времето покаже и човеците способстват да се извърши, е Волята на Невидимия.

Ако Д-рът е още помежду живите, то е да извърши Волята на Бога, която му се възлага. Затова му се дава тази благодат, затова

и Вий пострадахте като Йона[175]. Но да не Ви е мъчно. Който страда за Господа, то е благословение за другите.

Поздрави всички приятели на Господа.

Ваш верен: П. К. Дънов

Писал съм днеска на г-жа Казакова и Бъчваров и чакам отговор.

№ 84 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 24 юлий 1904 г., събота

[до] гр. Варна

Любез. бр. Дънов,

Днес получих писмото Ви от 21-ви того и всичко разбрах.

Д-рът от няколко дни е тука, както Ви е известно, но никога не мисли, че аз ще вземам участие в неговите работи. Наистина, че по задължение на Любовта аз му направих услуга, за да пита, но го предупредих, че аз не вярвам, каквото и да кажат духовете, и че просто за да не се оскърби скланям, за да се пита, което на друг не твърде лесно ще допусна.

Засега ще ти се похваля, че Господ чу молитвата ми и ми възвърна мира си. Но затуй пък от другаде ми произтичат болки. Мелкон не рачи да се събираме, и при това е уловил пътя на света. Той е дотам отишъл, че и тютюнчец си попушва и много други.

Аз по причина на самите приятели миналата седмица не отидох да ги събирам, но виждам, че е по-зле, всички падат. Затова тази седмица съм разпоредил да ги събера.

Вчера, а и също по-рано, получих писма от г-жа Казакова. Тя намерила човек, който искал да напечата биографията на баба Мария – желявската пророчица[176] – и аз се съгласих.

Тези дни жена ми бе доста болна, но слава Богу днес е по-добре.

Приеми сърдечния ми поздрав.

Твой верен в Господа: П. Киров

№ 102[177] (Петър Дънов) [отворена карта]

Варна, 12 август 1904 г.

Л. б. Киров,

Пристигнах благополучно[178]. С днешната поща Ви изпращам книгата.

Г-жа Казакова не е дошла още.

На Бъчваров децата били болни[179], не ще може да дойде.

Поздрави Тодора.

Със сърдечен поздрав: Ваш П. К. Дънов

№ 103 (Петър Дънов)

Варна, 9 септем[врий] 1904 г.

Люб. бр. Киров,

Надявам се да сте добре. Изпратих Ви книгата „Зеркало тайных наук“, но не съм чул от Вази получихте ли я. И другата, щом я привърша, ще Ви я пратя. Как стои работата с Мелкона? Вие как сте засега? Как е Стоянов? Завърна ли се от разходката си?

Г-жа Казакова идва във Варна през миналия месец[180]. Поменах ù за обещаните 20 лв. Вам и тя обеща да ги внесе на Ваша сметка[181].

Как е Арнаудов? Струва ми се, семето, което падна на камък, гдето има малка почва, за малко вирее. Но Господ се не лъже, нито се от зло изкушава. Мен мнозина са ми вършали тръни на главата. Но няма нищо. На мнозина съм помагал и са си обръщали петата против. В Бога измяна няма. Той ще отдаде всекиму заслуженото. И това е най-правото и доброто.

Вий продължавате ли усърдно с упътванията на Господа? Гледайте да вършите това, което е винаги Господу угодно. Да Ви не изкуси Лукавия с някоя измама. Нека миналото да Ви е за пример. Вслушвайте се в тихия глас и в Неговите наставления. Ако бодърствате, ще имате Божието благословение.

Аз зная, по някой път, колкото човек напредва във възрастта, почва да изгубва своята жежкост. Много пъти старините са епохи на развитието на тайни и явни грехове. Човек, колкото застарява, става по-голям егоист и страхливец. Светът повече почва да го плаши.

Но Господ да Ви съхранява да останете верен докрай. Сега е време да бъдем усърдни и верни. Краят наближава и ний ще трябва скоро да напуснем тоя свят. Нека да бъдем готови, че когато дойде Учителят[182], да сме готови.

Засега уякчавайте се, ползвайте се от живота. А времето само

ще покаже какво трябва да се върши. Господ да ви научи на Своя Си път всинца ви.

Поздрави Тодора. Ако се е разкаял сърдечно Арнаудов, поздрави и него, ако ли не, то задръж поздрава. Ако Мелкон е в Бургас, поздрави и него. Чет[ете] 79 псалом.

Със сърдечен поздрав.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 85 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 15 септемврий 1904 г., сряда

[до] гр. Варна

Любез. брате Дънов,

Отворената Ви карта, а също и книгата, отдавна съм получил. Завчера получих и затвореното Ви писмо, от което много нещо разбрах.

За мен ще кажа, че аз засега съм жив-умрял: мрачност, отчаяние, нервозност и измъчвание до дъното на душата... Речи, че иде до повече от полуда. Такова униние, такава беззаинтересованост от всичко, че никой не ми е за нещо да го зная. Сам за себе си не намирам цел, защо живея! Едничко, що ме успокоява, е тъмна стая, тихо уединено място, а аз го нямам – аз не съм свободен. Всички наоколо ми ме предизвикват, на всяка стъпка ми се краде душата.

О, десет години пълен с радостни надежди живот – изгубих го безвъзвратно, без да знам причините! Но защо ли пък да ти се окайвам – не е ли по-добре да мълча, догде изчезна от лицето на земята.

Снощи много се молих. Тази нощ сънувах, че една змия бягаше и аз я погнах и убих добре. Такъв сън и по-рано сънувах, но все аз съм победителят.

Днес съм малко спокоен и ако не бе така, надали и щях да ти пиша. Защото в друго настроение ако ти пиша, то сигурно знай, че ще те наскърбя много.

За да ми поотмине, преди няколко дни ходих в Карнобат и по-далече, там, в едно село, гдето намерих едно братово ми дете, [на] около 3 и половина години, без подслон, понеже брат ни и жена му отдавна измряха. Това дете настаних при сестра ми, която и тя от миналата година остана вдовица с две деца.

Като се върнах в Карнобат, купих от тукашния пазар една биволица за доене, която закарах в Бургас. Но с нея още повече се огорчих. Дядо ми не ми дава място да си направя яхър и аз я дадох на други хора да я гледат.

За Тодор ще ти кажа, че е тука, а също и Мелкон, но как му стои работата, още не се знае. За Арнаудова има надежда, но иска много труд. По-добре за никого да ти не говоря.

Тъй стоя, по-нанакратко казано.

С поздрав.

Твой верен в Господа Христа: П. Киров

№ 104 (Петър Дънов)

Варна, 19 септемврий 1904 г.

Любезни бр. Пеньо,

Получих писмото Ви. Разбирам Вашето положение. Желая да влея нов живот в душата Ви. Имайте вяра в думите ми. Вий ще познаете, че Божиите пътища са велики и неизследими. Не мислете, че това, което сега опитвате в душата си, страданията, които понасяте, са признак на небесен гняв. Не, това е Божията Любов, Божият огън, който Ви пречистя.

Пътят за Царството Божие минава през Голгота. По него са минали всички пророци, всички избраници и сам Господ, Който сега е близо до теб. Помни, Той не мяза на синовете человечески. Той не е от онези, Който забравя и престава да люби. Помни, Господ приготовлява в твоята душа и твоя дух.

В небето се радват за теб и желаят ти да се крепиш и да се ободряваш духом. Ти имаш още много работа да вършиш на земята.

Помни, ти имаш един незаменим приятел, който споделя напълно твоята участ, но ти трябва да благодариш на Небесния Баща. Неговите пътища са благи и пълни с милост. Колко добри неща Той приготовлява за тебе, само да знаехте, само да можехте да на[д]зърнете в бъдещето. Не мислете, че вашите страдания ви унижават.

Но е потребно по-дълбоко да познавате своята природа. Що казва Господ? „Аз дойдох да имат живот и да го имат изобилно“. [Йоан. 10:10] Близо при Него.

Рече ми: „Тези, облечените в белите дрехи, те кои са и откъде са дошли?“. [Откр. 7:13] И рече ми: „Те са, които идат от голямата скръб; и опраха дрехите си“. [Откр. 7:14]

Дерзай. Зная, вътрешните мъчнотии и страдания са по-тежки. Но чашата, която нашият Небесен Баща ни дава да пием, трябва да я приемем с всяко търпение и послушание. В тази чаша стои спасението на хиляди други, които чакат.

Отвори широко душата си за Господа и дай място да вечеря с теб[183]. Животът носи много блага след себе си. В този свят ти си пратен на лозето. Ти си насаден на лозата. И Господ иска ти да принасяш плод. Не е в количеството, но в качеството.

Аз зная, в твоята душа има добри неща. Ти си човек за работа. Окръжающите не те разбират. Това зная, нито пък можеш да очакваш да те разберат.

Помни, Бог живее във всички и ний трябва да Го любим. Твоята работа има кой да я оцени. Тури си лозинката: ядеш ли, пиеш ли, каквото и да вършиш, струвай го все за Господа. Първом Царството Божие. Всичко друго Господ ще приложи на отегчения ти живот.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 86 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 24 септемврий 1904 г., петък

[до] гр. Варна

Любез. бр. Дънов,

Получих писмото Ви на 22-ри того. То ме завари малко по-спокоен. Благодаря за братските ти утешения, които послужиха като балсам на наранената ми душа.

Наистина добре си предугадил – аз имам много добри преднамерения за делото Божие. Виждам, че сега всичко остава в застой, но като че ми се струва, че тъй трябва да е за малко време, докато приготви Господ нещо по-високо за нас. И когато всичко се приготви, то и ний ще бъдем освободени тогава от това положение, което, мисля, че и него Господ определя засега тъй да бъде.

Ще ти доверя мои едни мисли, с които искам да те сондирам. Дали добре ще бъде да вземем от дружествените пари[184] едно място в гр. Бургас от 200 кв.м, в което ще построят една къща от две стаици и ще коства всичко, двор и къща, около 1000 лв.? Това място се намира близо, между нас и протестантската църква.

В тази къща искам да живеете Вий и Тодор и да бъде записана или на трима ни, или въз Вас. Тя ще служи за живеене на Вас и за събрание, понеже тука имаме повече членове. В двора на тази къща ще построим и един яхър, в който ще турим моята биволица и две крави, които предполагам да купя на пролетта, и приходът на които крави ще служи за поддържането Ви. Та по този начин да можем да послужим на нас и на нашите паднали братя. Когато има да се ходи някъде, ще се ходи – и пак тук ще се събираме. Ако Вий понякога искате да си отивате във Варна да живеете, ще си отивате. И това аз искам да стане като гнездо и като библиотека и място, което да служи като светило със своите хора. За на по-после ще действаме, според както пак Господ ни научи. Това място, за което ти казвам, е една случайност.

Тези мои сега изникнали мисли може да са детински, но аз, преди да ги кажа някому, рекох само Вам да ги съобщя.

Друго ще кажа, че Мелкон е осъден за два месеца в гауптвахта, но като му се считат служените предварително 53 дни. И така сега наскоро го очакваме да излезе.

Моята биволица сега дава 5-6 кила мляко, но хората го вземат, защото, както Ви казах, не е [у] дома.

Приеми моето сърдечно поздравление.

Твой верен Господу: П. Киров

П.П. Когато вече бях приготвил писмото си снощи, нощес в един и нещо часа след полунощ се събудих от един лош сън. Сънувах, че минавах от едно място, и като бях изминал няколко крачки, гледам отляво на пътя една много голяма змия, подобна на змей, със зелена краска. Докато я съзра, тя се хвърли отгоре ми и почнах с нея една борба за живот или смърт. Тя бе ми уловила правата ръка, но аз натиснах туловището ù с коляното си и като нямах някое оръжие, мъчих се с ръце да я удуша. Но в това време съзирам нашия Тодор и му поисках ножчето, и с него нарязах челюстите и главата на змията на парчета, та по този начин я унищожих. След това прегледах ръката си, че се е доста омачкала от нея, но е здрава и невредима. Само че един зъб намерих, закачен малко и останал на нея, който извадих и захвърлих, без да имам някоя болка.

25. 9.

Същий

№ 105 (Петър Дънов)

София, 11 октомврий 1904 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото ви от 24-и м[иналия месец] получих.

Стойте близо до Господа и не се съмнявайте в нищо. Вашият сън показва, че сте извършили една победа над Лукавия. А това е радостно.

Вашите мисли, които ми съобщавате, са добри. И те рано или късно ще се осъществят по един особен път, който Господ ще отвори.

Засега ще трябва да почакате, понеже има някои неща да се изяснят. Гледайте да се ориентирате добре в работите си и да уякнете. Аз ще Ви укажа изходния път. Вслушвайте се в себе си. Бъдете тих и спокоен, понеже само тогава може Духът да работи.

Поздрави Мелкона нарочно от мен. Кажи му: аз ще му пиша по-нататък и ще му разправя за някои неща, нему потребни.

Можеш да ми пишеш чрез г-н Бъчваров или г-н Голов.

Приеми моя искрен поздрав.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 87 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 14 октомврий 1904 г., четвъртък

[до] гр. София

Любез. бр. Дънов,

Писмото Ви от 11-и того вчера получих. То ме завари с подновени сили засега.

Ний едвам миналата седмица имахме от толкова време първото ни събрание между Тодор, Мелкон и аз, и след това второ събрание – ний тримата, с Арнаудов.

Правя големи отстъпки, само и само делото да подтикнем да тръгне, но и аз сам имам нужда още да се лекувам.

Преди 2-3 дни наново сънувах, че убих една голяма змия. Така в сънищата става четири: сънувам и все аз съм победителят.

Поздрав нарочен от Тодор и Мелкон. Приеми и моя сърдечен поздрав.

Поздрави бр. Бъчваров, госпожата му, баба му и дечицата му, а така също и г-н Голова и Алексиева[185].

Твой верен Господу: П. Киров

П.П. Не зная дали Бъчваров е там?

Същий

№ 106 (Петър Дънов)

София, 18 октомврий 1904 г.

Любез. бр. Киров,

Писмото Ви получих. Аз зная, че засега Вий ще вървите добре. Това е и Волята на Господа, да укрепвате в Неговата Любов.

В Любовта има сила. Любовта пренася всичко. Тя не дири своето. Извършвайте това, което Провидението Ви отрежда всякой ден. Нека Вашата вяра да възкръсне. Господ е винаги същий. Опитали сте Неговата доброта и вярност. Той се никога не изменя.

Възлагай упованието си на тия Слова. Моите думи никога няма да се променят. Аз изпълнявам за вас Волята Божия. А тая Воля е вие всички да бъдете живи. Да бъдете радостни и весели духом винаги, това е моето желание. Бъчваров е тук. Ако имаш нещо, пиши му.

Кажи ми адреса на Мелкон. Поздрави на всички ви от всички.

Ваш в[ерен]: П. К. Дънов

№ 88 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 18 ноемврий 1904 г., четвъртък

[до] гр. София

Любез. бр. Дънов,

Последното ти писмо от София притежавам. От последното ми писмо и досега други рани се отвориха – те са за земни неща, със съдружника на дядо ми, който всячески иска да ме погълне. Миналата седмица се и поскарахме доста сериозно. Днес обаче ми е турил клопка, та ми изкара от 17,10 лева глоби пред митницата. Какво да правя с този човек, не зная? И с добро държах, и с лошо, и все то. Понеже му преча да остане като наследник, иска да ме махне отпреде си.

В земния ми живот всичко напредва, но затуй пък на всяка стъпка пречки срещам от човеците.

Радостта, за която ти се похвалих, че взехме да се съживяваме, не излезе тъй. Това стана причина само да се открият преднамеренията на всички.

Мелкон си тръгна пак в гладкия път. Адресът му е: Мелкон Партомян – шивач. Тъй го намират. Арнаудов – Господи пазù. Той само материалната страна на света е била в него. Лоши замисли. Тодор е добре, но той го е отвлякъл Дявола към мисълта за женитба. А аз, като че ли зрънцето иска да се каже, че е паднало в тръни. Но имам едно ръководство, което ще ме избави, понеже Господ ме милува.

Д-рът ми изпрати няколко броя английски вестници, кажи где да ти ги пратя.

В мен засега няма основа къде да се спра. Всичко много скоро се менява, здраво нещо не остава, всичко, като го изпитам, все слабо го намирам.

Виж, ако има немски карти „България“ – пълни, съобщи ми, или пък ако има българска – още по-добре.

Поздрави бр. Бъчварова. С поздрав.

Твой верен: П. Киров

№ 107 (Петър Дънов)

София, 9 дек[емврий] 1904 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви получих. Вестниците можете да ги изпратите до книжарницата на Голов.

За работите, за които ми разправяте, това показва, че всяка душа трябва да прояви своя живот такъв, какъвто е. Усъвършенстването е дело на времето. То изисква труд и постоянство. Всичко ще се оправи, само търпение. Божиите пътища не могат да се изопачат, нито да се свършат. Всякой ще пожъне това, което сее. Гледай с ясно око на бъдещето.

Има много неща да се извършат. Духовният свят бодърства. Небето ръководи добре всичко. Вашият добър Учител се интересува от Вашето развитие. Трябва Любов, трябва Мъдрост, трябва знание. Само мнението нищо не върши, нищо не постига.

Поздрав на всички.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 89 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 14 декемврий 1904 г., вторник

[до] гр. София

Любез. бр. Дънов,

За да ти пиша това и онова (предното писмо), считам, че те товаря с товар чужд, затова схващай нашия живот и успех от долуописания сън – той ще ти покаже всичко.

Съновидение на 13-и срещу 14-и декемврий 1904 г., към 2 часа след полунощ. Пътувах в разни местности като каменисти, долинисти, пустинни и др., докато най-подир, след дългата тази умора, рекох да се помоля на Бога, та излях сърцето си тъй добре, та и наяве надали бих могъл така прочувствено да се помоля.

След това пак продължих пътя си, като в същото време пеех и някои църковни славословия и псалми. В това време гледам: един симидчия от града ни, доста набожен младеж, върви подире ми и като се възхищава от моето пеене, казва: „Слава Тебе, Боже мой, слава Тебе“.

В пътя, по който вървях, от страните му тук-таме се случваха групи человеци, които ме подиграваха и [ми се] присмиваха, но аз не обръщах никакво внимание на тях. А симидчията, понеже и него [в]зеха да подиграват, каза на една група нещо по румънски, от което аз разбрах, че им казва, че работата си е работа и набожността си е набожност. Та потвърдих думите му, като казах тоже по румънски: „бине, бине“, което значи „добре“, и с което исках да кажа, че разбирах думите му.

В пътищата, по които вървях, па и наоколо, всичко бе потънало в мрак, та едвам можеше да се гледа добре. Този мрак за всички се считаше като обикновено нещо. Когато поизлязох малко по-нависоко в пътя, откъдето се виждаха през тъмнината една широка местност и на едната страна баири, но всичко покрито с хубави градини и лозя, аз като все си пеех, усилих гласа си и с всичката си сила славословех Създателя ни. А отгласът на гласа ми се чуваше като гръмотевица из планината, макар че разстоянието беше повече от половин час.

След не много вървене стигам при едно малко село, зад което

се губеше из зелениината и един град. При влизането ми в селото насреща ми излязоха две моми. Аз щом ги видях, през ума ми мина една лоша помисъл, която в същия момент осъдих и разбрах, че е на Лукавия, и прилагам, та си казвам: „По-добре не е ли човек да стане пример на такива с поведението си?“. След като ги отминах, аз влязох в една къща, понеже пътят през нея минавал. В тази къща доста се измъчих, защото таванът ù бе нисък, стаите – тесни. Та гледах колкото се може по-скоро да си изляза, при все че една жена ме бе посрещнала, но аз на нищо не обръщах внимание, освен само да изляза.

След като излязох, аз се намерих в една улица, по която като вървях, скоро стигнах в тази част на града, гдето се намираше една стара съборена църква, части от местото на която бяха завзети от градските къщи. А понеже южната страна на църквата бе към улицата, то аз имах възможност през събореното отверстие добре да я разгледам. И казах на близостоящия до мене човек, че църквата трябва да е стара. Той отговори, че не е стара, но така изглежда, и че особни причини е имало за събарянето [ù].

Вънкашният изглед бе горе-долу този. Понеже таванът ù се състоеше от кубета, доста дебели и грамадни, то някои от тях бяха се съвършено съборили, та че наполовина и самата южна стена, и можеше свободно да се гледа вътре. Имаше доста дебели и високи стълбове, които бяха съградени от дребни камъни за дувари и по средата съвършено кухи. Отгоре развалините бяха обрасли с трева, а от северната страна, където стената бе приравнена с града, течеше из разни посоки и дупки помии, геризи и всевъзможни нечистотии. Та че и отвсякъде почти същото се виждаше. Всичко това вътре в църквата се събираше.

Тогава пожелах, ако се можеше, да видя и вътрешната страна. Затова слизам и отивам във вратата, която бе от изток. С влизането си още гледам, че е така зле разровена, щото на доста дълбоко се гледаха траповете. Щом като изминах около десет крачки, обърнах се да видя като какъв знак е имало отгоре [на] входната врата, понеже отляво стоящият човек бе ми напомнил това. Но докато река да се обърна, мен ми стана така лошо, щото рекох да се подпра на северната стена, но человекът се наведе към мен, за да ми даде помощ, и аз се осланих на него. Но скръбта за

църквата ми бе доста голяма, още повече, че тази църква сме били ний.

В това време моят симидчия все ме следваше на едно почтено разстояние. Този човек, който ми се притече на помощ, казваше се Петър. Той бе доста висок и снажен човек, с мургаво лице. Той ме взе под мишницата и ме заведе в най-тъмната страна на църквата, където представляваше нещо като катакомби. Като отидохме близо към дъното на църквата, той бутна една малка дървена врата от северната страна и ний влязохме в една дъсчена къща.

Тази къща извътре се виждаше доста добре наредена. Ний седнахме посред салона, но от лявата ми страна се намери майка ми, а до нея – сам ти. Така че онзи човек, който ме подпря, се измени на тебе. Отляво на теб имаше една личност, но забравих кой бе – дали симидчията, или нашият Тодор.

От вратата, от която влязохме, се похлопа и поиска да влезе и моята сестра, която засега е вдовица с 2-3 деца, но ний не я пуснахме. Тогава тя се помоли поне да ù вземем кърпите, на брой десетина, които по хубостта си втори такива още не съм виждал. В една от тях имаше вързано разни скъпоценни камъни от разни шарове. Всички тези бяха подарък за онзи свят. Забравих да кажа, че в тази къща, според казването ти, никой нямал право да влезе, освен нас.

Помежду ни първенството заемаше майка ми Петра, но управлението пак в твоите ръце бе. А всичко се приготовлявало за мен, защото такава била Волята Божия. Съветът помежду ни, за който бяхме събрани, се свърши и аз оттам насетне вече не помня що стана.

Части от този сън се повториха и когато се събудих, аз видях един човек като силует, но не го познах кой бе, понеже си обърна гърба. Но подозирах, че бе или Господ, или някоя сила. И при това почувствах силното магнетическо действие на вятъра, който излиза от челото ми.

Така щото, оттогази и досега, двете точки на короната на главата ми, които означават надежда[186], са силно раздразнени, и то дотолкова, че ми се струва, че [в]се горят с кезап. Това, днес особено, е непрекъснато.

Преди този сън на 13.12., видях един зрак. Заранта на 3.12.1904 г., петък, през този ден, като се събудих и исках да стана от леглото, но още докато бях със затворени очи, виждам Господа Исуса, който, обърнат с умилното си лице към мене, с едната си ръка благославяше жена ми, а правата си ръка имаше поставена върху една риба с един хляб отдолу ù, тоже за благословение. След една минута време този зрак се изгуби и виждам св. Георги на коня си и с копието иска да ме промуши. И двата зрака се повториха в същото си време.

Прочее, чакам Господ, който работи в моята душа, да ми даде сила и крепост за нов подвиг. Чакам, защото няма живот без Него. При Него е много хубово. Той е моят добър приятел и баща, а така също и на всички, които го дирят.

За нас не ща нищо да ти кажа, чакам бъдещето да говори за всичко.

Тази 1904 г., като человеческо число, беше много лоша за моя духовен прогрес, но идущата дано бъде поне по-добра.

С искрен поздрав.

Твой: П. Киров

За Господа, не ме забравяй.

№ 108 (Петър Дънов)

София, 29 декемврий 1904 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви получих. Прочетох внимателно всичко. Мен ми е ясно онова вътрешно духовно положение, но то не е частично, то е общо за целия този народ. Но в Бога измяна няма. Той е верен на Своите обещания.

Желая Вий да бъдете духом спокоен, твърд и решителен. Да те не обезпокоява поведението на приятелите. Аз съм взел мерки. Остави ги сами да се повдигнат на своите крака, които им са дадени. Небето е будно, то не може да бъде излъгано. Възлагайте своите надежди на Господа, Вашия добър приятел. Любете Го, защото Той е достоен за тази Любов.

Той е, Който Ви крепи, Той е, Който Ви повдига и ви ръководи. Бог преобръща всичките мъчнотии и препятствия в тоя живот да работят за добро. Пътят на развитието е път на повдигание и трябва да мине по всичките негови стъпала. Това е неизбежно.

Мен ме радва това, че Вий проникватe по-дълбоко в живота. Бъдете радостен и весел, това е потребно за бодрия дух. Любовта изисква тия неща. Животът е ясен и отчетлив. Каквото Провидението е отредило, каквото Бог иска, това е и най-доброто.

А ний трябва да бъдем пример във всичко. Да оставим миналото, нека служи за пример на бъдещето. Съвършенството не се постига без погрешки и усилия. Да бъдем благодарни, че Бог е велик, благ, милостив и благоутробен. Той е [с]низходителен и винаги се старае да ни упътва и помага в трудния път. Вий знаете това. Вий сте опитали Негова Промисъл. Работите със сила не стават. Бъдещето носи по-добри неща. Да бъдем в постоянно сношение с Небето, да имаме Неговата помощ и подкрепа, това е достатъчно.

Сега аз ще Ви помоля да сторите следующето. Имаме един наш познат, който страда от нервно разстройство. Употребете

формулата на 9-ия час, четири пъти на 2-ия, третия и четвъртия и петия, а освен това, ако Вий обичате, доброволно употребете и седмия, но това последно ще зависи от разположението на вашия дух. Името му е Костадин[187]. Моля, от ваша страна, задължете Тодора да стори същото, но само да вземе останалите ваши [часове]. Седмия час през същите дни.

Поздрав на всички. Поздравлява Ви г-н Голов и г-н Бъчваров.

Г-н Голов ме е питал няколко пъти защо Киров не ми напише няколко редове. Той се подвизава засега според силите си.

Оставам ваш верен: П. К. Дънов

Адресът ми е: ул „Опълченска“ № 70.

1905

№ 109[188] (Петър Дънов)

София
На вярата – бъдещето.
На надеждата – упованието.
На любовта – сърцето.

Ч. Н. 1905

П. К. Дънов

№ 90 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 6 януарий 1905 г., четвъртък

[до] гр. София

Любез. бр. Дънов,

Получих затвореното ти писмо от 29 миналий [месец], а така също отворените ти карти за Рождество Христово и Нова година. Благодаря Ви. По затвореното писмо всичко относително Костантина изпълних.

Приеми моите сърдечни паздравления – чакам Господа.

С поздрав.

Твой верен Господу: П. Киров

Поздрави г-н Гумнеров и госпожата му.

Същий

№ 91 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 3 април 1905 г.

[до] гр. София

Любез. бр. Дънов,

Както вече Ви е известно, аз от 21-и февруарий съм свободен от работата, която занимавах[189]. Не съм обаче свободен от борбата със себе си, която е изпъкнала след десетгодишния ми радостен, невинен живот от ухапване на сливенската змия[190], за което и до днес още се трупат на душата ми безброй грешки.

Планът, който мислех да наредя за един тих живот, като накупя и гледам добитъци, не излезе тъй, както предполагах, защото аз не помислях даже, че ще ми се възпрепятства, а камо ли и да не ми дават място за яхър. Опитът обаче доказа самата истина.

Както и да е, съпругата ми взе моята страна, но с това не се свърши планът ми. Днес биволицата, която притежавам, наскоро простина и без малко щеше да умре, но Господ ми я изново подари, така щото и оттук разбирам, че не е този пътят, който трябва да пътувам.

Заради това ще дойда на самия въпрос, като предварително моля извинение за това занимание с мене, защото и без това доста тягост сме станали. Според съобщението Ви на Д-ра, който с писмото си от 11-и миналия [месец] ми явява, че Вий ми препоръчвате три неща: търпение, послушание и непоколебима вяра. При това с никакви неща да не помрачавам ума си и да следвам начертания път Отгоре, без никакво колебание.

Сега, търпението в мен е чакание. Послушанието – за да мога да бъда спокоен – подчинявам на разума. Но за да мога да ходя по начертания път Отгоре, аз ми се помрачава умът от мисълта, че без дадена сила Свише нищо не мога. И тук стои спънката.

Заради това, тъй както се намирам, нищо още не съм почнал да работя от страх да не сбъркам нещо. Макар че изново около 10 пъти бях канен от дядо ми за същата работа, а така и за друга.

Даже и при Тодор бе се отворила една работа, на която по-преди бях, но не направих никаква стъпка все по същите причини.

До днес обаче Господ нищо не ми е турил в ума да работя, освен за написвание проповедите, които проповядвах из България. Обаче мисля, че без Вашето намесвание надали ще бъдат пълни.

Прочее, тъй както стоят работите, ако е Волята Божия, а така също и волята на Вашето умозрение, моля явете ми съветите си. Понеже като днес помня казаните Ви думи лятос, на няколко пъти, в няколко форми във вид на натяквание, че всички человеци заради тяхното желание на това и онова, за да си го добият, стават роби на света. Или всеки става роб на желанията си. Това бе казал, когато аз бях решил да остана при дядо ми. Тогава при всичко, че аз Ви бях разбрал най-добре, преструвах се на щур, щото нямаше какво да правя, понеже думите Ви бяха истина, а аз [бях] слаб.

Засега ние тука сме всички добре с живота и здравето си, но болни откъм духовното здраве.

Г-н Бъчваров бе тука преди няколко време и доста добре прекарахме няколко вечери. Понарадвах му се, но струва ми се, че има скрито нещо в неговата душа.

Приеми искрения ми братски поздрав, а така също поздрав и от Тодора. Поздрави добрите г-н Гумнеров и госпожа му.

Твой верен още Господу: П. Киров

№ 110 (Петър Дънов)

Русе, 16 април 1905 г.

Люб. бр. Киров,

Последното Ви писмо получих. Вашето положение е мен добре известно. Преди всичко не се стеснявайте. Забравете по възможност миналото. Онова, което Ви се случи в Сливен, е за Ваше добро. Само извадете за Вази си Божията поука. Не мислете, че преди Вашият живот е бил по-добър, а сега – по-лош. Гледай на бъдещата цел.

Вий имате работа да вършите и гледайте тая работа. Оставете своите преждевременни планове. Гледай да захванеш тая работа, която Господ ти отрежда.

За твоите проповеди можеш да ги напишеш и аз ще сторя всичко, което е добро за Вази.

Онова, което ти се вижда, че крие Бъчваров от теб, то е, че той има в ума си идеята да те тури в тяхната печатница в Пловдив като деловодител на техните сметки. Обаче този му план не се е постигнал по причина на някои пречки. От друга страна Бъчваров има желание да му помагате в работата на списанията. Но това ще се уреди полека-лека.

Аз Ви предпазвах чрез д-р Миркович да не би Вий пак да се увлечете с неговите материални сделки. Гледай на Господа, очаквай от Него и учи се, това е смисълът на твоя живот. Трябва добре да се поучиш.

Временно засега можеш да захванеш каквато и да е работа, която ти се укаже, но не мисли, че това е нещо установено. Не се умъчнявай, когато те поучават Отгоре на мъдрост и знание. Това, което сега опитваш, е ценно. То е същинско знание. Гледай спокойно и с увереност. Не се смущавай от света. Да те не плаши неговата наружност. Имай пълно упование. Отхвърляй временните помрачавания, те не са от Господа.

Лошото настроение е от извора на лошите духове. Не приемай техните внушения. Бъдете свободни, както е и Онзи,

Който ви води.

Приеми моя сърдечен поздрав засега. Поздрави бр. Тодор и Мелкон. Пиши ми в София и писмото ти ще се препрати по направление. Има някои въпроси, ще [ги] уредим, кога се срещнем.

Има да посетя някои места и след това ще се завърна пак в София[191].

Обърни погледа си към своята душа. Чет[ете] 75 пс[алом].

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 92 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 30 април 1905 г., събота

[до] гр. София, ул. „Опълченска“
№ 70

Любез. бр. Дънов,

Получих затвореното ви писмо от Русе и всичко разбрах. Аз още се намирам в това положение, което бях ти описал, но сега наскоро искам да видя някоя работа. Затова аз се молих 4-5 пъти и ето, на 27-и того сутринта в 5 часа що ми се отговори. Дойдоха едни лица, но като че от въздушното пространство, и ми казаха: „Комисията взе решение сам да си доиш кравата, при всичко, че ти искаш други да я доят, а при това ти можеш сам да я доиш“. Комисията обаче аз не видях. За значението на съня със събуждането ми се внуши, че е отговор на молбата ми за работа.

Д-рът от няколко дни е тука и в понеделник ще си отива, а също и аз в този ден ще отида в Карнобат и наскоро ще се завърна.

Засега някои особни случки нямам.

Поздрави приятелите: П. Гумнеров и госпожа му, а така също и г-н Бъчваров.

Поздрав нарочен имаш от Тодор, Доктора и Мелкон.

С поздрав.

Твой верен в Господа: П. Киров

№ 93 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 19 септемврий 1905 г., понеделник

[до] гр. Варна[192]

Любез. бр. Дънов,

Откакто съм се завърнал[193], всичко наоколо ми наопаки се обръща, но и аз съм се решил всичко да претърпя.

Види се, Господ намира за добре да направи с мене нещо, което трябва да заслужавам, макар и да не ми е позната причината.

Като се завърнах от Варна, в мене останаха 3,05 лева всичко, от което съм спечелил. Срещу такъв кяр: аз имах да дължа 48 лева за направените ми по-рано дрехи, около 50 лева за данък, 25 лева за внос на детето, което частно гледам, 4 лева и няколко стотинки добавка по астрономическата карта и от друга страна [за] всекидневните ми разходи, които не слизат по долу от 2 лева, понякога и повече.

За да мога да наредя работите си за покриване горните разходи и да преживявам, аз дадох заявление във финансовото управление за работа, където ми обещаха, че ще бъда приет и че наскоро ще се отваря работата. Но ето, че краят на месеца наближава, а това „скоро“ не дохожда. И разчитах, че като постъпя на работя, за да бъда спокоен, реших да взема захире за биволицата за през зимата. И така парите, които криех, за да купувам добитък, [из]разходих, като разчитах, че щом спечеля, да ги приложа на мястото им. Купих една кола около 11 кила ечемик и кола плява, за които похарчих 70 лв. При това изпратих парите и за детето, стават 95 лв. Но понеже нямаше що да ям досега, харчих пак от същите около 45 лв. И като вече мислих, че все таки ще мога пак да победя, съобщи ми говедарят на сюрека, където бе биволицата, че била болна. Отивам един ден, докарвам я в дома, прегледах я на заранта и виждам, че задницата ѝ червясала и освен това много [е] отслабнала. Викам фелдшер – гледахме я, лекувахме я и решихме да я продадем. Днес я изкарвам на пазара

– никой я не купува. Доведох я в дома и реших да претърпя, каквото и да се случи. Бог даде и може да вземе. Та като си отива биволицата, по-рано си отидоха парите и пак с дълг оставам.

Всичко това ти разправям, но и аз не знам защо. Молих се и като че някой насила ме накара да ти пиша.

Кючукът[194] е тука от няколко дни, дошъл като член от Постоянната комисия. Поздравлява те нарочно, също и Тодор те поздравлява.

Книгите „Вихрушки“[195], виж, яви ми на кому да ги изпратя. Според както ми пише Голов, Узунов[196] бил в София. Чакам да ми явиш, за да ги изпратя, а също и парите му.

Според както се [на]уча[вам], Мелкон изпаднал в много лошо положение. Вчера се видях с брат му и му казах това, що желаех, а той се обърна и каза, „че мене парите ми се свидят, а не брата ми [по дух]“.

С искрен поздрав.

Твой верен Господу: П.Киров

№ 111 (Петър Дънов)

[Варна, 19 септемврий 1905 г.][197]

„В живота
Добродетелта е основа,
Правдата – равновесие,
Любовта – наслада,
Мъдростта – веселие,
Истината – блаженство.“

№ 94 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 31 декемврий 1905 г.

[до] гр. София

Любезни бр. Дънов,

Получих 30 лв., които си препратил[198]. Благодаря, че си турил грижата. Тези пари ще ти повърна, когато се улесня.

Аз с подчиняване на Духа се завърнах тука и още на втория ден ме приеха на работа. Та ако само с този ден бях закъснял, то нямаше да бъда приет. Работя във финан[совото] отдел[ение], приврем[енно], писар с 65 лв. и нещо чисти пари. И тъй, с този Промисъл Божий ще прекарам зимата, понеже работата е само за 2-3 месеца.

Едно ново има в мене – и то е, че твърде много са ме напуснали физическите ми сили; причините на това не зная и не мога да разбера, ~~но затуй пък духом съм все по-силен~~ [зачеркнато от П. К.].

Наскоро, преди 5-6 дни, гледах в съня си, че слънцето е на малък обед, а тъкмо посред небето – един голям величествен град, който бе доста далече, но пък и много близо. Зданията в центъра на града – високи, а в краищата – по-ниски. Или тъй да кажа, че градът бе едно здание с много подразделения. Докато гледах този хубав град, отправо него в небето се образуваха няколко кръга един в други. А най-долу, до нас наблизо, се появиха едни бели человеци, или жени да кажа, но много величествени. Голям ръст, разкошни облекла, като старовремешните тоги, и в десниците си държаха по един меч с широко раздвоени върхове. Но самите мечове бяха като от вятър, както и человеците. Тези человеци бяха нещо като стража на онзи град. И много други [неща] още видях, които от ден на ден по-повече се явяват.

Бр. Дънов, ще моля да ме не забравяш, носи ме, за да не остана. Аз трябва да си отида този път умит и очистен, чрез кръвта на Господа Бога нашего. Сега аз имам Господар – Него и Неговия и нашия Отец с Пресвятия Му Дух.

Приеми сърдечния ми поздрав. Честитя Ви Новата година.

Поздравете моля и брата, и сестрата Гумнерови. Поздрав

нарочен и от Тодор.

Твой верен в Господа: П. Киров

1906

№ 112[199] (Петър Дънов)

Ч. Н. Г.[200]

1906

№ 95 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 19 март 1906 г.

[до] гр. София

Любез. бр. Дънов,

Писмото ми от 31 декемврий м. год. вярвам да си получил.

Сега, понеже пролетта настъпи, аз според душата ми, готов съм да тръгна на старата работа (книжарството). Ако прочее намираш, че добре ще направя, ако почна пак това занаятие, то яви ми, за знание. Ако ли не, ще бъде добре – пак ми яви, за да вземам мерки да диря друга работа.

В духовно отношение ний тука имаме съживление. Арнаудов проповядвал на един-двама граждани ханджии и те се заинтересували и дохождат на нашите събрания, които стават в дома му в сряда вечер и неделя. На събранията ни присъства и Ал. Кръстников[201], понеже се намира тука като телеграфист.

Арнаудов доста напредва благодарение на молитва и пост, който понякога прави по 4-5 дни, и това го е поизгладило, за да можем да продължаваме взаимно. Той, както виждам, има желание да се примирява с тебе, но това ще остане Господ да извърши. Казва: „Да ми се посочи в какво бях виновен и аз ще прося прошка“.

Мелкон пък още е в Александрия, но според писмата му до Тодор се вижда, че там мъчно ще живее, затова е в намерение да си дойде подир Великден, къде месец май. Преди седмица време и Бъчваров бе тука, доста се зарадвахме, че си го видяхме.

След видението, за което бях ти писал в декемврийското писмо, сега пък от 22-ри януарий т. година, случи се друго едно нещо с мен. Почнах да слушам, отначало нещо като че някоя муха (мухлек), струваше ми се, че бръмчи. Та понеже аз не обичам да има муха в стаята ми, взех ламбата, за да я диря по стените, ковьора, по масата и другаде, но все нищо не виждам. А гласът [бе] толкова силен, че и глух, вярвах, ще го чуе. Докато тъй дирех, сетих се, че навън е студено, и в стаята огън не кладя, отгде ще може да хвърчи муха, когато аз помръзвам. Щом се спрях и пò

обдирих, разбрах каква е работата. За това нея вечер изследвах, че това бръмчене не е на муха, но нещо като говорене. И все повечето чувах с лявото си ухо. Това продължи и на утрото, и другия ден. Та на 24 с.м. сутринта в 3-3 ½ часа събудих се, или по-право събудиха ме, и ето, чувам един химн, който слушах около 15 минути. В това време аз направих в душата си едно сравнение с това блаженство и намерих, че е по-добре по-скоро да си отива човек, защото нашият телесен живот ми се види наказание и нищожество. А пък химна с какво да ти го сравня, не зная, защото няма в човечеството подобно нещо. Нямаме такава мярка, нямаме понятие нито във фантазията си.

И тогава разбрах Павловите думи, че чул словеса неизречими. Впрочем аз само гласа слушах, без да разбирам думите. Но как да ти го опиша? Изначало чувах гласове, които вече ги сравнявах като на мухляците, след тях други – като на грамофона, и най на третата инстанция – химна, който се пееше от голямо множество, нещо като от милиони человеци, но един глас от средата даваше тон на хора.

След тази утрин аз непрекъснато чувам да се пее, но не толкова ясно, както него ден. Това продължава и до днес, та почна и [през] деня да ми се открива да слушам. Но както в четвъртък заран се чува добре, понякога другите дни не е тъй.

Веднъж само дойде един, та изпя две турски песни, на които и гласовете, и думите ми са познати, но онова не беше така. Друга заран пък дошли едни духове, та седнали отгоре ми като на пън, като лежах, и се разговаряха за историята на Черното море. Аз от тягостта, види се, на астралното ми тяло, събудих се и ги помолих да си отидат, та не обърнах внимание на думите им, защото ми се много спеше. Заради което помолих ги втори път, като им казах: „Моля ви, идете си от мен, не видите ли, че ми тегнете?“. И те тогава си отидоха.

А сега от няколко дни почнах да чувам и с дясното ухо. Но това усещам да става така, като че имам във въздуха още едни невидими уши, които приемат гласа и го предават на физическите. С това чуване мен ми стана ясно, че наистина человек може да живее едновременно в двата свята, защото такова бе положението ми, като слушах химна.

Виж, ако трябва да ми явиш нещо по това, пиши ми.

Приеми искрения ми поздрав, а така също и от Тодор. Поздрави и г-н и г-жа Гумнерови, Голова, Граблашева, Тачева[202], Узунова[203] и всички други.

Твой верен в Господа: П. Киров

[Прибавка на едно листче от П. Киров]: *Слушането на гласове почна от 21 и 22 януарий 1906 г., а химнът слушах на 25 срещу 26 януарий, сряда срещу четвъртък, или в 3 ч. сл. полунощ, т.е. заранта на четвъртък. Вярното е тази бележка, а не писаното на Дънов.*

№ 113 (Петър Дънов)

София, 11 април 1906 г.

Люб. бр. Киров,

Писмото Ви получих. Мен е известно Вашето положение. Трябва Ви смелост и решителност, и при това непоколебима вяра. Всякой слуга Господен трябва да се научи чрез несгодите на живота да понася всичко с радост и благодарение в душата си. Колкото Любовта и самоотричанието са по-големи, толкова и духът е по-силен.

Трябва да се богатее, трябва да се събират съкровища. Всякой талант трябва да се обработва, за да може слугата да влезе в радостта на Господаря си. [Мат. 25:14-30] Ти не трябва да се раздвояваш душевно. Изкушенията, съблазните ще дойдат, но те нямат нищо общо с нас. Обещанията дадени са верни. Чрез живота ще се опитат великите пътища Божии. Чрез него ще се вкусят сладките плодове на вечността.

Аз желая ти да бъдеш младенец по сърце и възмъжал по ум. Да се не плашиш от нищо. Всякога във време на нужда ти ще имаш моята помощ и съдействие. Пътят ти е отворен.

Излез с книги, ще имаш ръководство.

Предай моя поздрав на Тодора. Кога се срещнем, ще говорим за другите работи.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 96 (Пеню Киров)

Гара Ветово [Разградско], 15 юний 1906 г.

[до] гр. София[204]

Любез. бр. Дънов,

Последното Ви писмо, пратено ми в Бургас, притежавам; тогава още щях да Ви пиша, но по причина, че се приготовлявах за път, това не направих, макар и да имаше причини, които ме караха да Ви пиша.

Сега, докато бях в Силистра, Т. Стоянов ми писа и иска да му явим за събора т. год. кога ще стане, за да може да иска отпуска за това време, понеже тя още отсега им се определяла.

Вън от този въпрос аз има да Ви изложа и едно друго обстоятелство по делото Божие, за което по-горе загатвах, че искам да Ви пиша.

Докато бях в Бургас, имахме съставена една дружинка, където се събирахме 8-9 человека, а понякога и повече, на поученията в пътя Божий, за което и на времето Ви бях писал. Това продължава кажи-[речи] още от м. февруарий и колкото продължавахме, толкова и приятели Бог ни пращаше.

Тези хора, когато аз трябваше да замина, умоляваха ме да остана да ги поучавам, понеже желаеха аз да ги ръководя и се страхуваха да не би да ги оставя, но понеже на мен [ми] предстоеше да изляза, то и те след малко се разпръснали, защото Дяволът се е намесил нещо помежду им и [като] най-първа причина е поставил, че нямало стая, где да се събират. Сега, като стои тъй работата, виж какво може да се направи за тях.

Аз имам нужда за много работи да се разговарям с Вас по делото Божие, но то ще остане, като се видим. Мисля, че според вестниците както пишат, то аз тази год[ина] към края на юли или август, неизвестно, ще трябва да отида на месечно военно обучение.

Помисли по тези въпроси и ако искаш, пиши ми в Бургас чрез Т. Стоянов, където предполагам, че ще бъда в началоно на м. юли.

Има много работа и вън из България по делото Божие, но

работници няма.

Приеми сърдечния ми поздрав. Поздрави брата и сестрата Гумнерови.

Твой верен Господу: П. Киров

№ 97 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 11 юли 1906 г.

[до] гр. Русе

Любезни бр. Петре[205],

Аз се намирам в този град още от 22 миналия [месец]. Досега не беше ми пратен маршрутен списък, та по тази причина трябваше да стоя празен. Наскоро обаче г-н Бъчваров ми прати една отвор[ена] карта от Ст. Загора, с която ми явява, че не ще може да ми състави списък, докато не отиде в София. Той явява градовете, които трябва да се обиколят, които, доколкото схванах, са следните: Айтос, Карнобат, Стралджа, Котел, Лясковец, Горна Оряховица, Бяла, Свищов, Никопол, Плевен, Ловеч, Севлиево, Габрово, Дряново, Търново, Червен бряг, Луковит, Чер. бряг, Бяла Слатина, Кнежа, Оряхово, Лом, Видин, Кула, Белоградчик, Фердинанд[206], Берковица, Враца и София.

Тъй щото, както виждаш, за да се направи този път, потребни са по 2 дни = 60, по 3, равно на 90 дни, или три месеца, а според писмото му, аз трябва да си избера пътя по горе описаните градове и да му пратя съгласието си, че тогава ще ми изпрати маршрутния списък. Така щото, докато той ми прати такъв, то ще минат най-малко 15 дни, или нещо към 25-и того, и тогава трябва да изляза на път и след 3 месеца от него време трябва да се връщам. А пък имай предвид, че аз съм получил съобщение, за да се явя в редовете на войската на 31 август, където ще престоя до 15 септември. Вън от това, аз не зная и през коя дата ще бъде и съборът.

Така поставен, аз рекох да Ви съобщя всичко и да искам разрешението на въпроса: кога ще стане съборът и къде? За да вземам мерки да избирам градове таквиз, които са близо към това място, където ще стане съборът.

За отговора ти чакам с нетърпение, за да мога да отговоря навреме и Бъчварову, защото още отсега от заеми преживявам.

Новини засега имаме, че Мелкон си дойде, Тодор е добре и Ви

поздравляват. С поздрав сърдечен.

Твой верен Господу: П. Киров

П.П Поздрави нарочно бр. Илия Стойчев[207] и семейството му и Петър Тихчев, ако е там.

Същий

№ 114[208] (Петър Дънов)

Варна, 17 юлий 1906 г.

Обични[209] брат П. Киров,

Писмото ти получих. Всичко е уредено добре и делото Божие е благословено.

Според разпорежданията от Господа ще тръгнеш за Варна на десети август.

Пази това в душата си. До виждане.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 115[210] (Петър Дънов)

[Варна, края на м. юли 1906 г.]

Тръгнете на 8-и [август] идущий за Варна[211].

[подпис на П. Дънов]

№ 116[212] (Петър Дънов)

25 декемврий 1906 г.[213]

В живота
Добродетелта носи,
Правдата ръководи,
Любовта утешава,
Мъдростта възпитава,
Истината просветява.[214]

П. К. Дънов

[подпис на П. Дънов]

1907

№ 98 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 1 януарий 1907 г.

[до] гр. Търново

Любез. бр. Петре,

Много желаех да се срещна с тебе, когато втори път отидох в София, но не било определено. Имах и имам въпроси да те питам, но в писмо това не ми се иска, а когато се срещнем, въздържам се.

Някои работи има явени, но не докрай разяснени, от които някои ще ти явя:

1. Защо се определя денят св. Пантелеймон в месец юли за някоя си работа[215]?

2. Кой е помежду ни Йосиф[216]? Какво [предст]авлява той?

3. Кой е „Додот-баля“? – това име е на един между нашия кръжок. Какво означава то?

При завръщането ми в Бургас всичко намерих с главата надолу. Повечето наши нови приятели станали толстоисти[217]. Сега водим борба на прения с всичките им учители[218], та и със самите тях. Тази вечер пак ме викаха на словопрения. Господ да ми бъде помощник.

Тези дни очаквам списък от Бъчваров, за да отида по работата си в Сливен, защото така се стекоха обстоятелствата.

Получих посланието, благодаря Господу.

Поздрави сестрата М. Казакова и приятелите К. Иларионови, а също и другите там. Нарочен поздрав от бр. Тодор и Мелкон.

С искрен поздрав и честита Н[овата] 1907 г.

Твой верен Господу: П. Киров

№ 99 (Пеню Киров)

гр. Плевен, 1 март 1907 г.

[до] гр. Варна

Любезни брате Петре,

Днес тръгнах от София и както разбираш, тук съм, в Плевен, та[ка] че лека-полека ще пристигна във Варна, откъдето ще си отида в Бургас.

Ако би, че трябвам за нещо, то пиши ми в Търново чрез сестрата[219].

С искрен поздрав.

Твой верен всякога Господу: П. Киров

№ 117[220] (Петър Дънов)

Ч[естито] Възкресение.

Мир и радост на душата ви Господ донася.[221]

Сливен, 19 април 1907 г.

П. К. Дънов

№ 100 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 22 април 1907 г.

[до] гр. Сливен

Любез. бр. Петре,

Получих любезната ти картичка, благодаря ти.

Според обещанието ми ида с настоящето си [писмо] да ти явя като как се завършиха работите ми.

Вярвям, че ти си известен, че аз вече съм комисионер. Работата стана така. Освен че ме пресилваха домашните ми, но и всеки от приятелите ми това искаше да направя, та че и управителя на митницата[222]. Най-после, след 10-11 дни мисли и чудене какво да направя, то се обърнах към Бога с молба да ми каже какво да предприема. За това употребих и жребий, та се падна, че трябва да почна комисионерството, което след като уговорих с дядо ми, то и почнах. И то всичко против волята ми.

Днес съм добре, но душата ми е прилепена горе.

След твоето заминаване на 31 март[223] ходих в един небесен град, приличен на нашите, но само че всичко там е грандиозно и по-усъвършенствано. Влезнах в една двойна зала, където хората бяха като нас, но само че всички облечени с бели лъчезарни дрехи и [с] такива отношения като при ангелите. Аз между тях бях като полуголо циганче между царе.

Най-напред ме посрещна една сухолика жена, която след като се здрависа, зададе ми куп въпроси. След нея дойдоха и други, но най-после дойде един с военни дрехи, нещо като подполковник, и като се здрависа с мене, каза ми: „Защо си дошъл? Какво искаш?“. Отговорих му, че искам да се науча да се повдигна. Той каза: „Ключът за прогреса в Бога може да се даде само на хора, които са …“. Последната дума не можах добре да запомня –дали беше „твърди“, или пък „верни“.

След това в един сън ний градяхме с помощта на небесните една църква, обаче понеже камъните се правеха вън и готови ги занасяхме, където се градеше, то казаха, че ще измерят Светая Светих, та че ако се гради съгласно размерите, добре, ако ли не,

ще да развалят Светая Светих и изново ще я направят. Дяланите камъни носехме по една каменна стълба, която се изгуби, а още и 10 души от работниците измрели, та се определи едни от майсторите да работят долу, а ний отгоре да теглим материала чрез въже с макара.

Поздравлявам Ви с Възкресение Христово, поздрави и всички приятели.

Твой верен Господу: П. Киров

П.П. Ако виждаш, че има нужда да ми пишеш, пиши ми.

Същий

№ 118 (Петър Дънов) [затворена карта]

Сливен, 25 април 1907 г.

Г-н Пеню Киров – Комисионер
Бургас
[адрес върху лицевата страна на картата]

Люб. бр. Киров,

Получих писмото Ви. Вашите мисли и желания са ясни. Първо дръжте в ума си мисълта, че на Бога може да се слугува навсякъде – вън от света и вътре в света. Използвайте времето и като комисионер вий имате случай да се срещате с много хора, гледайте вашата обхода, вашият живот да е свят, щото от плодовете на живота Ви да се прославлява Господ.

Не забравяйте всичко от Господа, всичко за Господа и с думите на ап. Павла: „Ядете ли, пиете ли, или каквото и да правите, гледайте всичко да е за Славата Господня“.

Всичко върви по определен път. Сега сте на почивка, използвайте времето. Самоусъвършенствайте се, ходете в вяра твърда, блага и похвална. Служете искрено в търпение и надежда. Господ, Който е сторил много неща за вази, Който ви е направлявал с благия Си Дух, Той ще промисли и за бъдещето, ще ви укаже ясно пътя.

Имате моето съдействие. Работете мъдро и умно. Придобивайте знание. От всичко изваждайте уроци за себе си. Светът е училище. Уроците добре трябва да се поучават.

Предай моя поздрав на Тодор, Мелкон и другите приятели.

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 119 (Петър Дънов)

Варна, 23 юлий 1907 г.

Люб. бр. Киров,

Пиша Ви тия няколко реда, с които желая да ми съобщите как е духовно Мелкон[224]. Него го бори духът на плътта. Светът го привлича с примамките си. Той като Израил все му се иска от пустинята да се върне в Египет, да прави тухли за фараоновите житници.

Ний скоро ще се видим[225].

Надявам се да сте се срещнали с Граблашов в Бургас.

Няма съмнение, Вие сте добре. Слугувайте Господу в душата си вярно и не бойте се. Когото Господ благославя, той благословен ще бъде.

Моят поздрав на Т[одор] и М[елкон].

Ваш верен: П. К. Дънов

№ 101 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 26 юлий 1907 г.

[до] гр. Варна, ул. „Дунавска“ № 34, III участък

Любез. бр. Петре,

Любезното Ви писъмце получих днес и Ви отговарям. Въпросът за Мелкон, според колкото аз можах да го разбера, той за малко време трябва да бъде пропуснат от нашите свети събрания[226]. Той няма да закъснее да се разкае от всичкото си сърце, но засега не трябва да го приемаме, понеже лошо свидетелство има отвън за него.

Моля да може да се нареди, щото за събора да бъдем по-раничко известени. Още ще моля да се завземеш за нас тук, понеже искаме да наредим нещо за Славата Божия. А за моето положение и въобще за всичко тука ще Ви явя, когато се видим.

Намирам за нужно да те поздравя от загубения бр. Васил Козлов и да ти явя, че той сега е в Америка.

С почитание и искрен поздрав, всякога верният ти в Господа:
П. Киров

С господин Граблашев, като препоръчан от Вас, направихме, каквото се следваше. Той замина за Айтос, Ямбол и сега трябва да е в Сливен. В неговото време и Кортеза беше тука, за подвизите на която отчасти трябва да сте чели във в. „Поща“[227].

П.П. Нарочен поздрав от Тодор и Зурков[228].

Същий

№ 120[229] (Петър Дънов)

Да се прочете![230]

Аз съм занят.

Направете наряда по установения ред сърдечно. Господ и Бог на всяка Истина, изявена в святото Му Слово, ще благослови Своето дело.

Слънцето отгоре, зърното и земята отдолу ще дадат своя плод.

Святият Дух ще постигне всичко.

[подпис на П. Дънов]

№ 102 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 12 октомврий 1907 г.

[до] гр. София

Любез. бр. Петре,

Получих писмо от нашия приятел Петка[231], който искаше да явим как сме разбрали ний в събора наредбата относително петъците. Затова тука по-долу излагам подробно нашето разбирание.

Във всеки петък от седмицата ний се молим за приятелите от Веригата[232], като ги именуваме поименно. В тази ни молба призоваваме тримата наши водители, т.е. Св. Троица, като им поменуваме тайнствените имена[233].

През тези петъци ядем само сурова растителна храна или сготвена, но един ден по-рано. Ако обаче други членове от семейството си направят в същия ден топла постна храна и ни поканят, то може да ядем. Също в този ден може да ядем варено жито със захар или мед или друго, но житото, варено по-първия ден, а така също може да вземаме малко топло вино, в което да топим залъците си. В последния петък на месеца обаче трябва да постим съвършено, като почнем от четвъртък вечер до събота заран. В този петък между другите молитви ще се молим и с молитвата „Хваление“[234]. Във всичките обаче петъци четем даденото ни утешение през тази година, разбира се, всеки своето[235]. И от това повече нищо.

За нази тука ще кажа, че Господ благославя вече делото си. Тука съставихме един кружок[236] от 13 мъже и десетина жени, наехме си стая, купихме столове, маса, лампа и др., а така също и отопление. Събираме се по два пъти в седмицата, а понякога по три пъти. Четем, молим се и изучаваме Словото Божие и всичко, що сме чули. А така също веднъж в седмицата правим сеанс. В кружока влизат доста видни лица като управителят на митницата[237], оценител-химикът Зурков, секретари, аптекари и

разни телеграфисти и други[238].

Всички тези Ви поздравляват и молят, ако е Волята Господня, да прескочиш и дойдеш да поседиш в Бургас месец или повече. Прочее, виж какво ще направиш и извести ни.

Поздрави приятелите там Петко, Гина, Тодора [Бъчваров], Голова и Михалаки[239] и всички други, които питат.

С искрен поздрав от мен, Тодор и Мелкон, който засега и той е с нас.

Твой верен всякога Господу: П. Киров

Заб.: Писмата ми чрез Т. Стоянов изпращайте, защото направо изпратените дядо ми ги отваря. Едно твое е отворил, Петковото и др.

Същий

№ 121 (Петър Дънов)

София, 25 октомврий 1907 г.

Люб. бр. Киров,

Получих твоето писмо от 12-и на т.м.

Колкото за моето идване в Бургас, ще видя кога може да ми се отвори път. За това ще Ви съобщя по-нататък[240]. Засега вий се подвизавайте в добрия път. Работете всички с вяра. Имайте Божията работа присърце и Отгоре ще ви дойдат на помощ. Господ ще изкара своето дело в съвършена пълнота. Неговите възнамерения са велики.

Моят поздрав на Тодора, Мелкона и Зурков, а тъй също и на другите познати. Изисква се постоянство, търпение разумно, чистосърдечие, яснота на ума, свежест на душата и бодрост на Духа. Само при такива условия могат да се развият ония душевни сили, да се отворят вътрешните очи на ума, да се надзърне в невидимия мир на Светлите Духове – тези, които искат вашето повдигание, тези, които работят за спасението, които постоянно оказват съдействието си на тези, които се стремят доброволно да вършат Волята на Небесния Баща.

Бог гледа на сърце. Когато думите на Истината, думите на Христа пребъдват в една душа, тя принася плод много. Небето ще ви укаже всичкото свое съдействие, ще ви даде виделина, ще направи пътя ясен, стига вий да просите. На всички ония изпомежду ви, които търсят добрия живот, искрено търсят знанието, Мъдростта, Истината, ще им окажа съдействието си.

Вий с Тодора при другото трябва в петъците да споменавате българския народ, славянството, всички други народи и идването на Царството Божие. Хвалебната молитва ще четете след последния петък в събота сутринта, от 4-7 ч.

Приеми моя сърдечен поздрав.

Ваш верен: П. К Дънов

1909

№ 103 (Пеню Киров)

гр. Бургас, 20 април 1909 г.[241]

[Обяснения на П. Дънов, записани от П. Киров]

Отношението на Духа към материята е както причината към следствието. Причината може да е моментална, а следствието – продължително. Ефектът на причината се съди по целокупния резултат. Всяко следствие се обуславя от последици или стъпки, които са или във възходяща, или в низходяща степен. Степента е израз на действието, действието е израз на силите, силите са израз на причините. Зад причините стои Причинителят. Зад Причинителя стои Мислителят, зад Мислителя стои Изворът на всички неща. Изворът – това е Духът; водата – това е материята. Причината – това е първият тласък; следствието – това са безбройните тласъци на низходящите следствия-движения.

№ 122 (Петър Дънов) [затворена карта]

Търново, 3 септемврий 1909 г.[242]

Г-н Пеню Киров (Комисионер) Бургас – лично
[адрес върху лицевата страна на картата]

Л. П. Киров,

Получих Вашето писмо.

Работата на Н[икон][243] може да се оправи, ако лицето, на което той иска да помага, стои на друго място и да няма чести срещи. Честите свиждания носят неприятности. При това той трябва да помни, че се е обещал да служи Господу и всяко отвличане от главната цел е спънка за двамата. Другото лице трябва да реши в себе си дошло ли е в пълно съзнание да слугува на Духовния свят, или това е само временно увлечение от някои душевни съображения.

Пиши ми как стоят работите засега по-подробно и може на Вас да Ви дам някои упътвания. Писмото препратете в София и да ме чака тамо. Аз ще съдействам да се изправят забърканите работи. Аз виждам где стои спънката и ще се постарая да се изправи.

Друго – Вашият Антиминс[244], който имате в стаята си, покрийте го с нещо. Тия светини не е добре да стоят в обикновена стая и гдето всички влизат. Може да го прикътате.

Бодърствайте всички. Бъдете препасани със силата Господня, защото е време за воюване. Пазете единодушие, единомислие. Съдействайте си за добро един на друг. Желайте преуспяването на Царството Божие. Във всичко, което вършите, да е подсолено със сол. Не се утеснявайте, дайте ширина на Вашата душа, за да работи Господ вътре във Вас.

Дайте моя поздрав на всички приятели.

Ако слушате морето на живота, всякога ще го заставяте да утихва за Вас, кога пътувате през него, и ще знаете, че Господ е силен.

Ваш верен: П. К Дънов

№ 104 (Пеню Киров)

гр. Бургас 14 септемврий 1909 г.

[до] гр. София

Любез. бр. Петре,

Писмото Ви от дата 3-ти того притежавам. Позабавих отговора си по причина, че Никон още не бе дошъл, та трябваше да чакам да му явя отнасящето се до него.

Когато се върнах от Варна[245], той дойде да приеме отговора – но понеже такъв нямаше, то той се намери доста утеснен. Задължи ме да кажа на Тодор Стоименов, но аз отрекох, тогава той сам му явил всичко. Тодор се намерил в неловко положение и му казал без заобикалки, че в такава бърканица той не взема участие. И при това казва своето мнение какво по-нататък да прави.

Неговото мнение спаднало тъкмо такова, каквото и аз го съветвах. Така щото, понеже лицето под второ лице, оставено да живее в г-жа Стойчева[246] и да им слугува, бе взето назад и заведено обратно към манастира и оттам поставено в първо лице, каквото бе, и изново го доведоха в Бургас заедно с булята на Никон. А оттам [бе] заведена в Ямбол, където ще живее с братовица му и ще ходи в католическото училище. Тъй прочее се свърши тази работа, та сега всички сме спокойни.

Друго, ще моля да ми съдействаш за успешно ръководение делото Божие, понеже чувствам нужда. Има още нови хора[247].

Поздрав нарочен на всички братя и сестри.

Твой всякога верен Господу: П. Киров

№ 123[248] *(Петър Дънов)*

София, 21 септемврий 1909 г.

Люби Господа твоего с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичката си сила. В Него ще намериш твоето здравие, твоето щастие, твоето блаженство.

Люби ближния си като себе си. В него ще намериш основите на твоето повдигание.

Бъди съвършен, както е Отец твой съвършен. В Него ще намериш връзките на вечния живот, извора на всички блага.

[подпис на П. Дънов]

№ 105 (Пеню Киров)

Възславословие[249]

Душа моя, хвали Господа, защото Той е Бог и Отец твой, за да бъде радостта ти в Него във всичките векове!

О, милостив и праведен е Господ-Бог мой и Него ще слави и хвали душата ми!

О, душа моя, що си заслужила ти сама, не е ли спасението ти от Бога твоего – от Бога-Отец на духовете!

1913

№ 124 (Петър Дънов)

Т[ърново], 19 ноемврий (17 декемврий?) 1913 г., вторник[250]

Любез. Пеньо,

Получих твоето писмо.

Интересни са тия работи, които ми съобщавате, просто като проявление на българския духовен бит. Това според моите сведения не е за първи път.

В миналото на тоя народ са ставали още по-интересни неща. Сегашното е един отклик от миналото и то трябва да се преповтори в съкратена форма. Сега му е времето, нека всички покажете на[съ]браното с векове.

„В края на жетвата Аз ще имам думата – казва Господ. Плодът ще покаже всичко в своята истинска форма.“ (I Кор. 3:1-23)

Аз познавам душата на тоя народ много добре. Тя е страдала много от своите учители, проповедници и управници. Тя има още малко да пострада, след което тя веднъж завинаги ще се освободи от старото робство.

Зная, Вам Ви е тъжно, като гледате да става онова, което причинява страдания. Вам Ви е тежко на душата, като гледате да стават дребните подразделения, но такива са законите засега в тоя Божий свят. Господ е допуснал всичко да расте и да се развива; и на доброто, и на злото е определил място. Ако първият човек, поставен при най-благоприятни условия, не устоя в своята първа чистота и измени на Господа; и ако първата жена, взета от най-бистрата есенция на човешката душа, се увлече от примамливите думи на змията и стори първото престъпление, сега какво очаквате от тяхното потомство? Може ли водата да се повдигне по-горе от извора си? Не.

Церът на всичките неща трябва да се търси другаде. Роденото

от плътта е плът, казва Христос – сегашното положение. А роденото от Духа – Дух. [Йоан. 3:6] То е бъдещето, в което е скрит еликсирът на живота, на новото възраждание чрез възкресение и безсмъртие. Тук е потребна голяма виделина, дълбоко знание и обширна мъдрост.

Дресировка и възпитание са две неща съвършено различни. Тъй различни в своето естество, както събиране и изваждане и умножение и деление. Единият процес обхваща външната страна – механическа[та]; а другият – вътрешната – органическата. Който се е учил само да събира и изважда, той не е разбрал живота. Първите человеци съгрешиха там – в събирането и изваждането. Ева направи първото събиране на запретените плодове и извади наяве вкуса на плодовете. И Господ направи изваждането – изпъждането. В началото беше им казано да умножават и разплодяват. [Бит. 1:28]

Правя Ви намек, намек за един велик духовен закон, върху който почива целият живот. Вий често отдавате всичко все на Дявола. Да, това е вярно само при тия отношения на живота, гдето има събиране и изваждане, но не и гдето има умножение и оплодяване.

Моите думи ще Ви станат ясни, ако Ви цитирам думите на Писанието, гдето се казва: „Делата на плътта [Гал. 5:19-21] и плодовете на Духа [Гал. 5:22-26]“. Дела и плодове едно и също нещо ли са? Не. Следователно, който очаква от делата си да се повдигне, той е първокласен невежа. Онова, което може да повдигне человека, то са плодовете на Духа. За тия плодове е казано да се умножават и разплодяват вътре в човешката душа.

Желанията и мислите, това са скритите семена на Божествения живот. И аз ще пристъпя да Ви посоча где започва злото. Баща повиква тримата си сина и им дава по три ореха: първият ги изял, вторият ги дал, третият ги посял. От първите се родили всичките вълци, от вторите – всичките овци, а от третите – всичките человеци. Изядеш – вълк си. Даваш – овца си. Посееш – человек си. Сега изкуството е да се разбере какво иска бащата.

Казано е: „Плодете се, умножавайте се и завладейте рибите, птиците и земята“. [Бит. 1:28] Но за това се иска знание и мъдрост и сила. Не е казано: завладявайте человеците. И всеки, който се

стреми да завладява това, което не му е позволено, е на крив път. Това са делата на плътта. Това е яденето, това е вълкът, това са раздорите, крамолите и тем подобните.

Аз желая да Ви заставя да гледате по-дълбоко, по-обширно на Божиите наредби. Ще плачем, кога сме деца, и ще се смеем, кога сме млади, ще мислим, кога сме стари. Сега които плачат, нека плачат; които се смеят, нека се смеят; които мислят, нека мислят. Някои хора са като търговци на вехто, всичко купуват. Други са като млади моми нагиздени – само очакват, а други като млади момци, обути, напети – потропват, похлопват, своето щастие търсят. А останалите обмислят кой от трите пътища да хванат.

Малкото с Любов е за предпочитане пред многото с раздори. Имайте предвид, че Небето може да ви даде да разполагате с неговото богатство и сила само тогава, когато се окажете достойни по ум, по душа, по сърце и по вярност и смирение.

Дайте място на дървото на живота да се разклонява, разширява, да се умножава и разплодява във вас и да принесе плод, достоен за ядене.

Дайте място на Бащата – Любов, и на майката – Радост, и на чадото [им] – Мира, да сте в свръзка с Бога.

Дайте място на Бащата – дълготърпението, и на майката – благостта, и на детето им – милосърдието, за да сте в общение с ангелите.

Дайте място на Бащата – вяра, и на майката – кротост, и на чедото – въздържанието[251], за да сте в свръзка с добрите хора по лицето на земята и с любящите вас ваши напреднали братя и сестри в царството на Мира.

Моят душевен поздрав към всички приятели и братя.

Ваш всякога верен: П. К. Дънов

1914

№ 125[252] (Петър Дънов)

Търново, 2 януарий 1914 г.[253]

Любез. Пеню,

Ще посветите следующите три петъка, начиная с 10-17-25 от тоя месец, за следующото:

Първо – за прославлението и осветяването името на Господа Бога нашего на земята между человеците и верующите и избраните от Веригата на Господа на славата: Спасител, покровител, Който въздига и възкресява мъртвите и туря всичко в ред и порядък навсякъде, и да се благослови името на Господа Исуса Христа, изявеното Слово Божие, и с Него всички, които Го любят.

Второ – за идването на Царството Божие на земята, между человеците и в сърцата на верующите, и в душите на избраните, и да се тури в действие всяка правда, всяка доброта, всяка Любов, всяка Мъдрост и всяка Истина и да се възцари Господ Бог наш. Да се изпълнят думите на Господа: „Отец е благоволил да ви даде Царство“. И да се всели Духът на Господа Исуса Христа между нас, и да се изпълни предвечното намерение на Отца нашего на светлините и на светлите духове, Комуто да бъде слава и чест и поклонение сега и всякога през всичките векове.

Трето – за изпълнението Волята на Господа Бога нашего на земята, както е горе на Небето, между светлите ангелски ликове. И да се въдвори законът на Истината, Любовта и Правдата, за да бъдем всички в едно тяло и един дух. И да се въдвори ред и хармония, песни и хваления – всяко знание и славословие. И да се радваме всички на Господа и Неговите дела. И да се весели Той в нашия живот и в делото на ръцете си. Да даде живот и здраве, и дългоденствие на всички, които Нему уповават. Да ги избави от

всички напасти на злото и Лукавия. Да внесе мир в душите им. Да им даде изобилие на своите благости. Да спомни Господ Бог наш своите обещания, да се смили над всички страдующи. Да благослови всички верующи, да укрепи своите избрани, да им даде сила, знание и Мъдрост и Любов, да побеждават заради Него и Неговото свято име. Да ни даде победа над всичките ни врагове, да победим докрай. И да послужим на Господа с радост и веселие през всичките дни на нашия живот. Да ни озари с виделината на своето лице. Да ни направи силни и крепки да творим добрата Му воля. Умни и незлобливи да ходим пред Него с пълнота. Да изцели всичките наши страдующи братя и сестри. Да благослови домовете им и децата им с тях наедно. Да благослови всичките им добри начинания на тялото, душата и духа и така да се въздигне Господ Бог наш в нас, както е горе в Небето. Амин.[254]

Ще имате пост: по-слабите – 24 ч., по силните – 36 ч., силните – 40 ч., начиная от четвъртък следобяд.

Събранията в петък ще бъдат общи, ще участвате всички, които вземате участие наедно! Ще започвате с „Добрата молитва“ и ще свършвате с „Отче наш“.[255]

1917

№ 106[256] (Пеню Киров)

Телеграма

гр. Бургас, 15 април 1917 г.

[до] гр. София, ул. „Опълченска“ № 66

До Петър К. Дънов

Събрани днес, всички те приветстваме с Христовото Възкресение. За много години!

Христос воскресе!

За много години за всички!

Пеню

31 август 1932 г.[257]

Проявената Любов,
проявената Мъдрост,
проявената Истина на
Вечния Дух носи пълния
Живот на Бога;
на Единия Вечен и Истинен
Бог на Живота.

Приложения

Показалец на личните имена

(Използвани съкръщения в Показалците - за писма от: Петър Дънов – У.; Пеню Киров – П. К.)

Албертино -- П. К. 81

Алексиев (София) **– П.К.** 87

Арнаудов, Янаки Димитров (Бургас) – **У.** 77-79, 82, 88, 90, 98, 100, 103; **П.К.** 60, 65, 67, 68, 81, 85, 87, 88, 95

Баба Мария – Желявската пророчица(с. Желява, Софийско) **– П.К.** 81, 84

Бай Филип (от София) **– П.К.** 74

Балканджиев, Недялко, капитан (Хасково и Меричлери**) – У.** 81; **П. К.** 55, 65, 66

Балканджиева, Тодорка (Хасково и Меричлери**) – У.** 81; **ПК.** 55, 61, 62, 66

Баща ви – поп Константин А. Дъновски - **П. К.** 81

Братя Велчеви (Бургас) – Вж В е л ч е в, Димитър В.; Вж В е л ч е в, Христо В.

Бъчваров, Тодор Иванов (София) **– У.** 86, 93, 99,101,102,105,106,108,110; **П.К.** 60, 68-70, 74, 75, 80-82, 87, 88, 91, 95, 97, 98, 102

Васил – Вж К о з л о в, Васил. Р.

Велчев, Атанас В. (Варна) **– У.** 78,100; **П.К**. 83

Велчев, Димитър В. (Бургас) – **П.К.** 61, 72

Велчев, Николай В. (Бургас) – **У**. 62-65, 67-69, 71-74, 77, 78, 88, 89; **П.К.** 52, 54, 61, 71, 72

Велчев, Христо В. (Бургас) **– У.** 89; **П.К.** 49, 61, 72, 83

Гавраил – архангел – П. К. 51

Георгиев, Александър-Коджакафалията (Бургас) **– П.К.** 71

Георгиев, Анастас (тъст на П. К., Бургас) **– П. К.** 47, 85

Георгиев, Михалаки (писател**) – П.К.** 102

Гешов, Иван (Сливен) **– У.** 93; **П.К.** 76, 78

Гина - Вж Г у м н е р о в а, Гина (Ангелина)

Голов, Димитър (софийски книжар**) – У.** 105, 107, 108; **П.К.** 74, 87, 93, 95, 102

Граблашев(Граблашов), Велико(Васил, Величко) – У. 93,119; **П.К.** 75, 95, 101

Гумнеров, Петко Иванов (София) **– П.К.** 90-92, 94-96, 102

Гумнерова, Гина(Ангелина) (София) **– П.К**. 90-92, 94-96, 102

Дебарол, Адолф (1801-1886, Франция) **– П. К. 81**

Джамбазов, Харалампи (Дряново) **– П. К. 73**

Добра Д. Стефанова–Хаджи Кондова – Вж Х а д ж и К о н д о в а, Добра Д. Стефанова

Добрев, Илия (Варна) **– У.** 59, 75;**П.К**. 52

Доктора; Д-ра – Вж М и р к о в и ч, Георги Вълков

Дядо Георги (Бургас) **– П.К.** 83

Дядо ми – т. е. тъста му Анастас Георгиев – **П. К.** 47, 85

Ерифили (съпруга на Пеню Кирова) **– У.** 98; **П.К.** 75, 84

Желязкова, Анастасия (Варна) **– П.К.** 48, 75

Жена ми – Вж Е р и ф и л и

Златев, Евтим (Русе) **– У.** 93; **П. К.** 75

Зурков, Илия (Бургас) **– У.** 102, 121; **П.К.** 101, 102

Игнатов, Иван (книжар, София) – **У.** 63

Иларионов, Костадин (Търново) **– У.** 108; **П.К.** 90, 98

Иларионова, Елена (Търново) **– П.К.** 98

Казакова, Мария (Търново) **– У.** 73**,** 95-97, 99, 101-103; **П.К.** 77-79, 81, 84, 98, 99

Козлов, Васил Р. – У. 53; **П.К**. 48, 59, 68, 101

Колесников, Иван Петрович (Пловдив) **– У.** 61-66; **П.К**. 55, 56, 63

Константинов, Н. (Русе) **– У.** 93; **П.К**. 75

Кортеза – Вж С т е ф а н о в а, Кортеза

Корустов(Курустов), Георги – У. 77; **П.К**. 48, 54, 55

Коста – Вж С т а м о в, Константин Пенков

Костадин – Вж И л а р и о н о в, Костадин

Костадинов, Пано (Хасково**) – П.К.** 64

Кръстников, Александър (теософ) **– П.К**. 95

Кърджиев, К. (Нови Пазар) **– П.К.** 48

Кючука – Вж К ю ч у к о в, Никола

Кючуков (Кючука), Никола (Сливен) **– П.К.** 76, 78, 93

Кючукова, Мария (Сливен) **– П.К.** 76, 78

Логинов – П. К. 81

Люцканов (финансов пристав в Лом**) – У**. 88

Малджиев (печатар, Русе) **– У.** 71

Мария – Вж К а з а к о в а, Мария; вж К ю ч у к о в а, Мария

Мелкон – Вж Партомян, Мелкон

Миркович (Доктора; Д-ра), Георги Вълков, д-р – **У.** 53, 54, 57, 59, 62, 65, 66, 70, 72-78, 81, 91, 93, 95-97, 99, 101, 110; **П.К.** 48, 50-55, 61, 63-65, 75-81, 84, 88, 91, 92

Михалаки – Вж Г е о р г и е в, Михалаки

Ненов, Н. – Вж Н о н е в, Никола

Никола – Вж Н о н е в, Никола

Николай (Николая) – Вж В е л ч е в, Николай В.

Никон (свещеник**) – У.** 122; **П.К.** 104

Нонев, Никола (Бургас) **– У.** 77, 86; **П.К**. 65, 68

Обрешков, Димитър (Варна) **– У.** 70, 98; **П.К.** 60, 81

Партомян, Мелкон – У. 61-74, 76, 77, 79, 82, 88, 90, 95, 97-100, 103, 105, 106, 110, 118, 119, 121; **П.К**. 52, 54, 55, 61, 65, 66, 68, 74, 76, 79, 81-88, 92, 93, 95, 97, 98, 101, 102

Пачеджиев, Костадин (Бургас) **– У.** 62; **П.К.** 54, 67

Пачеджиева, Юрдана (Бургас) **– П.К.** 67

Петко – Вж Г у м н е р о в, Петко Иванов

Петра (майка на П. К.**) – П. К.** 89

Сестра ви – Вж С т а м о в а, Мария

Стамов, Константин Пенков (Варна) **– П.К.** 81

Стамов, Пенко (Варна) **– П. К.** 81

Стамова, Мария (родена Константинова Дъновска; Варна) **– П.**

К. 81

Стефанова, Кортеза (Сливен) **– П.К.** 76, 78, 101

Стойчев, Илия (Русе) **– П.К.** 97

Стойчева, Величка (Бургас) **– П.К.** 104

Стоянов(Стоименов), Тодор – **У.** 53, 56-59, 61-74, 76-78, 80, 82, 88-90, 97, 98, 100, 102, 103, 108, 110, 118, 119, 121; **П.К.** 47-52, 55-57, 61, 64, 65, 67, 68, 71, 79, 81,85-89, 91-98, 101, 102, 104

Тачев, Иван (София**) – П.К**. 95

Тихчев, Петър (Русе) **– П.К**. 97

Тодорка – Вж Б а л к а н д ж и е в а, Тодорка

Тънков (Бургас) **– У.** 62; **П.К**. 67

Тънкова (Бургас) **– П.К.** 67

Узунов, Васил Н. (писател) **– П.К.** 93, 95

Хад.[жи] Димитров (Бургас) – **У.** 65

Хаджи Кондова, Добра Д. Стефанова (Сливен) **– П.К.** 78

Юрдан (Бургас) **– П.К.** 54

Показалец на географските имена

Айтос – У. 97**; П. К.** 74, 79, 97, 101

Америка – П. К. 101

Англия – П. К. 68

Анхиало (дн. гр. Поморие) **– П. К.** 79

Белоградчик – П. К. 97

Берковица – П. К. 97

Борисовград (дн. гр. Първомай) **– П. К.** 74

с. Брезово (дн. гр., обл. Пловдив) **– П. К.** 74

Бургас – У. 56, 70, 71, 72, 76, 77, 79, 91, 103, 118, 119, 121, 122**;**

П. К. 47-52, 54-72, 74, 80-104

Бяла, обл. Русе – П. К. 97

Бяла Слатина – П. К. 97

Варна – У. 54-60, 71, 73-76, 78, 91, 93, 98 -104, 111, 114, 115, 119**;**

П. К. 50, 51, 53, 62- 65, 73, 74, 77, 79, 81- 86, 93, 94, 99, 101, 104

гара Ветово (дн. обл. Русе) **– П. К.** 96

Видин – У. 88, 89**; П. К.** 71, 77, 97

Враца – У. 88**; П. К.** 97

Габрово – П. К. 74**,** 97

Горна Оряховица – П. К. 97

с. Градец, община Котел – П. К. 60

с. Гъозекен, Анхиалска околия (дн. гр. Обзор**) – У.** 56, 57;**П. К.** 50, 51

Дряново – П. К. 73, 74, 97

р. Дунав – У. 88

с. Дъскотна (обл. Бургас) **– П. К.** 74

Етрополе – П. К. 74

Кавакли (дн. гр. Тополовград) **– П. К.** 74

Казанлък – У. 63**; П. К.** 54, 74

Калофер – У. 63

„Каменете“ (местност около Бургас) **– П. К.** 54

Къзъл агач (дн. гр. Елхово) **– П. К.** 74

Карлово – У. 63

Карнобат – П. К. 74, 85, 92, 97

Кнежа – П. К. 97

Котел – П. К. 97

Кула – П. К. 97

Кюстендил – У. 90; **П. К.** 71

Ловеч – У. 81**; П. К.** 97

Лом – У. 88**; П.К.** 97

Лондон – П. К. 59

Луковит – П. К. 97

Лясковец – П. К. 97

с. Меричлери (дн. гр., обл. Хасково) **– У.** 81

Месемврия (дн. гр. Несебър) **– П. К.** 79

Никопол – П. К. 97

Нова Загора – У. 63

Нови пазар – У. 52, 53, 76**; П. К.** 47, 49, 51

м. Ново село (дн. кв. на гр. Сливен) **– П. К.** 75

Оряхово – П. К. 97

Париж – П. К. 48

Плевен – У. 88, 89, 91**; П. К.** 60, 71, 72, 97, 99

Пловдив – У. 62, 63, 64, 82, 84, 85, 86, 110**; П.К.** 54, 55, 60, 67, 68, 74, 75

Разград - У. 93

Русе – У. 71, 73, 92, 93, 94, 95, 97, 99, 110; **П. К.** 62, 75, 76, 92, 97

Русия – П. К. 81

Самоков – П. К. 71, 75

Свищов – У. 88**; П. К.** 97

Северна България – У. 73

Севлиево – П. К. 74, 97

Силистра – У. 93; **П. К.** 77, 96

Сливен – У. 61, 62, 78, 79, 93, 94, 96, 97, 110, 117, 118**; П. К.** 65, 75, 76, 77, 78, 80, 100, 101

Сомовит – У. 88

София – У. 64-70, 86, 87, 93, 105-110, 113, 121, 123, 124**; П. К.** 55-57, 59, 60, 62, 69-72, 74, 75, 77, 80, 87- 98, 102, 104

Станимака (дн. гр. Асеновград) **– П. К.** 74

Стара Загора – У. 63, 79**; П. К.** 54, 75, 97

с. Стралджа (дн. гр., обл. Ямбол**) – П. К.** 77, 97

Татар Пазарджик (дн. гр. Пазарджик**) – У.** 64, 86**; П. К.** 75

Тетевен – П. К. 74

Троян – П. К. 74

Търново – У. 53, 72, 73, 90, 95, 96, 97, 122, 124?,125**; П.К.** 62, 77-79, 97- 99

с. Узунджово, Хасковско – П. К. 74

Фердинанд (дн. гр. Монтана) **– П. К.** 97

Франция – П. К. 54

Харманли – П. К. 74

Хасково – У. 80-82**; П.К.** 55, 60, 62, 64, 66, 74

Хисарски бани (дн. гр. Хисаря) **– У.** 63

с. Червен бряг (дн. гр., обл. Плевен) **– П. К.** 97

с. Шипка (дн. гр., обл. Ст. Загора) **– П. К.** 74

Шумен – У. 52, 53, 70, 71**; П. К.** 48, 61

Ямбол – У. 61, 77, 97**; П. К.** 65, 74, 78, 79, 101, 104

Показалец на библейските цитати

У. 52 - Екл. 3:10,11; 4:11. Вт. кн. на Лет. 21:12; 28:16. [Лук. 12:32]

У. 53 - [Откр. 17:17]

У. 55 - Притч. 28:10. Пс. 108:9. Лук. 12:12; 13:13; 14:14; 15:15; 16:16. Посл. Рим. 12:12; 13:13; 14:14. Йоан. 14:14. I Тимот. 3:13. Мат. 18:18; 19:19; 20:20

У. 58 - [II Кор. 6:16]

У. 59 - [Бит. 32:16]. [Мат. 7:7]. [Лук. 22:42]. [Як. 1:20].

Сол. 4:1-9; 5:8-12. Йоан. 12:44-50; 14:25-28

У. 67 - [Мат. 7:7]

У. 74 - [Гал. 5:22]

П.К. 67 - Исайя 44.

У. 89 - I Кор. 13. Мат. 5

У. 91 - [Мат. 25:14-30]

У. 100 - [Еф. 5:16]

У. 101 - [Мат. 18:3]

У. 103 - Пс. 79

У. 104 - [Йоан. 10:10]. [Откр. 7:13, 14]

У. 110 - Пс. 75

У. 113 - [Мат. 25:14-30]

У. 124 - I Кор. 3:1-23. [Йоан. 3:6]. [Бит. 1:28]. [Гал. 5:19-26]

Хронологичен показалец на писмата (1901-1917)

Писма на Петър Дънов			
№	***Местопис.***	***Дата***	***Вид***
52	Шумен	27.01.1901	Отв. карта
53	Нови пазар	07.02.1901	
54	Варна	02.03.1901	
55	Варна	05.03.1901	
56	с. Гъозекен	18.03.1901	
57	с. Гъозекен	25.03.1901	
58	Варна	02.05.1901	
59	Варна	05.07.1901	
60	Варна	25.07.1901	Отв. карта
61	Сливен	15.08.1901	Отв. карта
62	Нова Загора	21.08.1901	Отв. карта
63	Пловдив	[03.09.1901]	Отв. карта
64	Пловдив	08.09.1901	
65	София	05.12.1901	
66	[София]	[дек. 1901]	
67	София	02.02.1902	Отв.карта

Писма на Пеню Кирс		
№	***Местопис.***	***Дата***
47	Бургас	11.01.
48	Бургас	20.02.
49	Бургас	28.02.
50	Бургас	21.03.
51	Бургас	07.04.
52	Бургас	23.06.
53	Варна	21.07.
54	Бургас	03.09.
55	Бургас	18.11.
56	Бургас	09.12.
57	Бургас	27.01.
58	Бургас	01.02.

68	София	28.02.1902	Отв.карта
69	София	26.03.1902	Отв.карта
70	Шумен	22.04.1902	Отв.карта
71	Русе	13.05.1902	
72	Търново	22.05.1902	
73	Варна	31.05.1902	
74	Варна	15.06.1902	
75	Варна	26.06.1902	
76	Варна	24.07.1902	
77	Ямбол	30.08.1902	Отв. карта
78	Сливен	15.09.1902	Отв. карта
79	Ст. Загора	05.10.1902	
80	Хасково	01.11.1902	Отв. карта
81	Хасково	08.11.1902	Отв. карта
82	Пловдив	22.11.1902	
83	Пловдив	22.11.1902	Съобщение
84	Пловдив	05.12.1902	Отв. карта
85	Пловдив	10.12.1902	Отв. карта
86	София	04.01.1903	
87	София	11.01.1903	Отв. карта
88	Плевен	09.04.1903	
89	Плевен	16.04.1903	

59	Бургас	02.03.
60	Бургас	28.03.
61	Бургас	28.04.
62	Бургас	08.06.
63	Бургас	22.06.
64	Бургас	20.07.
65	Бургас	19.09.
66	Бургас	07.11.
67	Бургас	25.11.
68	Бургас	15.12.
69	Бургас	20.01.
70	Бургас	27.01.
71	Бургас	12.04.
72	Бургас	18.04.

90	Търново	22.04.1903	
91	Варна	24.05.1903	
92	Русе	Януари 1904	
93	Русе	05.01.1904	
94	Русе	14.01.1904	Получено Откровението
95	Русе	22.01.1904	
96	Търново	29.01.1904	
97	Търново	20.02.1904	
98	Варна	02.06.1904	
99	Варна	22.06.1904	Затв.карта
100	Варна	09.07.1904	
101	Варна	21.07.1904	
102	Варна	12.08.1904	Отв. карта
103	Варна	09.09.1904	
104	Варна	19.09.1904	
105	София	11.10.1944	

73	Дряново	19.10.
74	София	29.10.
75	Сливен	08.01.
76	Сливен	19.01.
77	Сливен	26.01.
78	Ямбол	04.02.
79	Айтос	15.02.
80	Бургас	21.04/
81	Бургас	17.06.
82	Бургас	28.06.
83	Бургас	06.07.
84	Бургас	24.07.
85	Бургас	15.09.
86	Бургас	24.09.
87	Бургас	14.10.

106	София	18.10.1904	
107	София	09.12.1904	
108	София	29.12.1904	
109	София	Януари 1905	Отв. карта
110	Русе	16.04.1905	
111	Варна	19.09.1905	
112		Януари 1906	
113	София	11.04.1906	
114	Варна	17.07.1906	
115	[Варна]	юли 1906	
116		25.12.1906	
117	Сливен	19.04.1907	
118	Сливен	25.04.1907	Затв.карта
119	Варна	23.07.1907	
120		[1907]	
121	София	25.10.1907	
122	Търново	03.09.1909	Затв.карта

88	Бургас	18.11.
89	Бургас	14.12.
90	Бургас	06.01.
91	Бургас	03.04.
92	Бургас	30.04.
93	Бургас	19.09.
94	Бургас	31.12.
95	Бургас	19.03.
96	гара Ветово (Разградско)	15.06.
97	Бургас	11.07.
98	Бургас	01.01.
99	Плевен	01.03.
100	Бургас	22.04.
101	Бургас	26.07.
102	Бургас	12.10.
103	Бургас	20.04.

123	София	21.09.1909	
124	Търново	19.11. или 17.12.1914	
125	Търново	02.01.1914	
126		31.08.1932	

104	Бургас	14.09.
105	Бургас	[1909]
106	Бургас	15.04.

Речник на остарели и чужди думи

амвон (гр.) издигнато място в храм за проповед, за четене на Евангелие и др.
агрипния (гр.) бдение.
архангел (гр.) върховен, най-висш ангел. От гръцката дума *арх* „главен“ или „изначален“ и *ангелос* „вестител“.
аслъ (тур.) наистина, всъщност.
бахча (пер.-тур.) зеленчукова или овощна градина.
бесовъпрошателство (ост.) извикване на зли духове.
благовременно (ост.) в удобен случай.
благоутробие (ост.) милосърдие.
вам (ост.) дателен падеж от *вие*; на вас.
вендуза (нгр.) вид стъклена чаша, която се употребява за загряване при простуда чрез привличане на кръв към повърхността на кожата.
вишнаго (ост.) родителен падеж от *вишни*; върховен.
водител (ост.) ръководител.
всичкома (ост.) падежна форма за м.р. на обобщителното местоимение *всички*.
въжделение (ост.) силно желание, копнеж.
гериз (пер.-тур.) отходен канал.
гауптвахта (нем.-рус.) арест.
гора (книж.) планина.
длъжност (ост.) задължение.
дрезгавина (ост.) неясна, слаба светлина.
дувар (пер.-тур.) каменна стена, зид.
дървено масло (ост.) зехтин.
дюген, дюкян (тур.) магазин или занаятчийска работилница.
заглавичквам се (диал.) залисвам се.
зайде (ост.) захожа, скрива се зад хоризонта.
занят (рус.) зает.
заря (рус.) светлинно оцветяване на хоризонта преди изгрев и след залез слънце.
захире (ар.-тур.) зърнени храни
земперик (пер.-тур.) езиче на ключалка.

запретя, запрещавам (ост.) забранявам.
зрак (ост.) лъч светлина. Тук по-скоро образ, картина;
жежкост (ост.) пламенност.
истий (ост.) същ, същински.
инфлуенца (ит.) остро заразно вирусно заболяване, придружено с възпаление на горните дихателни пътища, с висока температура, треска; грип.
кантора (фр.) работно помещение на търговец, адвокат и др.
касателно (ост.) що се касае до.
катадневен (ост.) всекидневен.
катакомба (лат.) **1.** Подземна пещера, подземие; **2.** Обширни подземни помещения, в които първите християни погребвали мъртвите и се събирали на молитва.; **3.** В Древен Египет места, в които пазели мумиите.
кезап (пер.-тур) азотна киселина.
клише (от фр. cliché) в книгопечатането представлява гравюра на изображение или текст върху метал или дърво, която служи за многократно отпечатване.
ковьор (рус.) килимче или пъстра нашивана покривка за стена.
кошарина (диал.) кошара.
кружок (ост.) кръжок, кръг.
кръвник (ост.) кръвожаден човек, убиец.
кяр (пер.-тур.) печалба, добив, облага.
лапа (тур.) каша, забъркана от трици, ленено семе и под. за налагане върху болно място; компрес.
лозинка (ост. нем.-рум.) лозунг.
литургисвам (диал.) ходя на литургия (църковна служба).
любезен (ост.) мил, любим.
мая (пер.-тур.) квас, подкваса.
медлено (рус.) бавно.
мъртвовъпрошателство (ост.) извикване на мъртъвци.
мрачкаво (ост.) тъмно.
надея се (ост.) надявам се.
надлежаще (книж.) нещо много важно, което се налага на вниманието поради изключителността си.
нам (ост.) дателен падеж от *ние*; на нас.
наружност (ост. диал.) натъкменост.

наряд изпълнение на особени задължения или служба (воен.), вкл. молитвена програма, молебен.
нѐйсе (тур. разг.) както и да е, кой ти гледа.
немарене, немара (книж.) немарливост.
нему (ост.) дателен падеж от *него*; на него.
нине (ост.) сега.
обгербовам (ост.) облепвам с гербови марки.
обдирвам (ост.) търся навсякъде.
обленявам (ост.) ставам ленив.
óгница (ост.) болест, придружена с висока температура; тифус или пневмония, блатна треска и др.
околия (ост.) административна териториална единица, включваща определен брой селища.
омофор (гр.) част от архиерйско облекло, което обхваща врата и раменете.
опущение (рус.) пропускане поради недоглеждане; грешка.
относително (ост.) относно.
отправо (рус.) отдясно.
пищеварителен канал (рус.) хранопровод.
преломване (ост.) разчупване, пречупване.
придирям (ост.) изисквам много.
по (ост.) след.
повидимому (рус.) както изглежда, разбира се.
повинен (ост.) виновен.
повседневно (диал.) всекидневно.
поминувам (ост.) живея, прекарвам.
пост-рестант (фр.) вид пощенска услуга, при която писмата остават в пощенската станция до потърсване от получателя; до поискване.
потон (ост.) дървен таван.
права ръка (рус.) дясна ръка
правдини (ост.) човешки, обществени права за мирен и творчески живот.
предида (ост.) идвам преди друг някой, предшествам го.
прежен (ост.) предишен.
прение (рус.) препирня, разискване.
привременно (ост.) временно.

прикосна се (книж.) допра се, докосна се.
причастник (ост.) участник в нещо.
прощение (ост.) прошка.
раб, **рабче** (ост.) става дума за раб Божий; предан човек на Бога.
радо (ост.) драго.
развяска (рус.) развръзка.
разправям (диал.) уреждам, разпореждам се с нещо.
разтлян (ост.) разложен, изгнил, развален.
разумение (ост.) разбиране, проумяване.
ревност, ревнувам (ост.) голямо залягане на работа; усърдие, грижливост.
рикая (книж.) надавам животински вик, рева.
свеня се срамувам се, стеснявам се.
свише (цсл.) Отгоре, от небесните висини, от Бога.
сеанс (фр.) **1.** Спектакъл; **2.** Определено време, в което се извършва нещо; **3.** Събиране, заседание.
сетнина (ост.) последствие, резултат.
симидчия (ар.-тур.) човек, който прави или продава симиди – малки хлебчета, приготвени от бяло брашно, със специална мая.
славословие (ост.) величаене с думи.
слог (рус.) **1.** Сричка. **2.** Стих.
снизхождение (рус.) отстъпчивост към чужди грешки или недостатъци.
сподобявам (ост.) удостоявам.
спиритуализъм (лат.), спиритус „дух“; Спиритуализъм е събирателно понятие, обозначаващо всички учения и практики, с които се влиза във връзка с духовете, както и с мъртвите.
стидно ми е (рус.) срамувам се.
стрепет (диал.) спънка.
строптиливост (книж. ост.) упорит, своенравен, опърничав.
съизволявам (ост.) позволявам, съгласявам се, благоволявам.
сюрек (тур.) голямо стадо добитък.
такожде (ост.) така също.
талига (унг.) проста конска кола за пътници и товар; каруца.
тарифа (ар.-исп.) **1.** Разпис на цени за превоз, мита или надници;

2. Разпис за движение на превозни средства.
тегна (ост.) тежа на някого.
тегота (ост.) тежка, неприятна работа или задължение; мъка, грижа.
текѐ (ар.) молитвен дом с жилища за дервиши; мохамедански манастир.
тоже (рус.) също.
томува (ост.) дателен падеж от *този*; на този.
трен (фр. ост.) железопътен влак.
турям (ост.) слагам, поставям.
упокоение (църк.) душевен покой на заминали от този свят.
устрашавам се (ост.) страхувам се, боя се.
утеснявам (ост.) поставям някого на тясно; притеснявам, измъчвам, угнетявам.
ухищрение (книж. ост.) хитрина.
фарисейство (арам. „обособени“) лицемерие.
шантан (ост.) кафене или кръчма с певица.
шар (ост.) шарка.
шепотник (ост.) клюкар.
щемпел (нем.) печат, клеймо.
щение (ост.) искане, желание.
явявам (ост.) съобщавам, обаждам.
яновете, ян (диал. тур.) страничен ремък на каруца.
яхър (пер.-тур.) обор за добитък.

Послеслов

Всяко поколение има собствен прочит на историята и свой анализ на фактите. Това изгражда нови контури и различна оценка на вече отминалите събития и дава възможност на изследователя да преоткрие старото и да насочи поглед към други неизследвани от предходните поколения области. Така тези исторически факти оживяват отново и заговарят на различен език.

Вероятно това е първата по рода си запазена кореспонденция в историята на епистоларния жанр в България – много подробна и продължителна. Повечето от писмата на Петър Дънов са публикувани, но в двете части на книгата, обхващащи 131 писма, се появяват и 39 съвсем нови. Всичките 105 писма на Пеню Киров от 1898 до 1917 г. се публикуват за първи път тук, с малки изключения. Уникалността се състои в това, че разполагаме с черновите от писмата на П. Киров. Неговата отговорност към поколенията, педантичността му и далновидността му са изключителни. За човек, роден в поробена България, не е характерно историческо мислене и памет. На това се дължи фактът, че повечето от съвременните хора не могат да проследят своите корени и рода си в повече от четири поколения назад. П. Киров е надраснал всичко това и е прозрял, че тази кореспонденция ще бъде изключително важна и необходима. Той старателно си е събирал черновите от писмата, които изпраща до Петър Дънов, а получените отговори е подреждал хронологично и пазил със свещен трепет. Трябва да се отдаде заслуженото и на тези, които са наследили и запазили в отлично състояние архива на П. Киров след неговата смърт – това са Минчо Сотиров, Никола Нанков, Крали Кралев, Г. П. и др. През време на социализма е било доста рисковано да се съхраняват каквито и да било материали, свързани с Учението. Така едва в по-ново време бяха получени 124 фотокопия на оригинални писма на Петър Дънов и 105 ксерокопия на чернови от писмата на Пеню Киров и този архив, оцелял след близо 100 години, достигна до вас, драгите

читатели. Нека всеки заинтересуван се наслади на интимността, неподправеността и искреността на отношенията между двамата – как те твърде бързо преминават от познат към познат, през брат към брат, за да достигнат до Учител към ученик.

С настоящата кореспонденция можем още да проследим в най-чист вид дейността на Петър Дънов за полагане основите на бъдещото общество „Бяло братство“. Тук за първи път се дават два от най-важните скрижали на братството: „Добрата молитва“ (на 27 ноември 1900 г. по повод затруднението, в което е изпаднал Пеню Киров) и „Символът на вярата“ – 10-те свидетелства Господни и Божието обещание. Внася се яснота по началните ритуали, които са изпълнявали първите ученици – спиритични сеанси, приемане на Спасителева кръв (писмо № 7), водното кръщение (писмо № 24) и др. Тук разбираме как и кога се появяват „Седемте разговора с Духа Господен“ (писмо № 41); за първи път се дават и „Седемте степени“, през които минава човешката душа (писмо № 30); единствено тук откриваме подробности за един от основните текстове от онова време – „Призвание към народа ми“. Именно благодарение на П. Киров до нас достига това „Призвание“.

След излизането на настоящата книга няма да има съмнение кога е първият събор на Бялото братство – именно през 1900 г. Читателят наблюдава как се утвърждават тези събори като най-важния форум, на който се дават конкретни задачи и работа за през цялата година. Събориите в Бургас са три – 1901, 1902 и 1904 г. (за последния самият Пеню е записал в дневниците си). С тези писма се дава и по-пълна светлина за личностите и дейността на тримата първи ученици – П. Киров, Т. Стоименов и д-р Миркович. Същевременно подробните им биографии в този си вид се публикуват тук за първи път.

Чрез тази кореспонденция изследователите и биографите на Учителя П. Дънов могат да възстановят, допълнят и пояснят бележниците (дневниците) му от този период.

В обсега на „Диалозите“ влизат и по-периферни теми като утвърждаване на протестантството в младата българска държава и взаимоотношенията на Петър Дънов с най-известните му функционери от онова време; възникване и развитие на спиритизма и теософията в България; битът, душевността и

духовните търсения на обикновения човек тогава и др.

Работата върху двете части на „Епистоларни диалози“, отразяващи личната кореспонденция между Петър Дънов и Пеню Киров в периода 1898-1917 г., отне на екипа повече от 5 години – от втората половина на 2006 почти до края на 2011 г. Големият обем на кореспонденцията и приложенията към нея наложиха тя да бъде представена в две отделни части. Всяка част съдържа писма, показелец на лични имена, показелец на географски имена, показалец на библейски цитати, хронологичен показалец на писмата, речник на остарели и чужди думи, обяснителни бележки към писмата, използвана литература. В първата част (1898-1900 г.) са приложени биографиите на Пеню Киров (1868-1918), д-р Георги В. Миркович (1826-1905 г.) и на Тодор Стоименов (Стоянов) (1872-1952), а във втората – биографични бележки за младите години на Петър К. Дънов.

В първата част са публикувани за първи път пет писма на Пеню Киров до д-р Георги Миркович (5.12.1898-18.01.1899), разчетени от нас от ръкописни оригинали, съхранявани в Български исторически архив на Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ (фонд II В 3104). Съдържанието им допълва и осветлява факти и събития, споменати в „Епистоларни диалози“ и в „Писма на Учителя Петър Дънов до д-р Георги Миркович – 1898-1902“ (София, 1999).

В първата част на печатното издание са включени и следните факсимилета: 1) Чернова на първото писмо на Пеню Киров до Петър К. Дънов от 2.8.1898 г.; 2) Част от първото известно писмо на Петър К. Дънов до Пеню Киров от 14.9.1898 г.; 3) Писмо на Петър К. Дънов до П. Киров от 24.2.1899 г., заедно с текстовете от същата дата на „Така говори Господ“ и „Божието обещание“; 4) „Божието обещание“, подписано саморъчно на 28.2.1899 г. от Пеню Киров и Тодор Стоянов (Стоименов) и изпратено в писмо до Петър К. Дънов от 1.3.1899 г.; 5) „Така се молете“ – първи текст на „Добрата молитва“ в писмо на Петър К. Дънов до П. Киров от 27.11.1900 г. Този първоначален вариант на молитвата е в единствено число.; 6) Част от оригинално писмо на Пеню Киров до д-р Миркович от 5.12.1898 г.

В по-голямата си част, издаваните след 1989 г. писма на

Учителя Петър Дънов, са били изготвени по преписи, правени в годините на забрана на Бялото Братство в страната в периода между 1957 и 1989 година. В тях се забелязваха редица фактологически и смислови неточности. Затова първата ни грижа беше да направим ново, внимателно разчитане на всички фотокопия на оригиналните писма на Учителя Петър Дънов. Съществуваха и тетрадки с преписи на черновите на писмата на П. Киров, неиздавани досега. Там положението беше подобно. Така се наложи да се направи ново грижливо разчитане и на тези ксерокопийни чернови.

Прието беше да се запази до голяма степен оригиналният изказ в писмата, отговарящ на епохата – специфични думи и изрази, обръщения, членуване. Остарелите думи са пояснени в „Речник на остарелите и чужди думи“, поместен и в двете части на изданието. За по-голяма яснота на изказа на места в прави скоби са добавени букви, окончания или цели думи. Избегнати са старият правопис (двойно е, ят, ер голям и ер малък в края на думите), дългите глаголни форми, завършващи на „-вува-“ и други подобни.

Следващият етап от работата беше да се подредят хронологично всички налични писма по дати. Датите в писмата са според стария стил на летоброене (Юлиански календар), който в България е в сила до 31.3.1916 г. От съществуващите празноти в някои от споделените събития може да се допусне, че липсват някои писма.

От хронологичната подредба, както и от смисъла на изложеното в писмата на Петър Дънов и Пеню Киров, се получи панорамата на епистоларните диалози „писмо-отговор“. В повечето случаи това бе възможно. Така читателят може да се потопи в атмосферата на зараждащия се духовен подем в България, да получи достатъчно пълна представа за епохата у нас от края на XIX и началото на XX век, да изпита огромното уважение към личността на духовния Учител Беинса Дуно и неговите първи последователи. Може да почувства как идват на Земята, посяват се и покълват малко по малко космичните идеи за Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел, валидни за цялото човечество – навсякъде по местата, където Петър Дънов и Пеню

Киров са пребивавали.

Ето какво пише П. Дънов в писмо до П. Киров от 2 май 1901 г. от Варна:

„…Всяка душа е подобна на един свят козмически, ненаселен отпървом и необработен, но щом проникне Любовта, както светлината и топлината на Земята, тя оживотворява в нашето битие всичко благо и добро, всичко чисто и свято, всичко високо и благородно.

Любовта докарва да се оплодотворят в нас всичките семена и зародиши на вечните скрити възможности за развитието и усъвършенствуването на нашата душа…

И какво по-велико значение може да се даде на тоя живот, освен с думите, гдето казва Господ: „Ще се заселя в тях и ще живея с тях“. Това е то онова съществено очаквание, което всякой търси. То е Господ на Любовта“.

„…Животът е училище, гдето трябва да се придобие знание и мъдрост и да се научим да употребяваме благата на тоя живот“.

За всяка част на писмата беше съставен в табличен вид „Хронологичен показалец“, проследяващ местописането и датата на всяко писмо от кореспонденцията. Някои писма нямат отбелязани тези данни. От таблицата в първата част може да се види, че за периода 1898-1900 г. П. Дънов е пребивавал основно във Варна и Нови пазар, а П. Киров – в Бургас.

От таблицата във втората част е видно, че от средата на 1901 година П. Дънов започва периодични обиколки на страната. Пребиваването му във всеки град почти винаги е съпроводено с публични сказки по френология. Не винаги приходите от тях покривали личните му разноски, наема за залата и отпечатването на афишите. При добър приход изпращал десятъка си на касиера на „Обществото за повдигание религиозния дух на Българский народ“, а остатъка е дарявал на дружествата за издържане на безплатни трапезарии за бедни ученици.

Пеню Киров пише предимно от Бургас. В по-късен период има писма от Сливен, Айтос, Ямбол, гара Ветово (Разградско), Дряново, Плевен, София. Той посещава и много други градове в страната и за тях упоменава в писмата си. Това е свързано с

работата му като разпространител на списание „Родина“ на Тодор Бъчваров от 1903 г. Навсякъде П. Киров съпровожда посещенията си в дадено селище с многобройни беседи и молитвени събрания, предимно в частни домове. От тона на писмата му се усеща, че той с много плам и вяра разпространява Словото Божие и новите идеи.

В „Показалец на личните имена“ по азбучен ред са дадени всички имена, срещани в текстовете на писмата на П. Дънов и П. Киров. Това са имена на съратници в новите идеи, участници в спиритическите сеанси на духовните групи, в срещите по време на пътуванията им по страната. Сведения за личностите са дадени в обяснителните бележки в края на всяка част. Данните са издирвани в оригинални документи от и за епохата – вестници, списания, книги, алманаси, търговски регистри, отчети, протоколи и други писма извън тази кореспонденция. За някои от имената, особено за онези, които са упоменати еднократно, не винаги са намирани сведения.

Освен за личностите, в обяснителните бележки са дадени и пояснения за редица библейски понятия, различни терминологии, книги, списания и други издания, събития, дати, фирми, дружества, селища и пр. Така по-лесно може да се почувства атмосферата на времето, както и да се осветлят непознатите лица и термини. Всяка бележка е придружена от инициала на подателя, номера на писмото и датата му (за Петър К. Дънов – У.; за Пеню Киров – П. К.).

Географският показалец в първата част на писмата показва основното местопребиваване на двамата през периода 1898-1900 г. За П. Дънов – Варна и Нови пазар, а за Пеню Киров – Бургас. Останалите географски имена се упоменават в писмата във връзка с други лица. В настоящата втора част на „Диалозите“ географските имена на селищата са разположени почти по цялата страна и отразяват апостолската дейност на Петър Дънов и Пеню Киров за посяване на новите духовни идеи.

Както в показалеца на библейските цитати, така и в текста на писмата, независимо в каква форма се намират в тях – в пряка или в разказна, библейските цитати са представени със съкращенията им. Тези, които са поставени в прави скоби, са нанесени от

редакторите след съответния цитиран или разказан в писмото библейски текст.

Може да се види, че в периода 1898-1900 г. цитатите са много повече – това е времето на духовните напътствия, които Петър Дънов отправя към своите последователи, времето на усилена духовна работа за всеки един от от тях.

Георги Христов
Людмила Т. Димитрова
Величка Г. Драганова

Обяснителни бележки към писмата

В препратките към писмата, публикувани в първа част на „Епистоларни диалози“, номерът на страницата се отнася за печатното издание на книгата, публикувано през 2010 г.

---

[1] С „дядо“ и „баба“ в Бургаския край се назовават тъстът и тъщата, така че тук се имат предвид бащата и майката на Ерифили – Анастас Георгиев и Марийонка Тенева.

[2] Това са симптоми на мозъчен удар (инсулт).

[3] Близките на П. Киров не са били съгласни да пътува до Варна за среща с П. Дънов. Вж. също писмо № 39 от 25.07.1900 г. от „Епистоларни диалози“, част I, с. 198.

[4] Вероятно става дума за Евангелската църква, за която П. Киров пише в писмото си от 21.12.1900 г. в „Епистоларни диалози“, част I, с. 240.

[5] Това е рождената сестра на Т. Стоименов (Стоянов) – Мария, за която се споменава в писмо № 44 от 5.11. 1900 г. в „Епистоларни диалози“, част I, с. 225.

[6] Тази сума е изпратена като десятък. На първата среща на Веригата през лятото на 1900 г. присъстващите решават да събират Божествения десятък на едно място.

[7] Това са листове-чернови на писмата на П. Киров от така наречения от него „втори свитък“.

[8] В писмото си от 10.07.1900 г. П. Дънов пише: „Мене от 10-15 дена вече как ме чакат и викат мои сродници в Шумен да ида да ги посетя, да престоя с тях няколко време“. Вж. „Епистоларни диалози“, част I, с.193.

[9] Вж. писмо № 49 от 8.11.1900 г., „Епистоларни диалози“, част I, с.226-228.

[10] Вж. писмо № 49 от 8.11.1900 г., „Епистоларни диалози“, част I, с.226-228 и бел. № 9.

[11] Младият приятел е К. Кърджиев, а двете съобщения са приложени в края на писмото.

[12] Това е Мария Казакова – родена през 1852 г. в гр. Сливен. Завършва средно образование в Американския колеж в Стара Загора. Омъжва се за образован и влиятелен човек от гр. Тулча (дн. Румъния), който умира рано. След смъртта на мъжа си М. Казакова заминава за Русия, където завършва висше образование (вероятно педагогическо). След завръщането си в България живее в Търново и работи като учителка, а към края на живота си – като помощник-директор на Великотърновската девическа гимназия. Занимава се активно със спиритизъм. От края на 1900 г. започва кореспонденция с П. Дънов. Първото ù писмо до П. Дънов носи дата 1.12.1900 г., а той ù отговаря на 10.12.1900 г. След това чак до 2.06.1902 г. няма данни за кореспонденция

помежду им. През май 1902 г. М. Казакова се среща лично с П. Дънов в Търново. През 1903 г. участва в годишната среща на Веригата във Варна – (14-17 август), където е избрана за касиер. До края на живота си (25.11.1908 г.) М. Казакова поддържа активна кореспонденция с П. Дънов и участва във всички срещи на Веригата. Вж. и бел. № 76

[13] Както стана ясно в предходната бележка – до 2.06.1902 г. не са открити данни за кореспонденция помежду им.

[14] Това са двете „съобщения“ (Вест I и Вест II), изписани с красивия калиграфски почерк на К. Кърджиев.

[15] Това съобщение се публикува за първи път.

[16] В разговор седми (9.07.1900 г.) от „Седем Разговора със Светия Дух“ четем: „Аз съм Афаил, един от служебните твои духове, и Господ ме повика и ме прати до теб да ти съобщя онова, което има да се извърши. Аз ида от Небето, от жилището Алфиола, от средоточния дом на Небесното царство, гдето всички просби и молитви от тоя свят постъпват пред Лицето Божие“.

[17] Това съобщение се публикува за първи път.

[18] Това име не се появява по-нататък през годините. Информация черпим само от писмо № 49 на П. Дънов от 8 ноември 1900 г. („Епистоларни диалози“, част I, с. 226-228): „Господ ни е дал тук наскоро няколко души приятели. Двама от тях особено се интересуват в Господа. Единият е млад, другият е на средна възраст. Господ сега ги въвежда в тесния път на Своето Царство. Миналата неделя ходихме да се разхождаме вън от града и имахме добър разговор. На младия приятел му дадох едно евангелие. Той е твърде разумен младеж, свършил е четвърти клас, но е беден, и види се, затова и Господ го вика“.

[19] Георги Курустов се появява като име в писмата на П. Киров още няколко пъти до края на 1901 г. След това бива споменаван отново в дневника на П. Киров като посетител на кръжока в Бургас през 1907/1908 г.

[20] Мелкон Партомян.

[21] В писмо до д-р Миркович от 5.12.1898 г. П. Киров иска заем от 200 златни лева. Вж. писмата на П. Киров до Г. Миркович в „Епистоларни диалози“, част I, с. 243-244. Вероятно става дума за този дълг.

[22] Братята Димитър и Христо В. Велчеви са по-големи братя на Николай В. Велчев, печатар, книжар и автор на евангелски брошури. Вж. бел. № 39 и № 102 от „Епистоларни диалози“, част I. Книжарница „Хр. В. Велчев“ отваря врати в Бургас около 1893 г. Там се продават учебници, книги за прочит и разни канцеларски материали. През 1897 г. Христо Велчев отваря и печатница. Същата година започва да издава книги.

[23] Става дума за писмото от 20 февруари 1901 г.

[24] След година и половина пребиваване в Нови пазар П. Дънов напуска града.

[25] Това писмо се публикува за първи път.

[26] Гъозекен (тур.) – букв. „хубав изглед“. По това време сравнително голямо село, което през 1934 г. е преименувано на гр. Обзор.

[27] Анхиало – старот
о име на гр. Поморие, по това време голям административен център.

[28] В регистрите на училището от това време е записано: „През учебната 1896/97 г. идва учителят Иван Куцаров, родом от с. Ботево [на 10 км от с. Николаевка], Варненско, който е учителствал ок. 5 години непрекъснато. През Световната война като войник е бил убит на Добруджанския фронт. През учебната 1898/99 г. учителският персонал се увеличава на двама души. Вторият учител е бил Георгиев (само презимето му се знае), който е учителствал само една година. На следната 1899/1900 учебна година идва Стамова (само презимето ù се знае), която учителствала 2 години. През 1901/1902 уч. година идва учителят Иван Куртев от Сливен, който е учителствал 7 години непрекъснато. Убит е като войник през Балканската война“.

Тук само името „Георгиев“ може пряко да се свърже с рода на П. Дънов – от дядото Атанас Георгиев. Тази разлика от две учебни години евентуално би могла да се обясни с късното документиране на въпросния регистър, едва през 20-те години на XX в. Стамова също е възможно да е неизвестният родственик (по линия на Пенко Стамов, съпруг на Мария – сестрата на П. Дънов). Тъкмо тя, според регистъра, учителства в този период.

[29] Вероятно става дума за завещание на д-р Миркович.

[30] Дружество „Милосърдие“ неофициално съществува от доста години. Членовете му се вълнуват от задгробния живот и се занимават със спиритически сеанси. На вътрешната страна на първа корица на списание „Нова Светлина“, издавано от д-р Миркович, г. V, кн. II от 15 май 1895 г., има „Покана“ към читателите да закупят започналия да излиза в брошури психологически роман на Дук дьо Помар „Безсмъртна любов“, в превод от френски на Анастасия д-р Желязкова от Варна. За издател на романа е обявено „Спиритическо дружество „Милосърдие“, без да се упоменава в кой град е седалището на това дружество, но в края на страницата се казва, че романът ще бъде отпечатан в 10-12 брошури, всяка по 40 стотинки, и „поръчките и парите да се изпращат в Бургас до Господина д-р Миркович, Председател на Спиритическото друж. „Милосърдие“. Регистрация на това спиритическо дружество все още не е открита. Логично е Петър Дънов да е прочел пред членовете на това дружество в гр. Варна „Призвание към народа ми български“ през 1898 година.

Под натиска на православната църква, която от години осъжда спиритическите уклони и сеанси на д-р Миркович и кръга около него, той регистрира Благотворителното дружество „Милосърдие“ със седалище в гр. Сливен. То е основано на 1 януари 1901 г. Уставът му официално е регистриран на 13 февруари 1901 г. под № 1222 в Министерство на вътрешните работи. Целта му е „да помага на бедните и немощните, без разлика на вяра и народност“. Затова „дружеството ще се погрижи да открие благотворителен дом“. За завещаването на част от личните средства и имоти на д-р Миркович на това дружество ще става дума в писмата между Петър Дънов, Пеню Киров и д-р Миркович в течение на няколко години, преди д-р Миркович да си замине от този свят. Председател на благотворителното д-во е д-р Г. Миркович, подпредседател – Александър Георгиев, касиер-секретар – Иван Д. Кинарев, а съветници – Д. Х. Гендов и д-р Ил. Г. Кутев (1853-1909).

[31] От съдържанието на това писмо може да се предположи, че през този период – от 2 май до 23 юни 1901 г. –липсват писма.

[32] За това пътуване няма налична информация. Вероятно П. Киров и Ерифили са посетили П. Дънов във Варна.

[33] Дружество „Милосърдие“, Сливен. Вж. бел. № 30

[34] Става дума за първия събор, който се провежда в периода 19-24.07.1900 г. Вж. също писмо № 39 на П.К. от 25.07.1900 г., „Епистоларни диалози“, част I, с. 198.

[35] Приложеното писмо е от д-р Миркович. Илия Михайлов Добрев е роден в Тулча на 24.10.1864 г. и умира в София през 1949 г. Той е един от първите библиотекари на Варненската градска библиотека (1889г.); секретар на Рисувалното училище в София (1896); отговорен редактор на Варненски общински вестник (1892-1895); автор и преводач. Дъщеря му се казва Надежда Илиева Куева – непряка сродница на П. Дънов.

[36] Николай В. Велчев.

[37] По това време пастор във Варненската евангелска (методистка) църква е Иван Тодоров (1855–1956) – съученик на П. Дънов от Свищов. Вж. също по-нататък писмо № 43 от П. Киров от 26.09.1900 г., „Епистоларни диалози“, част I, с. 223.

[38] Това писмо се публикува за първи път.

[39] Пътуването по сухо е през Стара планина и р. Камчия, която по това време е преляла. П. Дънов е заедно с Тодор И. Бъчваров, който го следва по време на цялата обиколка до София. В утринното слово, държано на 30 май 1943 г., и в още редица свои беседи П. Дънов разказва следната случка от това време: „Преди години, когато идвах от Варна за пръв път в София – дотогава не бях идвал в София, – тръгваме с един приятел, Бъчваров, издател на сп. „Родина“, много практичен, духовит, съобразителен, разговорчив човек, който разбираше много добре интересите си. Пътуваме пеша през Стара планина за Бургас. Приятелят ми си взел велосипед със себе си и го кара бавно, а аз нося едно малко куфарче, ръчна чанта. По едно време заваля проливен дъжд и всичко се покри с вода. Пътят стана кален и Бъчваров нарами своето колело на гръб. Стигаме до р. Камчия. Тя така придошла, целия път заляла, не се вижда мостът, до четири-пет километра цялото пространство залято. Той казва: „Как ще минем, трябва да се спрем“. За да преминем реката, трябва да се събуем боси и да нагазим до колене във водата. Казва: „Не можем да минем, трябва да намерим някой да ни прекара, половин метър е водата над пътя, не може да минем, ще се издавим...“ „Ще минем – рекох – по водата“.
По едно време виждаме наблизо едно ханче, спряхме там. Кръчмарят, който е и бакалин едновременно, ни казва: „Трябва да се върнете, по никой начин не може да минете реката“. А пък ние трябва да вървим, не може да останем. В това време се задава един българин с хубава каруца, пъстра – спретнат човек с дебели вежди, поглежда така, като харамия. Ханджията ни казва: „Ето, отгоре иде един колар, който може да ви помогне. Конят му е много силен, колата – здрава, но той е своенравен човек, не би услужил да ви пренесе с колата си. Този човек е най-лошият. Досега никому добро не е правил!“ „Ще се опитаме“. Казвам на Бъчваров да иде при него, понеже той издаваше списание и общуваше постоянно с хората. „А, не – казва, – аз не го чувствам. Не ми хваща окото. Страх ме е“. Казва ми: „Ти не може ли да му кажеш нещо? Той гледа така...“.
Аз искам да опитам дали работи законът у този българин. Приближавам се и като му срещнах погледа, съзирам в него една хубава мисъл. Казвам му в ума си: „Прояви доброто, което е в тебе“. Намерих едно хубаво чувство и една хубава постъпка и тогава му казвам: „Приятелю, би ли ни направил една малка услуга? Както виждаш, пътят ни е през реката, а водата е много придошла“. Той ме гледа. Казвам: „Този наш приятел има един велосипед, моля да го вземеш на каруцата, тъй като ние можем да минем през реката, но колелото не можем да носим. Ти ще вървиш с каруцата напред, ние ще изуем обущата си и ще запретнем крачолите си. Ти само ще ни показваш пътя“. Забелязах една малка усмивка на лицето му. Погледна ме изпитателно. Казва: „Може, човещина е това.

На драго сърце ще ви услужа. Турете велосипеда на колата ми. Но и вие можете да се качите, аз ще ви прекарам лесно“. Така оставаме на неговото разположение. Той като полковник заповядва, върви напред, а ние –подир него, като редови. „Аз съм от новите полковници, ще се качите на колата ми.“ Турихме колелото на каруцата, оставих Бъчваров да седне до него да си приказват, а аз седнах отзад. И така той ни прекара.
Кръчмарят като видя, че този селянин е готов да ни услужи, си прехапа устните. Този човек се е родил добър, но не може да го прояви, другите го считат за лош, без да е лош. По някой път хората може да ви мислят, че сте лош човек, но да се крие нещо много хубаво във вас, което никой друг не може да направи. След това, като минахме реката, коларят ни покани да отидем при него вечерта и там пренощувахме. Този, проклетият човек, ни гощава, направи ни баница, разговаряхме се до късно. Бъчваров го абонира за списанието „Родина“. Сутринта рано ни изпрати близо 4 километра от селото. Каза ни: „Моля, минете и друг път, хора сме. За нас е хубаво да минат хора, да ни просвещават“. Аз като го погледнах, виждам един венерин тип, човек на любовта. Но няма кой да го бутне. На захарта трябва малко водица, за да се стопи“.

В съборна беседа, държана на 3 септември 1933 г. П. Дънов разказва друг епизод от същото пътуване през лятото на 1901 г.: „Преди години пътувахме пеш с един мой познат [Бъчваров], краен песимист, от Варна до София. Той имаше много изопачени възгледи за българите, особено за офицерите, и казваше, че не е срещнал в живота си офицер, който може да направи някому добро. Аз го слушах, но нищо не му възразявах. Ние минахме през Камчия и в 12 ч. вечерта стигнахме в Месемврия [Несебър]. Казвам му: „Тази вечер ще отидем при постовия офицер.“ „Как така? Шегувате ли се с мене? Там веднага ще ни арестуват...“ „Нищо, ще се опитаме“. Отидохме до поста, похлопахме на вратата и веднага един млад офицер излезе и любезно ни покани да влезем. Запита ни откъде идваме и така влязохме в разговор с него цели два часа. След това ни предложи чай, ядене и ни задържа да нощуваме при него. Сутринта се приготвихме за път. Младият офицер излезе с нас да ни изпрати. Придружи ни на един километър разстояние вън от града. Тогава моят приятел се обърна към мене и каза: „Има добри хора и между офицерите“. Казвам: има добри хора навсякъде по света, но трябва да се намерите в 12 ч. през нощта при този млад офицер, за да се уверите в това“. Вж. също и бел. № 54.

[40] Това писмо е писано в сряда, 25.07.1901 г., а П. Дънов пристига в Бургас на 28 или 29.07., където престоява до 10-12.08. Вторият събор на Веригата се е състоял в Бургас в интервала 28.07. – 12.08.1901 г.

[41] Това писмо се публикува за първи път.

[42] Спътник на П. Дънов през целия път от Варна до София е Тодор И. Бъчваров. Вж. бел. № 39.

[43] Иван Павлович Колесников (24.7.1860-1917), роден в гр. Херсон (дн. Украйна) в еврейско семейство, приело православното християнство. Учи в православна духовна семинария и е под влиянието на революционни идеи. Преломният момент в живота му настъпва след среща с баптисти в Одеса. Приема Господа като свой Спасител и става член на баптистката общност. Той е евангелски проповедник и християнски поет. Многократно е арестуван от руските власти за проповядване на баптистката вяра. Емигрира в Румъния, след това в България (Хасково – 1896 г. и после няколко години в Пловдив, до отпътуването му от страната през 1906 г.) и накрая в Скрантън (Пенсилвания, САЩ). През 1908 г. заминава за Канада и се заселва в Торонто. Навсякъде, откъдето минава, Колесников проповядва баптистката вяра. Основава и е

пръв редактор на първия славянски баптистки вестник в Канада „Добър приятел“, който през 1909 г. получава ново наименование – „Свидетел на правдата“. Издава също така сборници с християнски химни на украински и на руски език. Той е секретар на американското подразделение на всеобщия съюз на руските евангелисти. На 9 март 1917 г. след тежко заболяване завършва земния си път в Канада. Съпругата му се казва Мария. Има двама сина – Петър и Павел, и дъщеря Анастасия.

През лятото на 1901 г. Колесников е в Бургас. Когато П. Дънов е в Пловдив, преспива в дома му. Колесников има финансови взаимоотношения с доктор Миркович, които притесняват П. Киров. Вероятно става дума за някакви средства, които отиват към протестантската общност в Бургас. В този случай П. Дънов дава еднозначната си оценка в писмото си от декември 1901 г.: „Колкото за Д-ра и Колесников, аз отдавна съм разбрал кой е влязъл под кожата им. Бог се от зло не изкушава. Няма нищо! Господ да ги вразуми, според както вижда за добре. А вий се пазете всинца от лукавството на протестантския квас. Иде време, Господ ще извади наяве всяка измама. Пазете се, Лукавият е всял своето лошо семе. Днешното протестантство е за очи“. От писмото на П. Киров, писано на 22 юни 1902 г., се разбира, че става дума за търг, спечелен от Колесников, който д-р Миркович иска да отхвърли. След датата 22 юни 1902 г. името на Колесников не се споменава в писмата на П. Дънов. [Сведение за семейството на Колесников от „Изложение на Българското евангелско благотворително дружество в България за 1900-1901 г.“].

[44] Стефан Ж. Тънков от Шумен, преселил се в Бургас. Активен член на бургаската евангелска общност. Заедно с К. Паунов, Т. Костов и др. около 1896 г. полагат основата на евангелската дейност в Бургас. Събират се с арменците на съвместни евангелски служби. Семейството му се състои от г-жа С. Ст. Тънкова, дъщерите Ю. Ст. и Л. Ст. Тънкови и синовете Жеко Ст. и М. Ст. Тънкови [Сведения за семейство Тънкови от „Изложение на Българското евангелско благотворително дружество в България за 1900-1901 г.“].

[45] Пастор Костадин Я. Пачеджиев – роден в с. Баня, Разложко, на 18 януари 1865 г. Учи няколко години в евангелското училище в Самоков. Заминава за Америка, където получава степен „бакалавър на изкуствата“ в колежа „Алегени“, Пенсилвания, през 1894 г. През учебната 1894/1895 г. е в семинарията „Дрю“. Пристига в Бургас на 17.07.1898 г. и започва евангелска дейност. С известни прекъсвания работи там до края на живота си (за кратко пребивава и в Карнобат, Н. Загора и Ст. Загора). В самото начало на века заедно с Николай Велчев обикаля региона и държи проповеди. В началото на XX в. заедно с пастор Марков от Бургас поддържа приятелски отношения с Петър Дънов. През 1903 г. Н. Велчев се жени за Люба Николова от Самоков, сестра на съпругата на Пачеджиев – Юрдана.

[46] Това писмо се публикува за първи път.

[47] Иван Георгиев Игнатов (1862-25.3.1937) - книжар и книгоиздател. Роден в Пазарджик. Основава издателство „Ив. Г. Игнатов“ през 1890 г. в София. В периода 1893-1908 г. мести издателството и книжарницата в Пловдив, след което отново се връща в София. След Първата световна война издателството се поема от синовете му под името „Игнатови издания“. Иван Игнатов е активен член на евангелската църква в София.

[48] Едно от важните изисквания в Школата на Учителя П. Дънов е отделянето на Божествен десятък. Той има по-голяма сила и смисъл, когато се събира на едно място.

Десятък започва да се отделя при създаването на „Общество за повдигане религиозния дух на българския народ“, което П. Дънов и съмишленици учредяват във Варна още през 1897 г. Това дружество може да се смята за първообраз на Веригата на Бялото Братство.

[49] Вероятно от евангелистите.

[50] Местност „Камъните“ има до днешното странджанско село Варовник, отстоящо на ок. 50 км от Бургас. В същата тази местност на 4 юли 1901 год. една българска чета е открита и обкръжена от многобройна турска войска. След продължителна героична съпротива е разгромена. От текста и в писмата по-нататък не става ясно къде и какво са „Каманете“. За онова време обаче, при липсата на транспорт, 50 км е голямо разстояние и е твърде вероятно да става дума за друга местност.

[51] Това име не се споменава по-късно, но вероятно е свързано с протестантската общност в Бургас.

[52] Не става ясно закъде е пътувал Т. Стоименов, но се подразбира, че на П. Дънов това е известно. Вероятно по време на събора в Бургас е станало дума за това.

[53] В Стария завет, в книгата „Исус Навин“, 6 глава, виждаме как израилтяните превземат Йерихон, когато отиват в Обетованата земя след 40 години скитане в пустинята. След като израилтяните обикаляли града по един път на ден в продължение на 6 дни, на седмия ден те го обиколили 7 пъти. На седмия път свещениците надули тръбите, хората закрещели и стените на града се сгромолясали.

[54] На този етап няма данни за това, коя е тя.

[55] Около 10-15 септември 1901 г. П. Дънов и Т. Бъчваров са в Пазарджик. В утринното слово от 4 януари 1942 г. и в още няколко беседи Учителя П. Дънов разказва следната случка от пребиваването им там: „Преди много години пътувахме с един приятел от Варна за София пеш. Спирахме се в някои градове, постоявахме по няколко дни и тръгвахме за друго място, па каквото и да бъдеше времето, щом това го решавахме веднъж. С този приятел Бъчваров бяхме в Пазарджик.

Иде един евангелски проповедник и ние му казваме: „Днес ще тръгнем“. Казва: „Кажете: „Ако е казал Господ!“ „Казал, не казал, ще тръгнем“. Казва: „Ще видим дали ще тръгнете“. Бъчваров ходил из града и закъсня. Връща се – забравил да хване файтон. А гарата – на два километра далече, трябва някакво превозно средство. Проповедникът чака да види дали ще тръгнем, казва: „Не зная какво ще стане“. Казвам: „Ще идем!“. Гледам – навън един кон, вързан за една каруца. Повикахме каруцаря, качихме се на каруцата. Човекът дойде, съгласи се. Казваме му: „Каквото струва, ще ти платим“. Проповедникът – и той се качва на каруцата, тръгваме. Ето, по едно време гвоздеят под колелото на каруцата отскочил – спря. Казвам на каруцаря на десетина метра назад да се върне – не го зная как е, не мисля, ни най-малко не разсъждавам, но му казвам: „Иди назад на десетина метра и там ще намериш гвоздея“. Той тръгва, брои крачките си и намира клечката си. Стигаме на гарата. Имаме още три-четири минути, докато тръгне тренът. Качихме се. Казвам на проповедника: „Аз като ти казвах, че днес ще вървим, ти отрече, казваш: „Ако е рекъл Господ!“. Ти мислиш, че като казвам, че днес тръгваме, тръгваме, без да е рекъл Господ. Ти казваш: „Кажи: „Ако е рекъл Господ!“. Не е в казването, а в мисълта. Понеже Господ казва: „Тръгнете!“, тръгваме; като казва: „Не тръгвайте!“, не тръгваме. Като ми каже Господ: „Тръгни!“, тръгвам – и каруца ще намеря, и гвоздей ще се намери. Той разбира: „Ако е казал Господ!“. Ти мислиш за

външен начин, мислиш, че си от правоверните. Вярно е, че отвън трябва да се каже, но по-напред трябва да се каже отвътре: „Ако е казал Господ!“. Щом аз работя по закона на Любовта – Господ е казал“. Вж. също и бел. № 39.

[56] Вероятно това е Пано Костадинов, за когото се споменава в писмо № 64 от 20 юли 1902 г.

[57] Запасен капитан Недялко Нейков Балканджиев е роден в с. Кадекьой, Русенско, на 10.12.1863 г. и умира в болница през 1913 г. Завършва Военното училище и е произведен подпоручик на 3.12.1885 г. Капитан е от 1.1.1892 г. Минава в запаса през 1901 г. и е зачислен към Девети резервен полк – Свищов. Със сестра си, г-ца Тодорка Нейкова Балканджиева, се установяват да живеят в Хасково, където Балканджиев се занимава със земеделие. Жени се и има 1 дете. За тях говори П. Киров и в писмо № 66 от 7.11.1902 г.

[58] Става дума за десятъка, който всеки член на новосформиращата се общност е приел за свое лично задължение да внася.

[59] Г-н Хад.[жи] Димитров, член на евангелската църква в Бургас. Брат му – хаджи Стефан поп Хаджидимитров, е трето дете на поп хаджи Димитър Хаджикостов и хаджи Пенка Повивкова, роден в Сливен през 1853 г. и починал в Бургас от туберкулоза на 2.5.1907 г. По професия е бил шивач на офицерски дрехи.

[60] Това обявление е напечатано и на български, и на гръцки, тъй като в Бургас са живеели много гърци.

[61] Това писмо се публикува за първи път.

[62] Вероятно френологична карта.

[63] Това „уречено време“ е поредният събор на Веригата, който се провежда отново в Бургас през август.

[64] Недоверието на протестантите. Вж. писмо № 59 на П. Киров от 2.03.1902 г.

[65] По това време има вестник „Новини“, орган на Българската екзархия, който излиза в Цариград от 27 октомври 1890 до 9 октомври 1912 година. Подзаглавието на вестника е „Вестник политически, научно-литературен и духовен“. Вестникът е предназначен главно за българите в Османската империя и има значим принос за поддържането на българския национален дух в Македония и Тракия. Не е ясно дали става дума за този или за друг вестник.

[66] Тодор Иванов Бъчваров (1871-1923) – издава сп. „Родина“ (от 24.10.1898 до 1915 г.). Списанието спира да излиза по време на войните. Следва неуспешен опит за възстановяването му през 1927 г. от негови съмишленици, но излизат само четири броя. Редакцията му се намира на ул. „Опълченска“ № 67 (69), срещу дома на сем. Гумнерови. Според думите на самия Бъчваров той „за първи път се среща с П. Дънов през 1900 г. във Варна“. Двамата заедно правят обиколка на България през 1901 г., като започват от Варна, минават през Несебър, Бургас, Ямбол, Сливен, Нова Загора, Стара Загора, Казанлък, Калофер, Карлово, Хисарските бани, Пловдив, Пазарджик и София (вж. бел. № 39 и № 55). От този момент до 1905 г. винаги, когато ходи в София, П. Дънов отсяда в къщата на Т. Бъчваров. След като децата на последния се разболяват, П. Дънов се премества в къщата на Петко и Гина Гумнерови.

[67] Янаки Димитров Арнаудов е родом от село Градец, Котленско. Плете чорапи на машина. Живее в Бургас с цялото си семейство. Спорна личност в средите на бургаската

общност. За него не се споменава нищо в писмата след 1906 г. Отношението на П. Дънов към него проличава в писмото до П. Киров от 9.09.1904 г., непосредствено след събора в Бургас: „Как е Арнаудов? Струва ми се, семето, което падна на камък, гдето има малка почва, за малко вирее. Но Господ се не лъже, нито се от зло изкушава. Мен мнозина са ми вършали тръни на главата. Но няма нищо. На мнозина съм помагал и са си обръщали петата против. В Бога измяна няма. Той ще отдаде всекиму заслуженото. И това е най-правото и доброто. Поздрави Тодора. Ако се е разкаял сърдечно Арнаудов, поздрави и него, ако ли не, то задръж поздрава“. По-късно в свои беседи П. Дънов отново споменава Арнаудов: „Ние имахме един приятел, който се казваше Арнаудов. Той беше обръщеник на един наш брат – Пеню Киров. Той беше особен екземпляр: между светски хора говори много умно, но щом дойде между религиозни, пъчи се. Иска да се покаже нещо в една област, която не познава. Пеню Киров си намери цяла беля с него. Онзи не вземаше от нищо. Той отдаваше значение на външната страна на живота. [ООК, 19.12.1934 г.] Един ден го видях: като дойде, започна да си мърда лицето насреща ми – иска да ми обърне вниманието. Аз се занимавам, той пита: „Какво мнение имаш?“. Гледам го: той с другите хора приказва тъй –няма да си мърда лицето, всичко е по-весело. Като дойде при мене, се измени. Един ден му казвам (*Учителя силно изтропа с крак*): „Какво е туй от тебе? Говори ми, какво си си замърдал лицето? Защо искаш неща, които не разбираш? Ако е за знание, остави твоето знание!“. Той казва: „Извини!“. Докарах малко съзнанието му. Като ме види, веднага се засяга един център – иска да ми обърне вниманието. По този начин ти не можеш да обърнеш внимание: ти седиш и си под влиянието на по-низши духове. Ти ми говори на мене. Ти ме считаш в дадения случай като другите хора. Като те гледам вчера на пазаря: говориш на другите хора – и на мене говориш по същия начин. Ти искаш да ми обърнеш вниманието. Какво ще ми обърнеш вниманието – ти нито ме познаваш. Пък аз не искам да ти обърна внимание“ [УС, 8.03.1936 г.].

[68] Съботянство, или адвентизъм, е протестантско учение на различни адвентистки общности, които възникват по време на религиозното пробуждане в началото на XIX век в САЩ. Адвентисти (лат. *adventus* — пристигане, идване) се наричат вярващи християни, които очакват близкото идване или завръщане (второто пришествие) на Исус Христос. Първите признаци на адвентно присъствие в България датират от 1891 г., когато група немски преселници адвентисти от Кримския полуостров пристигат в Румъния и Добруджа. През 1839 г. Е. С. Попов, американски адвентист от български произход, проповядва в Русе с помощта на Яков Гринберг – български евреин, баптист, книгоразпространител на Британското библейско дружество. Последният е покръстен през 1896 г. в Русе и така станал първият наш адвентист. Българската мисия на Църквата на адвентистите от седмия ден е организирана през 1911 г. от К. Мотцер (Германия).

[69] Става дума за о.з. подполковник Димитър Георгиев Обрешков, живеещ във Варна. Роден е в с. Батемберг (дн. с. Благоево, Разградско) на 20.3.1858 г. Умира след 1917 г. Учи във военно у-ще; полковник е от 1.1.1892 г.; от 1895г. – пом. командир на 8 п. Приморски полк, уволнен на 21.6.1899 г.; подполковник о.з. в София от 1906 г. Съпругата му се казва Кица. Имат 8 деца – 4 момчета и 4 момичета. Синът му Алцеко Димитров Обрешков (Варна, 13.11.1885-1911) служи във флота на Н.В., а Владимир Димитров Обрешков (21.7.1887- ?) е майор от 27.2.1918 г. Най-известен от синовете му е Никола Димитров Обрешков (6.3.1896-11.8.1963), български математик и академик със световно значение и известност, дългогодишен ръководител на катедрата по висша алгебра в Софийския университет и директор на Математическия институт при Българската академия на науките. Димитър Г. Обрешков вероятно е роднина на

участника в Съединението през 1885 г. Лазар Филев Обрешков. В началото на юни 1903 г. в Бургас се образува специална комисия под председателството на бургаския окръжен управител и касиер – полковник о.з. Лазар Обрешков, дотогавашен председател на Македоно-одринското дружество в града.

[70] През 1902 г. Великден е на 31 март. Както става ясно от писмото на П. Киров, П. Дънов се отправя от София към Плевен някъде около 22 март.

[71] Тодорка Балканджиева от гр. Хасково, за която става дума в писмо № 55 на П. Киров от 18.11.1901 г. Вж. също бел. № 57.

[72] Читалище „Архангел Михаил“, гр. Шумен (днес Народно читалище „Добри Войников“), е с най-голямата зала по онова време. Там са се играели редица театрални постановки, а Специално за целта през 1898 г. е поръчана театралната завеса, изрисувана от виенски художници и употребявана до 1966 г.

[73] През 1897 г. в Шумен се открива първото девическо училище „Княгиня Евдокия“ (сестра на цар Борис III) с основна цел – практическо обучение. В момента то е преименувано на Професионална гимназия по облекло и хранене (ПГОХ).

[74] Богомил Н. Малджиев е свързан с методистката общност в Русе. Известно е, че той има няколко издадени проповеди. Печатница „Малджиев“ започва да работи в самия край на XIX в., като за периода 1897-1901 г. издава редица протестантски книги. В същата печатница по-късно (1922-1927) се отпечатват неделни беседи и лекции от Общия окултен клас, изнесени от Учителя Петър Дънов. Б. Малджиев е в списъка на македонците, членуващи в масонски ложи.

[75] Датата, на която П. Дънов посещава за първи път Търново.

[76] Това е първата лична среща на Петър Дънов с Мария Казакова, с която той си кореспондира от м. декември 1900 година (за М. Казакова вж. и бел. № 12). По характер тя е много смела, активна, общителна и открита, което ясно проличава от оставените писма, спомени и други документи, свързани с нея. Тя е изявен общественик и нейният дом става център за срещи на градския елит. Оттук тръгват редица благородни начинания. В самото начало на XX в. Казакова влиза в активна кореспонденция със софийския издател Димитър Голов, който се е върнал от мисията си в Африка като пратеник на Ватикана. В писмо до него от 1904 г. тя споделя, че възприема Дънов като „оръдие Божие“ със задачата „да повдигне частно българския народ и въобще славянството“. Тя изпраща призиви и обширни послания до царицата-майка, императрица Александра Фьодоровна, до граф Игнатиев, до турския султан и ред западни държавници. В тях развива идеята за една по-висша справедливост и духовност в живота на славяните. Посещава за последен път годишната среща на Веригата във Варна през 1908 г. заедно със сем. Иларионови и Анастас Бойнов. Мария Казакова умира внезапно в Търново на 25.11.1908 г.

[77] Вероятно Е. С. Попов. Вж. писмо № 60 на П. К. и бел. № 68.

[78] „Дунавска“ № 244 – най-вероятно новият адрес на семейство Стамови, който се появява за първи път едва тук. До този момент те живеят в двора на протестантската църква на ул. „Драгоман“ (днес в тази сграда се помещава кукленият театър на Варна). В годишниците на Варненската девическа гимназия за учебната 1902/3 г. фигурира името на Ана Стамова, племенница на П. Дънов. Там в графата „жилище“ е записана ул. „Дунавска“ № 244. Посочването на този адрес като такъв, на който Петър Дънов е живял

непосредствено след завръщането си от Америка през 1895 г., е неточно.

[79] Илия Добрев. Вж. бел. № 35.

[80] Пано Костадинов вероятно е същият приятел, за когото П. Киров говори в писмо № 55 от 18 ноември 1901 г.

[81] Причастяването, или Евхаристия с Тялото и Кръвта Господни, е тайнство, в което по чуден начин се осъществява претворяване на хляба и виното в Тяло и Кръв Господни, очистване на вътрешния човек и съединяване с членовете на Църквата, от една страна, и с Господа Исус Христос, от друга.

[82] Хотел „Америка“, собственост на Данко и Иван Данкови и нает от братята Иван и Илия Хаджикирови, е от първа категория. Стаите са за двама-трима души, като на всеки етаж има обща тоалетна.

[83] Никола Нонев.

[84] Това писмо се публикува за първи път.

[85] Десятък на П . Дънов.

[86] Атанас В. Велчев.

[87] P.R. (Post restant) – поща „до поискване“.

[88] Във всички други писма фамилията е „Нонев“.

[89] Това писмо се публикува за първи път.

[90] Пост рестант (на бълг.) – поща „до поискване“ Вж. бел. № 87.

[91] В общата каса.

[92] Това писмо се публикува за първи път.

[93] Пано Костадинов, вж. бел. № 80.

[94] Меричлери е град в Южна България и се намира в община Димитровград, област Хасково. В близост е до град Чирпан.

[95] Става дума за списание „Виделина“(1902-1910).

[96] Хотел „Централ“ в Пловдив се е намирал на улица „Станционна“ (от „станция“ – гара). Според една обява от 1905 година той „е единственият и луксозно мобелиран хотел в града ни. В него почитаемият пасажер може да живее и фамилиарно, с много евтино възнаграждение. При казания хотел има и съседна европейска гостилница и ресторант. Цени на стаите – извънредно умерени“. През 1927 г., със заповед на Окръжния управител от 4 януари с.г., х-л „Централ“ и още други два са затворени завинаги „вследствие допущане жени с леко поведение“. Улица „Станционна“ през 1920 година е преименувана на днешната „Иван Вазов“ по случай 70-годишнината на писателя Иван Вазов и 50-годишната му творческа дейност.

[97] От последното изречение се разчита само: „Ще пре… и сега…“

[98] Сп. „Виделина“ започва да излиза на 1 декември 1902 г.

[99] Това име се появава още само веднъж – в отговора на П. Дънов от 4 януари 1903 г.

[100] Става дума за кн. II от януари 1903 г., Г. I на сп. „Виделина“, където на с. 22-26, в

рубриката „Из съвременната българска духовност“, са отпечатани *„Мисли и упътвания на един чист Дух и приятел на Българския народ“.* Вж. Учителя Петър Дънов, „Той иде“, Бяло Братство, С, 2004 г.

[101] Това писмо се публикува за първи път.

[102] Стар софийски квартал в западната част на града. Граничи с кв. „Ючбунар“ и ул. „Опълченска“, където Петър Дънов е живял от началото на 1905 до 1927 г. на номер 66 (70) в дома на сем. Гумнерови.

[103] Указаният следващ брой на сп. „Виделина“, Г. I, е кн. IV-V от 1903 г. От 54 до 67 страница, в рубриката „Из съвременната българска духовност“, е поместена статията „Тайните на Духа“, за която Петър Дънов говори в писмото си.

Тази статия, като книжка на П. Дънов със заглавие *„Хио-Ели-Мели-Месаил“,* е отпечатана в Бургас в печатница „Велчев“ не по-късно от 1900 г., когато Николай Велчев вече се е преместил от Варна в Бургас (2 изд. – Ст. Загора, печ. „Напредък“, 1912). Подзаглавието на книжката е *„Глас Божий“.* Следват два реда с текст*: „Така се клех. Верен ли си? С правда ще се утвърдиш.“* На самостоятелен ред е името на автор с духовен псевдоним *„Еманоил“*. Следва белият стих:

Любовта е извор. Тя живота ражда.
Нему тя вдъхва свята длъжност напред да върви,
нагоре към доброто да се стреми.
Това тя върши непрестанно,
като нежна майка в душата человеческа
тя постоянно посажда скромни малки семена
на благи чувства, с благи добрини.
Тази тайна който разбира,
той ще своята душа да остави вечно да се полива
от небесната утренна роса.
А пък слънцето на живота, то ще овреме
человека да озари и в душата му да повдигне и оплодотвори
всички плодовити семенни истини и добрини.

Това е първообразът на песента „Любовта е извор“.

На първа страница на посоченото в писмото сп. „Виделина“, Г. I, кн. IV-V (отговаряща на с. 53 от продължаващата пагинация), се появяват същите стихове. Възможно е редакторът на списанието Тодор Ив. Бъчваров да е дал поетичния облик на тези „бели“ мисли на П. Дънов, отпечатани тук, тъй като самият Т. Бъчваров списва стихове. Така стихотворението придобива следния вид:

Любовта е извор, тя живота ражда,
Света длъжност благодатно нему всажда;
Тя го тика към доброто да се стреми,
Във напредък стъпки трайни той да вземи.
Туй тя върши без умора непрестанно.
Във душата человешка постоянно,
Като нежна майка, сее добрината,
Благи чувства – скромни семки във душата.
Тая тайна кой напълно разумява,
Той ще да остави да се оросява
Своята душа от любовта всевечна:
Благодат е на света тя безконечна.
Слънцето пък на живота ще изгрее,

Тъмнината по света ще разпилее;
Ще озари на човека то душата
И разплоди на любовта семената.

По-късно стихотворението е редактирано още един път, като е прибавен и припев, най-вероятно от Дядо Благо (Стоян Русев). Това е вариантът, който познаваме днес. Публикувано е за първи път през 1921 г. под заглавие „Песен на Любовта“ в сборника „Песни на Всемирното Братство“, издаден в София, с корица, нарисувана от художника на големия цветен Пентаграм – Франц Шламбора. През 1925 г., отново под заглавието „Песен на Любовта“, стихотворението е публикувано и в сборника на проповедника Христо Стефанов „Песни на Всемирното Бяло Братство“, отпечатан в гр. Никопол. В следващите години стихотворението с името „Любовта“ и „Любовта е извор“ неизменно е включвано в издаваните песенни сборници.

[104] Предните две статии, за които става дума в писмото, са следните: сп. „Виделина“, Г. I, 1903, кн. II, с. 22-26, в рубриката „Из съвременната българска духовност“, са отпечатани „Мисли и упътвания на един чист Дух и приятел на Българския народ“; втората статия е в следващата кн. III, където на с. 38-39 в същата рубрика е публикувана статията „Благовремието“.

[105] Това е първият документиран призив на П. Дънов към неговите съмишленици да възприемат вегетарианския начин на хранене.

[106] Люцканов – не се намират сведения за него, освен че е финансов инспектор в Лом.

[107] Десятъкът, който се внася в общата каса.

[108] Николай В. Велчев се жени на 14 април 1903 г. в Самоков за Люба Николова, сестра на съпругата на пастор Костадин Пачеджиев – Юрдана.

[109] „Тайната вечеря“ се взема в четвъртъка преди Великден. През 1903 г. Велики четвъртък е на 3 април, а Великден е на 6 април , неделя. Вж. също бел. № 81.

[110] Александър Георгиев-Коджакафалията – големият благодетел на град Бургас. Той е крупен търговец и комисионер, роден в с. Дюлгерия, дн. с. Зидарово, Бургаска околия, ок. 1830 година, и е починал в Бургас на 15 юли 1913 г.

[111] Подчертаните пасажи в писмото са от П. Киров.

[112] Френологическата карта на П. Дънов представлява таблица, в която се нанасят измерванията на главата, лицето, тялото и ръцете на дадената личност. От измерванията се вадят заключения за способностите и характера на човека.

[113] Христо В. Велчев

[114] Да се отпускат от десятъка месечно по 8 лева за оживялото дете-близнак на починалата им наскоро сестра, което Пеню Киров и брат му поели задължение да отгледат. П. Киров и Ерифили продължават помощта си и към останалите сирачета, като осиновяват едно от тях, чието име е Стойка Пенева Кирова. Тя е родена през май 1896 г. и живее до 16.12.1962 г. Жени се за Атанас Панайотов Шишков, роден през април 1887 г. и починал на 24.08.1975 г. Двамата имат само един син – Павел Атанасов Шишков (4.04.1923 – 4.01.2007). Павел и жена му Дана Николова Шишкова, родена на 26.10.1928 г., имат две деца: Стойка Павлова Атанасова, родена на 17.10.1950 г., и Дочка Павлова Добрева, родена на 6.04.1952 г. И до днес семейството обитава наследствената къща на П. Киров и Ерифили, намираща се на ул. „Морска“ № 14. Вж и биографията на П. Киров, „Епистоларни диалози“, част I.

[115] Поръчаните френологически карти.

[116] От писмата на П. Дънов от 1903 г. се разбира, че е бил в Кюстендил за няколко дена в периода между 16/17 януари и края на м. март 1903 г. Най-вероятно е гостувал на Васил (Велико) Граблашев (Граблашов), който по това време е член на Кюстендилския окръжен съд.

[117] Става дума отново за десятъка.

[118] На това писмо, както и на други от периода 24.05.-29.10.1903 г., липсват черновите. Запазен е обаче дневникът на П. Киров, в който се описва как той тръгва на обиколка из България заедно с Мелкон Партомян на 18.05.1903 г. Първата им спирка е Сливен. В периода 14.06.–2.07.1903 г. те са в София, в дома на сем. Бъчварови. В началото на август пристигат във Варна и в периода от 2.08. до 7.08. гостуват на П. Дънов за поредната среща на Веригата, която се провежда от 14 до 17.08.1903 г.

[119] Тази обиколка продължава около 10 месеца.

[120] Съборът през 1903 г. се провежда във Варна, а не в Бургас, както през 1901 и 1902 г.

[121] Хараламби Джамбазов от гр. Дряново, лице от кръга на Козлов. Споменава се няколко пъти в писмата на П. Киров от 1898-1899 г., но явно не взема по-нататъшно участие в дейността по създаването на Синархическата верига.

[122] Димитър Голов е роден в Котел през 1863 г., напуска този свят в София на 8.11.1917 г. Баща му Пенко е един от богатите овчари в Котел. Той е известен сред съгражданите си още и, че зиме и лете ходел с разкопчана риза. Оттам произлиза и прякорът му – Голата и фамилията Голов. Малкият Димитър завършва основното си образование в Котел, а после в Одрин продължава образованието си във френски католически колеж. Впоследствие е изпратен в Рим да следва католическо богословие в Римската духовна академия. След като приключва следването си отива в Париж, където го ръкополагат за свещеник и го изпращат като мисионер в северноафриканските колонии на Франция. Тази длъжност не му е присърце. Много скоро той се отказва от свещеническия сан и заминава за Солун, където става учител в българската мъжка гимназия. Там се сближава с учителите Трайчо Китанчев и Евгений Рилски, които остават негови добри приятели до края на живота му.

Д. Голов се жени за Сузана, с която имат пет деца – Аглика Ковачева-Маджарова (1892), Мария Тошкова (1894), Драган (1895), Богомил (1896) и Ружа Игнатиева (1907). След като решава да се отдаде на издателска дейност, той се установява в София. Домът му е на ул. „Цар Асен“ № 25 – едноетажна къща с малко стаи. Голов е един от първите софийски книгоиздатели и книжари, започвайки своята дейност още през 90-те години на XIX в. На всички по-стари софиянци са известни книжарниците на Евангелисткото дружество – тази на Димитър Голов и на Христо Олчев. Писателят Васил Н. Узунов дава кратка характеристика за Д. Голов в своята книга „Това бяхме“, в главата „Малкият клуб“: „Той беше изящен в пълния смисъл на думата. Макар надминал 55 години, беше още млад и хубав. Елегантен и с маниери – у него всичко фино. Знаеше да говори и пише италиански, френски, руски, гръцки, турски и арабски. От всички тия езици той знаеше наизуст избрани поетически късове, които с часове декламираше. С дълбоки философски схващания, с богат език, с хубава дикция, духовит, находчив, надарен с тънък хумор, той беше много интересен. Гостолюбив като истински българин, той привличаше хората, както аромат пчелите. Живееше с гости било в дома му, било в книжарницата. Всяка книга, която издаваше, предварително прочиташе, обсъждаше и одобряваше. Той не гледаше каприза на четеца, не плащаше данък на сензацията. Стига да хареса една

книга, беше в състояние да я пласира.“
Освен като ученик на Учителя П. Дънов, приемник на идеите му и радетел за делото на Всемирното Бяло Братство, Д. Голов ще остане в паметта на поколенията и като просветител и духовен деятел. Той издава учебници за всички видове училища, а също така философска, юридичаска, историческа, богословска и художествена литература. Той е един от първите издатели на окултна литература у нас: „Принципи на френологията“, „Човешката аура“, Потайната религиозна философия на Индия“, „Мисълта – творец на характера“, „Човек – творец на съдбата си“, „Между два свята“, „Вегетарианска готварска книга“, „Нова наука за лекуване“ и др. В периода 1899-1905 Голов издава голямото за времето си литературно списание „Летописи“ с главен редактор Константин Величков. Там публикуват имена като самият К. Величков Ив. Вазов, Михалаки Георгиев, Антон Страшимиров, Цанко Церковски, Марко Балабанов Н. Доспевски, Г. Данаилов и др. Това са едни от най-изтъкнатите за времето си писатели и общественици.

Книжарницата на Д. Голов е своеобразен „Малък клуб“, както са я наричали онези, които отивали там, за да беседват на духовни и философски или културно-политически теми. Тя става и център на първите последователи на Учението, които отиват там не само да си набавят книги, но и да побеседват с приятели на духовни теми. Д. Голов, заедно с П. Гумнеров са бързописци и те стенографират част от първите сказки на Учителя П. Дънов, както и словото от годишните срещи на Веригата – съборите от 1905 до 1915 г. През 1914 Д. Голов привлича за стенограф на неделните беседи проф. Тодор Гълъбов, началник на Стенографското бюро при Народното събрание. Така излизат първите серии на „Сила и живот“, които по инициатива на Д. Голов се отпечатват в Царската придворна печатница. Той поема също литографирането на Антиминса и Пентаграма (1911), както и отпечатването на „Завета на цветните лъчи“ през 1912 г.

Голов пътува често из страната във връзка с издателската си работа. Всяко пътуване той използва за срещи и разпространение на Учението. На него Учителя П. Дънов възлага много поръчения за провинцията, тъй като той е не само жива връзка с братята и сестрите, но и води обширна кореспонденция както с тях, така и с нови хора, интересуващи се от окултна литература. Множество последователи намират Учението чрез него.

На Димитровден, имения му ден 8.11.1917 г. Д. Голов има много гости, измежду които ген. В. Диков, ген. Г. Вазов и др. близки. След като изпраща и последния си гост, той издъхва с диагноза „ангина пекторис“ (стенокардия). Свещениците не искат да го опеят заради това, че го смятат за сектант, но владиците ги заставят. Голов е обичан, уважаван и ценен от много хора. През този период Учителя П. Дънов е интерниран във Варна, където получава писмо с тъжната вест. Отговорът му е запазен и в него той пише: „Използваха отсъствието ми и го грабнаха.“

[123] На 19 и 20 август, след събора, П. Киров отива в Балчик. След тези дати не е известно кога и къде са се разделили с П. Дънов.

[124] Дъскотна – село в област Бургас, община Руен.

[125] Това е първото документирано упражнение, придружено с формула, което П. Дънов дава на свой ученик, в случая – П. Киров.

[126] Възъл агач – днес гр. Елхово, област Хасково.

[127] Кавакли – днес гр. Тополовград, област Хасково.

[128] Узунджово е село в Южна България, община Хасково, едно от най-известните места

по времето на Османската империя. Там се е провеждал прочутият Узунджовски панаир, който събирал стотици търговци от цяла Европа и Азия.

[129] Борисовград (дн. гр. Първомай) – получава името си на 31 януари 1894 г. с указ на цар Фердинанд.

[130] Станимака, от гръцкото име на града *Στενήμαχος*, Стенимахос. След 1934 г. е преименуван на Асеновград.

[131] Из дневника на П. Киров: „Едно от обявленията по държане на проповеди. Обява: „Довечера в салона ще се държи поучителна духовна сказка върху темите: 1. Като християни притежаваме ли Христовия (Божествения) Дух? 2. Признаците за дохождането на Исуса Христа и царуването му на земята. Сказката ще държи г-н П. Киров, който е пристигнал снощи в града ни и ще престои днес нарочно за сказката си. Ползваме се от случая да поканим гражданите на тази сказка, от която ще извлекат възпитателна поука. Начало – 7 часа вечерта. Вход – свободен за всички, и от двата пола. От група учители. Гр. Етрополе, 24 октомври 1903 г. (петък)“.

[132] Може да е с . Желява. Вж. бел. № 160.

[133] Не е известно кой е този човек. По-нататък името на бай Филип не се споменава.

[134] Мелкон посещава курс по кроячество, за което ще стане дума по-нататък.

[135] Това писмо се публикува за първи път.

[136] Вж. писмо № 74 на П. К. от 29.10.1903 г., също и бел. № 125.

[137] В индийската фолософско-религиозна система – първичния звук на Сътворението, съставен от трите звука – *а*, *у* и *м*, съответстващи на трите гуни; основна мантра, изговаряна слято като *ом*; в християнството е проявен като *амин* или *амен*.

[138] Евтим Златев от Русе – не са открити данни за него.

[139] Н. Константинов от Русе – не са открити данни за него.

[140] Става дума за Васил (Велико, Величко) Граблашев (Граблашов). Учил в България и Америка – адвокат, окултист и спиритист, теософ, автор и преводач от английски език. Съпругата му се казва Мария.

Синът му Никола е роден в София на 27 юни 1901 г. Никола като автор е известен и с псевдонимите Николай Лашев и Н. В. Лашев (производни от Граблашев). С тези псевдоними пише и издава хумористични разкази и съвместно с Христо Бръзицов. Освен това Никола В. Граблашев, пак заедно с Христо Бръзицов, издава две списания: сп. „Родна лира“, където отговаря за хумористичния отдел под псевдонима К. Сатирик. Излизат 5 броя – от 31 ян. 1915 до 30 ян. 1916 г.; сп. „Смях и сълзи“. Освен тях двамата в списването участие взема и Христо Смирненски. Тук Никола В. Граблашев използва псевдонима Мак Гро. Излизат 42 броя през 1917 г.

Васил Граблашов е издавал списание „Задгробен мир“, орган на Психическото дружество (Society for Psychical Research) в София. Год. абонамент – 5 лв. 2000 тир.; Г. I – 1-10 юни 1906 – апр. 1907; Г. II – 1-7 ян. – септ. 1910.

Автор е на книгите: „Зло! От какво страдаме и где е церът?“, Свищов, 1901. 16 с.; „Окултизъм, мистицизъм и учението на Дънов“, София, 1922. 100 с.; „Опасност“, сказка, Свищов, [1901], 24 с.; „Ръководство за добиване спиритически явления“, София, 1907, 24 с.; „Спиритически чудеса или доказателства за задгробния живот“, София, 1906, 223 с.; „Философията на живота според Розенкройцерското учение, или Тайните на живота в

Христовото учение“, София, 1912, 192 с.; Сказка, Казанлък, Баптистка евангелска църква, 1901. (Вж. РБК, № 29641); „Нечестивият оправдан“, проповед. Казанлък, Баптистка евангелска църква, 1901. (Вж. РБК, № 49097)

Преводач е на книгите: Инглез, Изабела „Тайната на живота, или Свързани души“, [Роман], София, 1919, 173 с.; Лумис, Е. У. „Практически окултизъм“, София, 1919, 120 с.; Алексис „Изкуството за хипнотизиране“, София, 1907, 33 с.; Браун, П. „Могуществото на душата или как да бъдеш господар на своята съдба“, София, 1908, 40 с.; Браун, П. „Откъслеци от тайната наука, или Магнетическо лекуване“, София, 1908, 32 с.; Браун, П. „Човек – творец на съдбата си, или скритите сили в човека“, София, 1919, 89 с.; Рамачарака, Йог, „Философията на йогите и източният окултизъм“, София, 1919, 175 с.; Форнесе, А. „Какво има на оня свят, или Дух скиталец в обиталищата на духовете (и какво казват те за ада, рая и живота там)“, Варна, 1907-1908. I. 1907, 71 с.; II-IV. „Чистилището, ада и рая, или какво има на оня свят“, София, 1908, 176 с.

Издател на: „Положителни доказателства за задгробния живот“, прев. от англ., София, В. Граблашев, 1908, 56 с.; Хара, О. Х. „Способ за сполука или откъслеци от тайната наука“, прев. от англ., София, В. Граблашов,1908, 56 с.

Около 1922-23 г. заедно със сина си Николай Велико Граблашов отново заминава за Америка и не се връща повече в България. Там създава ново семейство. Наследниците му проявяват жив интерес към историята и родината на своя прародител. Повече подробности вж. в книгата „Младият Петър Дънов“.

[141] Иван Гешов (Гешев) от Сливен – по професия лозар и овощар. Образован човек, знае руски език. Женен е за Мария Кючукова – дъщерята на Никола Кючуков. При посещението си в Сливен през 1910 г. Петър Дънов гостува в къщата на Мария и Иван Гешеви. Гешев отбягва да се обвързва с постоянна работа и до дълбоките им старини Мария е тази, която основно издържа семейството. Не се разбира дали и каква връзка имат с известната сливенска фамилия Гешови.

[142] Под „излизане изново“ се има предвид поредната обиколка на П. Дънов из страната.

[143] Из дневника на П. Киров: „Пристигнах вечерта към 8 часа в Сливен и се установих в познатия ми хотел „Търговски“, и като пих един чай, отидох в сестрите, в Кючукови, където до 10 ½ часа разговаряхме. Новата година посрещнах в Кючуков: аз, Д-рът, Гешов и Кортеза и Мария с баща си. На 2.01.1904 г. се преместих да живея в Д-рови“.

[144] След като П. Киров и М. Партомян тръгват на 18.05.1903 г. към Сливен, те пристигат в града на 22.05. Ето какво пише Пеню в дневника си: „Пристигнахме в Сливен и се установихме да живеем в дюгена на Ив. Тодоров, близо при моста до градската градина. Този дюгенджия се каза, че е от М. Търново“.

[145] Ново село, сега квартал на град Сливен, населен предимно със заможни жители от каракачански и български произход. По това време то е обособена махала до града. П. Киров проповядва в дома на Тодор Николов.

[146] Става дума за дихателното упражнение, дадено в предишно писмо на П. Дънов.

[147] Липсват текстовете на Съобщението и Откровението. Последното съдържа указания за д-р Миркович, което проличава от писмо № 96 на Петър Дънов от 29.01.1904 г.

[148] В своя дневник П. Киров пише: „Събота, 6.12.1903 г., Самоков. Като ходих да събирам абонаментите, отидох в протестантската преподавателка г-жа Димчевска, учителка при Американското училище. Като се явих и разправих защо ходя, тя почна така да вика, че не щяла да плаща, не щяла такова списание, не щяла духове в къщата

си, че децата ù да станели нещо си – и само що не ме изтласка, защото спиритистите били с дявола. Аз ù отговорих, че ще не ще, но и тя е един дух и че „както се отзоваваш на мене, ако възпитанието, което даваш на чуждите деца, е такова, то тежко им и горко“. И че „ако така представляваш Исуса, то мнозина ще се отрекат от Него“. „На! – каза, – и главата на спиритистите – Дънов – полудял и се самоубил или умрял в лудницата в София, г-н Момчилов каза това“. За това и сам г-н Ст. Момчилов каза, но не каза кой му е съобщил“.

[149] Двамата се срещат във влака за Пазарджик на 10.12.1903 г.

[150] Степени или стъпки на човешката душа, за които П. Дънов споменава за първи път в писмо № 30 от 20.01.1900 г., „Епистоларни диалози“, част I, с. 155-156.

[151] В дневника си П. Киров пише, че на 4.02.1904 г. напуска Сливен с файтон и се отправя към Ямбол.

[152] Никола Кючуков – член на Окръжната постоянна комисия в Бургас, представител от гр. Сливен. Може би става дума именно за Никола Ив. Кючуков (Кючука) от Сливен, бивш четник и другар на Хр. Ботев.

[153] Кортеза (Константина) Стефанова от Сливен, слугиня на д-р Миркович, преди да изгрее дарбата ù на ясновидка. В зенита на славата си през 1908 г. била наречена „Светата пророчица Кортеза“. Нейната житейска орис има допирни точки със съдбата на Ванга. Родена през 1865 г., и тя в своето детство като петричката врачка преживява инцидент, от който се разболява. Успява да възстанови силите си, но според малкото запазени документи има бедна и тъжна младост. Дълго време не иска да се омъжи и най-накрая, подтикната от недоимъка, се решава на тази стъпка. Кортеза обаче сънува, че венчавката няма да завърши добре, и действително годеникът ù получава сърдечен удар пред олтара и умира пред очите на младоженката. Така Кортеза остава завинаги сама. Вероятно би завършила живота си като никому неизвестна жена, ако не става свидетел на спиритическите занимания на д-р Миркович. Те предизвикват интереса на младата жена и по време на сеансите тя започва да чува гласове и да получава видения. Присъствалите на сеансите установяват, че всичко, казано от Кортеза, се сбъдва. Така към нейната схлупена квартира бързо започват да прииждат хора. Тя обаче обръща повече внимание на друго – на местата, където болните могат да получат чудодейно изцеление. Кортеза посочва места край Смолянско, където действително са открити минерални извори. Там отиват да се лекуват стотици хора**.** Точността на предсказанията ù се разнася от ухо на ухо, а нейните портрети се продават като топъл хляб. Явява ù се Света Богородица, като ù посочва място, където има лечебна света вода. Така славата на Кортеза нараства и се стига дотам, че в старозагорското село Сладък кладенец я посрещат 6000 души. Толкова били и пловдивчани, които я чакали на гарата със свещениците начело. Оттам я отвели в митрополитската църква, където отслужили молебен в нейна чест. На другия ден Кортеза проповядва пред повече от 12 000 души на пловдивските гробища. За съдбата ù след 1909-1910 г., когато е зенитът на славата ù, няма много сведения. Нейното призвание било само да помага и тя върши това според силите си. Действително успява да даде необходимите съвети, за да оздравеят немалко хора. Спасява други от финансов крах. А самата тя потъва в забвение и недоимък, местейки се в различни квартири. Кортеза изчезва от публичното пространство така, както се появява внезапно и без излишен шум. По-късно в своите беседи Петър Дънов разказва различни случки с нея.

[154] Мария – дъщеря на Никола Кючуков. Учителка в Сливен. Въпреки съпротивата на баща си и предупреждението на Петър Дънов, че животът ù с него ще бъде тежък,

Мария се жени за Иван Гешов и те заедно доживяват до дълбоки старини.

[155] Тимотей – син на еврейка и грък, роден в Листра. Ап. Павел го взема за свой спътник. Тимотей е изпратен в Солун сам, за да насърчи църквата там. Той е заедно с ап. Павел в Коринт, Йерусалим, а накрая остава в Ефес. Явно е стеснителен и ап. Павел призовава коринтяните да не го презират. Поучаван понякога от ап. Павел, той е хвален с топлота повече от всеки друг за неговата вярност.

[156] Проповядвал е в дома на подп. Дюлгеров.

[157] Писмото не е получено, защото П. Дънов отпътува от Сливен за Варна точно по това време. Затова и в съдържанието на писмото от 2.06. няма коментар по писаното от П. Киров.

[158] П. Дънов престоява два месеца в Сливен при д-р Миркович в периода от 23-24.03. до 24-25.05.1904 г. Преди това минава през Габрово (26.02.–15.03.), Казанлък, Ст. Загора и Чирпан.

[159] Както става ясно по-нататък в писмо № 99 на П. Дънов, Мелкон завършва успешно курс по кроячество и взема диплом I степен.

[160] Баба Мария, желявската пророчица. Не са намерени сведения за нея, но в дневника на П. Киров откриваме, че е преспивал в нейния хан. Вж. също и неговото писмо (№ 84) от 24.07.1904 г. Вероятно става дума за с. Желява, Софийско, което се намира след Етрополе в посока София. Както става ясно, П. Киров е държал няколко сказки в Етрополе. Село Желява е разположено по южните склонове на Стара планина, непосредствено след Арабаконашкия проход по пътя за София. Днес в близост оттам минава магистралата София-Ботевград. Желявчани са будни балканджии, хора, дали много борци за националната свобода. Там Левски е имал свои верни хора, заточени по-късно в Диарбекир. Тоне Крайчев от с. Желява в своите спомени разказва как в цариградския затвор, където престоял известно време, преди да продължи за Диарбекир, д-р Георги Миркович, и той затворник, го лекувал с „малки шарени топченца“.

[161] Липсва приложена историята на баба Мария.

[162] През 1901 г. Николай Вълов Велчев (1875/6 – 29.02.1968), роден в с. Жеравна, застава зад отпечатването на едно „Отворено писмо до бургаския архиерейски наместник – протойерея К. Христов“. Това писмо се раздава безплатно на Великден пред черквата „Св. Кирил и Методий“ и предизвиква гнева на православната църква в Бургас. Протойерей К. Христов се принуждава на свой ред да издаде брошурата „Идолопоклонство ли е?“, с която авторът обвинява протестантската общност, че отлъчва хората от православната вяра. В края на брошурата си К. Христов излиза с тезата, че зад подписа „на някой си Т. Костов“ на края на „отвореното писмо“ се крие личността на Тодор Стоименов (Стоянов). Напрежението от 1901 г. между духовната група около Пеню Киров и православната църква в Бургас остава и спорът се разгаря с нова сила през 1904 г., когато излиза брошурата „Ти победи“ без посочен автор. Протойерей К. Христов отговаря също с брошура – „Грях ли е да се молим на Бога за ближния?“ и отново посочва Тодор Стоименов (Стоянов) за предполагаем неин автор и иска уволнението му като служител в Бургаския окръжен съд. Ответният удар идва с брошурата „Разпнете ги, разпнете ги“, в която са включени „Ти победи“, тази на К. Христов – „Грях ли е да се молим на Бога за ближния?“ и „Предизвикан отговор“, с дата 01.06.1904 г. и подпис Н. В. Велчев. В нея Николай Велчев признава авторството си на „Ти победи“ и Тодор Стоянов е оневинен. Най-вероятно именно тези две брошури –

„Разпнете ги, разпнете ги“ на Н. В. Велчев и „Грях ли е да се молим на Бога за ближния?“ на К. Христов, изпраща Пеню Киров на П. Дънов (вж. и бел. 102 от „Епистоларни диалози“, част I)

[163] Вж. писмо № 89 на П. Дънов от 16.04.1903 г.

[164] П. Дънов вероятно е бил в Бургас в началото на април, когато са били великденските празници – 7-8.04.1904 г.

[165] Константин А. Дъновски (1830-1918). Повече подробности вж. в книгата „Младият Петър Дънов“.

[166] Мария Стамова (1858-1940), по баща Константинова Дъновска. Повече подробности вж. в книгата „Младият Петър Дънов“.

[167] Пенко Стамов, съпруг на Мария Стамова. Повече подробности вж. в книгата „Младият Петър Дънов“.

[168] Костадин Пенков Стамов (1880-след 1940), син на сестрата на П. Дънов Мария Стамова. Повече подробности вж. в книгата „Младият Петър Дънов“.

[169] Това писмо се публикува за първи път.

[170] Атанас В. Велчев – роден в с. Жеравна, най-големият от братя Велчеви. Живее и работи във Варна като книжар и издател. Издава и продава календари, учебници, географски карти и др. Книжарница „А. В. Велчев“ е открита през 1882-1883 г. в IV участък на тогавашна Варна (днес: ул. „Радко Димитриев“ № 8). В тази къща по-късно на 18.11.1891 г. се ражда синът му, известният варненски художник Георги Велчев. След смъртта на художника (1955), през 1961 г. тя е превърната в къща-музей „Георги Велчев“, съществуваща и до днес. А. В. Велчев има още две деца – син Владимир и дъщеря Павлина. На 4 декември 1896 г. Атанас Велчев заедно с П. Дънов участва в учредяването на читалище „П. Р. Славейков“ в III участък, ул „Дунавска“ № 257 на тогавашна Варна (днес ул. „Дунав“). П. Дънов е член на настоятелството му и на 5.01.1897 г. е избран за библиотекар-домакин. Вероятно по линия на читалището Николай Велчев, по това време във Варна, се запознава с П. Дънов.

[171] П. Киров „изтърпява“ до 21.02.1905 г.

[172] Няма данни за дядо Георги. Името не се появява по-нататък.

[173] Това писмо се публикува за първи път.

[174] В дневника на П. Киров пише: „Съборът ни тази година стана в Бургас, в дома на Н. Александрова. Събрани бяха: Д-рът, Дънов, аз, Т. Стоянов; 8.08.1904 г. – неделя. Часовете, през които ще се молим през 1904 год. вс. ден: преди обяд – 7-и и 9-и часове от мес. август до мес. август [1905], ще имаме само благодарителна молитва. При лекуване пак тези часове ще се приемат. Само че за нервните – 9-я час, а за физическите – 7-я час. Дадено чрез П. К. Дънов“.

[175] Йона (евр. гълъб) – еврейски пророк, живял през VIII в. пр.Хр. Вероятната аналогия, произтичаща от книгата на пророк Йона, е наблягането върху вселенската Божия мощ и милост.

[176] Същата баба Мария, желявската пророчица, за която става дума в писмо № 81 от 17.06.1904 г.

[177] Това писмо се публикува за първи път.

[178] Върнал се е от събора, който се е провел на 8.08.1904 г. в Бургас.

[179] Вероятно след тази случка П. Дънов се мести да живее при сем. Гумнерови.

[180] М. Казакова е във Варна в периода ок. 22.08.1904 г. Тогава има и слово, държано от П. Дънов. Досега с тази дата се свързваше годишната среща на Веригата, но както става ясно от записките на П. Киров, това се е случило на 8.08.1904 г. в гр. Бургас.

[181] Сума, отделяна от членовете на Веригата за Бога.

[182] Учителя Христос.

[183] Божието причастие.

[184] „Общество за повдигане религиозния дух на българския народ“

[185] Вероятно става дума за К. Алексиев, който е бил отговорник на книжарницата на Българското евангелско дружество през 1897 г. и по-късно е работил в книжарницата на Д. Голов.

[186] Според френологичната наука.

[187] Константин (Костадин) Иларионов Пецов (1868-1929) е роден в Габрово. След гимназията завършва военно училище в Русия. Още от дете е с лабилна нервна система, което впоследствие се отразява на службата му като военен. Поради тази причина след време сам си подава оставката. През 1904 г. в Търново заедно с жена си Елена се запознават с П. Дънов чрез Мария Казакова. Оттогава те стават едни от най-ревностните му последователи. К. Иларионов умира в София през 1929 г. Той е преводач от руски език на книгите: Лутсман, Л. „Не пуши!“, В. Търново, 1928 г., 8 с. и Стед, Уилиям Томас „Как да се съобщаваме със задгробния свят“, В. Търново, 1910, 29 с.

[188] Това писмо се публикува за първи път.

[189] Работата му е била комисионер при бащата на съпругата му Ерифили и неговия съдружник. През 1909 г. Пеню Киров вече е съдружник само с бащата на Ерифили – Анастас Георгиев.

[190] Както се разбира от отговора на П. Дънов, става дума за инцидента в Сливен, който се случва в кръжока през януари 1904 г. В сънищата на П. Киров често присъства змията като символ на злото.

[191] В София П. Дънов се връща в средата на юни. Той пише на М. Казакова: „В Русе ще се бавя няколко дена и оттам ще замина за тия места, които съм избрал за своите изследвания. Трябва да се хвърли виделина в умовете“.

[192] П. Дънов е във Варна до 27.09.1905 г., когато е повикан в Сливен, за да помогне на д-р Миркович да се освободи от физическото си тяло. Д-рът е погребан с големи почести от гражданството и обществеността на града. В Сливен П. Дънов престоява около 3 седмици, след което отпътува за София.

[193] Вероятно П. Киров се завръща от събора във Варна, за който досега не са открити факти. Можем да приемем като косвени доказателства: първо, че П. Дънов е във Варна през целия август и септември; второ – П. Киров също е бил във Варна; трето – знае се, че през август на спиритичен сеанс във Варна д-р Миркович е предупреден да завърши земните си дела, защото му предстои заминаване от този свят.

[194] Никола Кючуков, вж. бел. № 152.

[195] Книгата „Вихрушки“ е на Васил Узунов, издадена във Видин същата година.

[196] Васил Николов Узунов – роден на 8 април 1873 г. в Горна Джумая, днес Благоевград. Учи първо в Самоков, а след това през 1897 г. завършва Солунската българска мъжка гимназия. През есента на същата година се записва в Историко-филологическия факултет на Софийския университет и го завършва в 1901 г. Като студент редактира „Български търговски вестник“. Работи като учител и започва да се занимава с литературна дейност. През 1901 г. печата свои разкази в сп. „Родина“ на Тодор Ив. Бъчваров. От 1 септември 1901 до 31 август 1902 г. е учител по литература в Битолската българска гимназия. От 1 септември 1902 г. до 31 август 1904 г. преподава в Търновската държавна девическа гимназия „Митрополит Климент“. След това от 1 септември 1904 до 31 август 1905 г. е учител във Видинската държавна мъжка гимназия. Във Видин отпечатва книгата си „Вихрушки“. От 1 септември 1905 г. до 31 август 1908 г. Васил Узунов работи в Първа софийска мъжка гимназия. В 1906 г. Бъчваров издава книгата му „Атлантида“. В София В. Узунов става един от учредителите и касиер на Психическото дружество с председател Величко Граблашев. От 1 септември 1908 г. работи в Шуменското педагогическо училище. Вероятно в този период се жени за Йорданка Пенкова Стамова – племенница на П. Дънов, с която имат двама сина. В 1909 г. издава „Магията в Индия. Магия или хипнотизъм?“ и „Пробуждане“, и двете издадени от Тодор Ив. Бъчваров. От 1 септември до 29 ноември 1910 г. преподава литература в Софийската духовна семинария. През Балканската война в 1912 г. влиза в редовете на Македоно-одринското опълчение и служи в нестроевата рота на Пета одринска дружина. Носител е на бронзов медал.

През 1923 г. заминава за Америка. Връща се през 1925 г., като описва преживяванията си там в книгата си „В Америка. Впечатления“ (София, 1926). Работи като сътрудник на много вестници – „Църковен вестник“, „Илинден“, „Отечество“, „Македония“, „Слово“, „Зорница“, „Мир“, „Демократичен сговор“, в списанието на Димитър Голов „Летописи“ и в това на В. Граблашев „Задгробен мир“ (издание на Психическото дружество), в християнското списание „Народен страж“. В периода 1922-1923 г. редактира литературното списание „Мироглед“, а в 1929-1932 г. е редактор-стопанин на списание „Заря“, финансирано от масонското акционерно дружество „Подем“. Автор е на 25 книги, както и на около 200 статии, публикувани в периодичния печат. Превежда и две книги за образованието от английски.

Първите сведения за контакт между П. Дънов и В. Узунов са от 1903 г. В спомените на Е. Иларионова, публикувани в книгата „Всемировият учител Беинса Дуно и Велико Търново“, том I, четем: „В това време моят интерес за духовния свят растеше. Запознахме се с учителя на моята братовчедка Васил Узунов, който преподаваше литература и същевременно беше писател... Една вечер поканих у дома семейство Узунови, моята братовчедка и... хванахме се за ръце в кръг около масата. Трябваше да пазим голяма тишина, а Костадин [Иларионов] изгуби търпение и излезе навън с детето на Узунов“. По-късно, през 1909 и 1910 г., Васил Узунов присъства на събора на Веригата във Велико Търново като представител от гр. Шумен. А в книгата си за П. Дънов „Свръхчовекът сред българския народ“ (София, 1920) Узунов със съжаление отбелязва: „Преди малко яви се между нас мъж, който заяви, че иска да води българите по друмищата на дълг и нравственост. И не го харесахме...“. В. Узунов напуска този свят на 7 септември 1948 г.

[197] В книгата „Всемировият Учител във Велико Търново“ (Алфиола, 1995) писмо със същия текст и дата 19 септ. 1905 г. е адресирано до сем. Иларионови. Този текст е в архива на П. Киров, но не е посочена дата и място на писане.

[198] В писмото си до М. Казакова от 19.12.1905 г. П. Дънов пише: „Имайте добрината да изпратите на нашия приятел П. Киров 30 лв. за през Божествените празници чрез брат Тодор. Това е моето желание“.

[199] Това писмо се публикува за първи път.

[200] Вероятно П. Дънов не е в София, тъй като в писмото си до М. Казакова от 19.12.1905 г. пише: „Кога се върна в София, ще пиша“. Първото писмо от София е до К. Иларионов – на 14.01.1906 г., в което той откликва на молбата на сем. Иларионови и през февруари ги посещава в Цариброд. Там той престоява ок. 1 месец и помага на К. Иларионов да се излекува. По това време П. Дънов държи и сказка по френология, след което посещава семейство Керемедчиеви, които са родом от Цариброд. Тогава бъдещата стенографка Савка (1901-1945) е на 4 години и това е нейната първа среща с нейния Учител. От Цариброд е и поетесата Олга Славчева (1894-1967), която написва текста на Паневритмията.

[201] Александър Константинов Кръстников (1879-1970) – роден в Габрово. Основател на Обществото за психични издирвания и духознание, главен редактор на в. „Витлеемска звезда“ и автор на повече от 30 книги с окултно-мистична насоченост. За първи път името му се среща в писмо до М. Казакова от 18.06.1905 г., в което П. Дънов пише: „На Кръстников много добре са отговорили. Лао, като всякой дух, трябва да се подчинява на Господа, Който урежда всичко по най-добрия начин. Зная, че много днешни медиуми не са научили да различават езика на Небето. Трябва да се изпитват духовете – откъде идат и какво говорят“. През 1911 г. Кръстников присъства на събора в Търново и е посочен като член от Бургас, където тогава живее и работи. През същата година Бургаския кръжок е разделен и по този повод на 4.11. П. Киров пише следните редове до Д. Добрев от Сливен: „Касателно за делото Божие в нас, добре си върви, но от втория кръжок хората станаха за смях на гражданите, па и отдалеч и нас за техните грехове не оставят на мира, постоянно ни искат обяснение за делата им, понеже ги считат заедно с нас. Техните аязми, кандила, икони и всички сатанински лъжи, аз не ще да ви пиша за тях, но вие сами ще чуете за това. Той [Ал. Кръстников] раздели кръжока тука, сега, види се, иска да дели и вашия. Но знай, че този е един маниер на Дявола: дели и владей. И как другояче би успял да хване жертвите си? Господ да съди за това!“. Така под неговите грижи на „духовен Учител“ се намират стотици братя и сестри из цяла България, най-вече в градовете Бургас, Сливен, Никопол, Първомай, Пловдив, Чирпан, Ст. Загора и др., където се провеждат „редовни събрания, окултно обучение в духовните класове, разглеждат се факти и теоретични постановки от кабалистичен характер, извършва се езотерично лечение“.

[202] Иван Тачев от София – присъства на събора в Търново през 1910 г.

[203] Става дума за Васил Н. Узунов, който по това време е учител в Първа мъжка гимназия в София.

[204] По това време П. Дънов е в Търново, където стои до края на месец юни, след което отива в Русе.

[205] За първи път Пеню Киров се обръща на малко име към Петър Дънов. Това обръщение се запазва в последващата кореспонденция.

[206] Гр. Фердинанд: от 1944 г. – Михайловград; от 1992 г. – Монтана.

[207] Илия Стойчев от с. Угърчин, Ловешко, живеещ тогава в Русе. По-късно се премества в София.

[208] Това писмо се публикува за първи път.

[209] Само в това писмо до П. Киров Петър Дънов употребява обръщението „обични“. Може би е като отзвук на обръщението „Петре“ в писмото от 11 юли 1906 г. на П. Киров (вж. бел. № 205).

[210] Това писмо се публикува за първи път и по всяка вероятност е написано в края на м. юли 1906 г.

[211] Съборът се е състоял във Варна от 11.08. до 15.08.1906 г.; освен П. Дънов присъстват още 11 човека.

[212] Това писмо се публикува за първи път.

[213] Не е указано местописане, но от следващото писмо се подразбира, че е от В. Търново. П. Дънов посреща Новата 1907 г. в Търново.

[214] На 19.09.1905 г. П. Дънов пише отворена карта до сем. Иларионови със сходен текст: „В живота Добродетелта е основа, Правдата – равновесие, Любовта – наслада, Мъдростта – веселие, Истината – блаженство“. Вж. писмо № 115.

[215] В дневника си П. Киров пише: „На 26 септември 1906 г., полунощ, в гр. Бургас. Приеха ме за ученик в IV клас, където се предават предметите естествена история, химия и нещо... топография, но най-много ми заръчаха да изуча естествена история. Казаха ми още, че само в този клас ще продължим да се учим и ще се свърши изпитът на св. Пантелеймон – 27 юли“.

[216] В дневника си П. Киров пише: „На 30 октомври 1906 г., в два часа след полунощ в с. Шипка ми казаха, че понеже ще се венчавам – „ний те прекръстихме и ти си вече Йосиф“. През 1918 г. Минчо Сотиров [ръководителят на бургаското братство след П. Киров] запитва П. Дънов защо така рано си е заминал брата Пеню, който сега би бил много полезен за делото Божие. Той му отговоря: „Сега Христа няма да Го разпъват, та няма защо Йосиф да бъде тук, за да го погребва“.

[217] През октомври 1906 г. се изгражда първата толстоистка колония в България край с. Алан Кайрак (дн. с. Ясна поляна), на 35 км южно от Бургас. Тя просъществува до 1908 г. На 1.1.1907 г. в селото е издаден първият брой на сп. „Възраждане“, а вторият и третият са издадени в Бургас. Участниците в колонията влизат в пряка връзка с Л. Н. Толстой, който дори им предоставя 11 свои непубликувани ръкописа, които излизат от печат тук, за първи път в света. Основатели на колонията са Христо Досев от Ст. Загора, който по покана на Толстой лично се среща с него, Стефан Андрейчин от Габрово, Димитър Жечков от Бургас, Ташко Коматов от София и Цонко Николов от с. Градец, Котленско.

[218] Вероятно с основателите на комуната.

[219] В писмо до Мария Казакова от 8.08.1907 г. П. Дънов пише: „П. Киров ми писа от Плевен и съобщи, че ще бъде наскоро в Търново. Поздравете го нарочно от мен. По неговата работа ще говорим, кога се видим“.

[220] Това писмо се публикува за първи път.

[221] На лицевата страна на това благопожелание липсват датата и местонахождението на П. Дънов. Градът, датата и подписът "П.К.Дънов" фигурират на обратната му страна. През 1907 г. 19 април е бил Велики четвъртък, а Великден е на 22.4.1907 г.

[222] Не са открити сведения за тази личност.

[223] В началото на 1907 г., до средата на март, П. Дънов е във Варна, след което се отбива в Бургас и Сливен и оттам се връща в София.

[224] Вероятно П. Дънов пита П. Киров, за да знае дали Мелкон е подготвен да присъства на предстоящия събор, но получава отрицателен отговор. М. Партомян за първи път е допуснат на събор през 1909 г.

[225] Предстоящият събор е във Варна – от 15.08. до 19.08.1907 г.

[226] П. Киров, като застъпник на М. Партомян, не поема отговорност за него, да бъде поканен на събора, докато не изчисти името си.

[227] Вестник „Вечерна поща“ е основан през 1900 г. (излиза до 1914 г.) от С. Шангов и С. Наумов и е известен като родоначалник на жълтата преса и политическата карикатура в историята на българската журналистика.

[228] Илия Зурков – роден в гр. Елена. След завършване на гимназия заминава за Грац, Австрия, където завършва фармация. В Бургас се установява да живее през 1896 г. През 1902 г. заедно с Ганка Хаджипетрова основава дружество „Добрият самарянин“, чиято главна цел е да подпомага бедните ученици. През същата година основава и първото туристическо дружество. През 1908 г. открива първата дрогерия, където П. Дънов изнася редица сказки при пребиваването си в Бургас. Участва в няколко събора на Веригата след 1911 г. Текстът на братската песен „Сърдечен зов“ е негов. По-късно Ил. Зурков се отдръпва от средите на Братството и се насочва към масонството. В Бургас масонската ложа е основана през 1929 година, нарича се „Свети Климент Охридски“ и е с първомайстор Илия Зурков. През тридесетте години на XX век и идеалите на Ротари клуб намират почва в Бургас. Такъв клуб е учреден на 14 февруари 1937 г. Сред учредителите са Илия Зурков и синът му Любомир Зурков. През 1942 г. дейността на Ротари клубовете в България е официално спряна.

[229] Това писмо се публикува за първи път.

[230] Липсва дата и местописане на това писмо, но в архива на П. Киров то е подредено в тази последователност.

[231] Петко Гумнеров.

[232] През 1907 г. на събора присъстват 13 човека плюс Учителя П. Дънов: П. Киров, Т. Стоименов, М. Казакова, П. Гумнеров, Г. Гумнерова, К. Иларионов, Е. Иларионова, Анастасия д-р Желязкова, Т. Бъчваров, Д. Голов, Ил. Стойчев, М. Георгиев и Ат. Бойнов.

[233] Бог-Отец; Исус Христос-Йехова Елохим; Светият Дух-Адонай.

[234] Молитвата „Хвала“ е дадена на 19.08.1907 г. на събора във Варна. „Господи, Боже наш, душата ни тихо уповава на Тебе. Открил Си ни Пътищата Си и виждаме Твоята Благост. Изявил Си ни Милостта Си и виждаме дълготърпението Ти. Показал Си ни Любовта Си и виждаме Твоята Доброта. Посочил Си ни Истината Си и виждаме Твоята Святост. Изявил Си ни Името Си и виждаме Твоята Правда. Разкрил Си ни Мъдростта Си и виждаме Твоите велики Дела. Обгърнал Си сърцата ни и виждаме Твоето присъствие навсъде. Просветил Си ни ума и виждаме Твоите творения, че всички са добри. Опасал Си ни със Силата Си и познаваме Твоето могъщество.
И след всички добрини и благости, които Си излял отгоре ни според Твоята вътрешна

пълнота, нашето желание е винаги да гледаме Твоето Лице и да се радваме и веселим в пълнотата на Твоята Любов. Ние Ти благодарим за Твоята грижовност, с която Си ни заобиколил. Благодарим Ти, че Твоята Милост и Благост винаги ни следват. Благодарим Ти, че всякога ни слушаш и Си готов винаги да ни дадеш помощ и да ни крепиш, кога сме в нужда. Благий Господи, Святий Отче на Небето и Земята, избавяй ни от ухищренията на лукавия. Ето, Ти Си ни говорил и ние вярваме, че Ти ще ни утвърдиш във век, за да Те славим. Господи, Боже наш, Който Си неизменен, закрепи нашите слаби братя и сестри, за да пребъдат в Тебе и Ти да пребъдеш в тях, както пребъдваш в мен, за да сме всички едно, както Ти в мен, тъй и аз в тях, за да бъдем всички Едно, за да Те прославим на Земята с плодовете, които ще принесем в правда и милост, за да просветнат делата ни пред человеците, щото като ги видят, да Те прославят.
Благий Отче, Ти, Който ни даваш живот и здраве, Който ни насищаш с хляб и вода и Който ни задоволяваш с хилядите Си благословения всеки ден, Твоето Слънце изгрява всяка заран като младоженец и тича в пътя си, който Си му начертал, като ни донася и раздава Твоите благословения, които Си ни отредил. То в Твоето Име оживотворява всичката Земя с нейната природа; въздига и донася облаците, напоява лицето ù с дъжд и влага; изважда всеки стрък изпод черната ù обвивка; украсява полските цветя с всичката им хубост, която отначало Си им дал. Развеселява всички животни и человека, когото Си направил според Образа и Подобието Си. Вдъхва в неговото сърце надежда и вяра да се труди и работи, като му казва, че Ти ще благословиш труда му. Колко са многочислени и велики Твоите наредби. Всички те не могат да се изчислят.
Ние, всичките Твои чада, идем днес да Ти принесем своята благодарност, че Си ни облякъл в дрехите Си на живота, и колко са хубави тия облекла, в които Си ни обгърнал. Благословений Господи, благословен от всичките векове, приеми сега нашата благодарност, която Ти поднасяме от душа. Амин.“

[235] Вероятно става дума за специалните пликове, раздадени на всеки един от присъстващите, където по думите на П. Дънов „писаното хвърля светлина върху пътя, в който трябва да вървите“.

[236] Бургаският кръжок е учреден на 27.07.1907 г. – деня на св. Пантелеймон. Не става ясно защо П. Киров споменава за това едва през октомври, след като в периода 15-19 август всички участници във Веригата са на събор във Варна. През следващите три години – 1908, 1909 и 1910 г. – в сп. „Виделина“ (до спирането на списанието в края на 1910 г.) редовно се публикуват статии в навечерието на 27 юли, отбелязващи годишнините от учредяването на „Бургаския кружок“ от П. Киров. Вж. и писмо № 98 на П. Киров.

[237] Не са открити сведения за тази личност. Вж. и бел. № 222.

[238] В дневника на П. Киров за 1907-1908 г. са упоменати следните имена: „Матей Попов, Деню Цанев, Тодор Стоименов(Стоянов), Сотир Щерев, Кънчо Стойчев с госпожата си, Георги Курустов, Никола Янев с госпожата си, Стефан Андреев с госпожата си, Илия Зурков, Мелкон Партомян, Димитър Македонски с госпожата си, Георги Давидов, Иван Славов, Иван Стоянов, Никола Колдамов, Темистокъл Янков, Александър Кръстников, отец Никон, Кица (шивачка) и други подходящи, някои от които с госпожите си“.

[239] Михалаки Георгиев (11.08.1854–14.02.1916) – писател-белетрист и общественик, представител на новобългарската литература. Роден е във Видин, където регионалната библиотека днес носи неговото име. Завършва гимназия и висше образование в Чехия, откъдето се завръща като един от първите школувани агрономи. 3 години учителства в

родния си град, след което става управител на видинската митница, за да се завърне пак към учителстването в Лом и в София. Голям период от време (9 г.) работи в Министерството на търговията – сектор земеделие, а след това и като дипломат във Виена и Белград. От 1899 г. се отдава изцяло на журналистиката и белетристиката. През 1915 г. тежка парализа го поваля на легло и в началото на 1916 г. завършва земния си път в София. За първи път срещаме името му в писмо на П. Дънов до М. Казакова от 21.11.1905 г., където пише: „М. Георгиев идва и ми връчи Ваш ръкопис, пратен до него, да го прегледам“. От 1907 г. присъства на годишните събори на Веригата. Негов е текстът на братската песен „Страдна душо“.

[240] Това посещение се осъществява през 1908 г. Със сигурност се знае, че П. Дънов е бил в Бургас през април за Великден, тъй като е запазено благопожелание до сем. Иларионови за празника от 10.04.1908 г. През януари е бил в Търново, а в края на април вече е в София.

[241] П. Дънов отново е в Бургас за Великденските празници. На събранието той отговаря на повдигнат въпрос за отношението на Духа към материята.

[242] През юни 1909 г. П. Дънов посещава Бургас за втори път. В писмо до Д. Добрев от Сливен П. Киров пише: „Г-н Дънов бе тук около 25 дни време, обучава ни и си замина. Да ти кажа всичко е невъзможно с писмо“.

[243] Отец Никон – от 1906 г. е свещеник в Голямобуковския (тогава Коджабуковския) манастир „Животоприемний източник“ (община Средец, област Бургас). Участва в събранията на кръжока през първите години след учредяването му.

[244] Антиминс – при първите християни изпълнява ролята на подвижен олтар при извършване на Евхаристията. Тайнството Евхаристия е благодарствена служба, при която чрез молитва се призовава слизането на Светия Дух, за да освети и претвори даровете на евхаристийната трапеза в едно цяло. Това представлява тайнствено общение на човешката душа със Светия Дух, където Словото, носено от Светия Дух, се претворява в човека в плът и кръв – и от земен човекът става небесен, изповядващ себе си чрез дела в Дух и Истина. Евхаристията представлява безкръвно жертвоприношение, което става чрез принасяне на хляб и вино върху евхаристийната трапеза. Именно тези подвижни жертвеници, изработени от дърво, са наричани „антиминси“ при първите християни. След признаване на християнството като официална религия те се поставяли в храмовете върху престола за извършване на обреда. По-късно вместо от дърво антиминсите се изработват от ленен плат, като се поставят на малки маси. Още от самото начало има надписи върху плочите, като например – кръстен знак, символите на четиримата евангелисти в четирите края, изображение на риба като символ на християнството и др. Постепенно иконографската композиция се развива, докато се дойде до класическия вид на Антиминса от 1747 г. – полагането на Христос в гроба с надгробен плач.

Константин Дъновски получава този свят символ по мистериозен начин на 11 април 1854 г. в солунската църква „Св. Димитър“. Повече подробности вж. в книгата „Младият Петър Дънов“ в главата „Едно откровение в солунската черква „Св. Димитрий“. В началните години на Веригата П. Дънов заедно с пентаграма раздава и по един антиминс на всеки участник.

[245] Съборът на Веригата е във Варна от 15.08. до 20.08.1909 г.

[246] Величка Стойчева, по баща (фабрикант) – Заимова. Родена в гр. Габрово. Много интелигентна и просветена личност, с вкус и изисканост. Прави впечатление с културата

си. Учителства няколко години в Севлиево. През 1903 г. намира оставено в църквата сираче, което приема за свое и го осиновява. Дъщерята – Стефка Стойчева, отгледана с много любов, остава в средите на Братството през целия си живот. В. Стойчева е една от първите ученички на Учителя П. Дънов. Старателно преписва дешифрираните беседи, държани на съборите, и ги разпространява за четене. По това време все още няма отпечатани беседи. По поръчка на П. Дънов посещава Сливен и други околни градове и села и изнася духовни беседи. Всеки четвъртък прави женски духовни събрания. По нейна инициатива в Бургас е създадена и първата детска група за духовно възпитание по идеите на Учителя П. Дънов. Предоставя част от дома си за духовни срещи и разговори. Често дава вечери с покана към всички братя и сестри от Бургаския кръжок. При своите посещения в Бургас П. Дънов отсяда в нейната къща. Между двамата съществува трайна кореспонденция. Слаба и деликатна по натура, почива от простуда на 3 март 1918 г.

[247] В списъка на кръжока от 3.05.1909 г. присъстват следните нови членове: Иван Г. Сапунов, Илия Хаджипетров с госпожата си, г-жа Илия Зуркова, г-жа Никола Колдамова, г-жа М. Попова, г-жа Д. Цанева и г-жа Елена С. Щерева.

[248] Това писмо се публикува за първи път.

[249] Липсва дата и място, където е писано това Възславословие от П. Киров. В архива му то се намира в тази хронологична последователност.

[250] Това писмо липсва в архива на П. Киров. Взето е от книгата „Петър Дънов. Писма до първите ученици. С., Астрала, 1999“. Там на с.116-118 писмото е с дата 19 ноемврий 1913 г. и град с означение „Т.“. Това със сигурност е Търново, защото в писмо до Константин Иларионов от Шумен с дата 2 ноември 1913 г. П. Дънов пише: „в понеделник, на 4 того, ще тръгна за Търново“. „Того“ значи същия месец, а дата четвърти и същевременно понеделник отговаря само на 4 ноември 1913 г. Следователно след 4 ноември 1913 г. П. Дънов е в Търново (има негово писмо до Петко Гумнеров с дата 5 ноем. 1913 г. от Търново!). Там остава до първите дни на 1914 г. (има негово писмо до К. Иларионов от 7 януари 1914 г. от София). Писмото, за което става дума, е публикувано и в книгата с извънредни беседи „Ходете във виделината“, София, Всемир, 1994, с. 104-106, но с дата 17 декемврий 1913 г. и ден „вторник“, без указано местописане. Справката в календара потвърждава, че 17 декември 1913 е вторник. Пак от календара се вижда, че и 19 ноемврий 1913 г. е вторник. Затова тук представяме и двете дати. Местописането и в двата случая е Търново. В архива на Лалка Кръстева има ксерокопие от това ръкописно писмо. След графологическа съпоставка между почерците се установява, че това е препис на оригинално писмо на П. Дънов, направен от човек с почерк, близък до неговия. Там датата е 18 ноември 1913 г. и не е посочен ден от седмицата. Липсва последната страница на преписа, където би могло да е указано местописането му. Освен това, този препис започва със съкращението „Л. П.“, което би могло да означава „Любезни Пеню“. Но още от първите години на кореспонденцията между двамата те се обръщат един към друг с пълните си лични или фамилни имена. Възниква хипотезата, че това писмо може да е отправено до Петко Гумнеров. С обръщението „Л. П.“ Петър Дънов съобщава на Петко Гумнеров за заминаването на духа на Пеню Киров за „онзи по-добър свят“ с писмо от 29 януари 1918 г. от Варна, където по това време е интерниран П. Дънов.

[251] Тази идея е развита по-пълно от П. Дънов в беседата „Духът и плътта“, държана на 2.11.1914 г.: „Според ап. Павел законът на подобието има приложение в стиха: „Плодовете на Духа са любов, радост, мир, дълготърпение, благост, милосърдие, вяра, кротост, въздържание“. Любовта е бащата, радостта е майката, мирът е тяхното дете.

Значи те образуват един триъгълник, който спада в Божествения свят. Който иска да бъде блажен, той трябва да притежава тия качества. Тогава той е на Небето. След това идва втората категория добродетели, която спада в ангелския свят: дълготърпение – бащата; благост – майката; милосърдие – тяхното дете. Придобийте ги – и ще бъдете между ангелите. Третата категория: вяра – бащата, кротост – майката, въздържание – тяхното дете. И тъй, аз казвам: според закона на подобието вие трябва първо да имате баща. Кой е вашият баща? Вярата. „Ама аз нямам вяра.“ „За тебе, приятелю, аз имам лошо мнение. Щом нямаш баща, ти си роден от незаконни родители – майка ти не те е родила по Божествен начин.“ Туй подразбирам, когато някой каже, че няма вяра. Когато някой каже, че има вяра, казвам: „Уважавам те – ти имаш благороден баща, който е от високо произхождение, от царска фамилия!“ „Ама не вярвам в този баща…“ „Ти си последен негодник“. Да дойдем на думата „кротост“. Казахме, че кротостта е майка – тя е от царска фамилия. Вярваш в кротостта – значи имаш майка. „Ама аз не искам да бъда кротък.“ „Тогава ти си без майка.“ Следователно всеки християнин трябва да има баща (вяра) и майка (кротост), а самият той е въздържанието. Когато кажем „въздържание“, трябва да подразбираме себе си – детето на нашия баща (вярата) и на нашата майка (кротостта). Някои казват: „Аз искам да отида между ангелите“. Може да отидеш, но трябва да се родиш от баща – дълготърпението, и да те зачене майка – благостта, тя да те носи в своята утроба. А ти, като се родиш, какъв ще бъдеш? Милосърдие – ангел, светия. Милосърден ли си, ти си ангел, ти имаш между ангелите баща – дълготърпение, и майка – благост“.

[252] Това писмо се публикува за първи път.

[253] П. Дънов пристига от Шумен в Търново на 4.11.1913 г. Там престоява около два месеца и на 3-5.01.1914 г. е вече в София. Това писмо, както и писмото от 7.01.1914 г. от София до сем. Иларионови, отхвърля възможността той да е посрещнал Новата година в Бургас. В тома „Извънредни беседи“ на издателство „Всемир“ (1994г.) – „Искайте сила, имайте вяра“ – е посочена датата 6.01.1914 г., на която П. Дънов е отправил поздрав към всички за Новата 1914 г., уж бидейки в Бургас. Поздравът е отпечатан в Търновската печатница „Н. М. Церковски“, което говори за нужда от повече екземпляри, с явното намерение да бъдат разпратени на повече места в страната. Заблуждението, че П. Дънов е бил в Бургас в началото на 1914 г., откъдето бил изпратил този новогодишен поздрав, идва от датата 6.1.1914 г. и от думата „Бургас“, написани с мастило на ръка в края на печатния текст на поздрава. Именно този екземпляр от архива на Лалка Кръстева като единствено запазен е послужил за оригинал при последващото му включване в различни печатни издания. Че е единствено запазен и достъпен става видно от повтарянето на горепосочената неточна дата. Не е съобразено, че тя е само информация за това, кога поздравът е пристигнал в Бургас (защото друго не може да означава). Документирано е, че П. Дънов е бил в Бургас на същата дата (6.1.), само че през 1915 г., а в началото на 1914 г. все още е във В. Търново и се завръща в София около 3-5 януари с.г. Вж. и бел. № 250.

[254] Молитва „Лозинката“ от Молитвеника.

[255] Двете молитви оформят рамката на духовния наряд и в годините напред. Това остава здраво отпечатано в традицията на Братството.

[256] Тази телеграма не присъства в архива на П. Киров. Публикувана е през 2011 г. в пордицата „Изгревът…“ том XXV, стр. 702.

[257] Това писмо се публикува за първи път. Намира място тук, тъй като е открито в архива на П. Киров, а същевременно представлява интерес за изследователите. Не е

известен адресатът му.

Използвана литература за обяснителните бележки към писмата

1. Вестители на истината. История на евангелските църкви в България. II разширено изд. Без местоизд., Българско библейско дружество –ООД, 1994. 415 с.

2. Изложение на Българското евангелско благотворително дружество. За:

– 1883-1884. Г.IX. Пловдив, търг. печ. „Труд“, 1884. 18 с.

– 1900-1901. Хасково, печ. „А. Мазенов“, 1901. 40 с.

– 1918-1919. София, печ. „З. Д. Видолов“, 1919. 32 с.

3. Малкотърновски район: 9. Из спомените за Преображенското народно въстание на Димитър П. Николов – бивш представител на ВМОРО в Бургас. Вж. в: Илинденско-Преображенското въстание 1903–1968. Въстанието в спомените на участници в борбата. Подбрали и редактирали: Тодор Браянов и Илия Славков. София, 1968.

4. Български алманах: Пространен годишен сборник: Г. I-IX. София, печ. „Либер. клуб“, 1892-1902, 1911. 15 см. Състав. Петър А. Петров, Светозар Йовович, Тодор Любимов и Козма Георгиев.

I. 1892. 463 с. с ил. 8 л. портр. 160 с. прил. 5 лв.

II. 1893. XVI, 1104 с. с ил. 5 лв.

III. 1894. 96, 784, 128, 128 с. с ил.

IV. 1895. XXIV, 688, 129, 283, 128 с. с ил.

V. София, Ст. Петров, 1896. 1072 с. с ил. 448 с. прил.

VI. София, Ст. Петров, печ. „Ив. Г. Говедаров“, 1897. XVIII, 1680 с..

VII. 1902-1903. Юбилеен. По случай 25-год. от Освобождението. 1902. 960 с.

VIII. Няма сведения

IX. 1911. София, Я. Икономов, Ат. Дамянов, печ. „Глушков“, 1911. 848, IX с.

5. Дънов, Петър – Учителя. Веригата на Божествената любов. София, 2007. 518 с.

6. Офицерски корпус в България. 1878-1944. Т. I-V. София, 1996.

7. „Изгревът“ на Бялото Братство пее и свири, учи и живее. Състав. Вергилий Кръстев. т. 1-24. София, библиотека „Житен клас“, 1993-2008.

8. Вестник „Воля“ (Пловдив), Г. I, бр. 27 от 9 ян. 1927, с. 1.

9. Учителят във Варна. II доп. изд. София, Бяло Братство, 1999.